

II.

IZVEDBENI DEL RAZVOJNEGA PROGRAMA PODEŽELJA

6.0. OPREDELITEV PROJEKTOV

6.1. ODPRTOST DOKUMENTA

Želimo poudariti, da je izvedbeni del RPP odprt dokument, kar pomeni, da je možno v katerem koli trenutku programskega obdobja 2007-2013 predlagati nov projekt, v okviru usklajenih prioritet in ukrepov - pod pogojem, da je to interes partnerjev (ja) javnega, zasebnega in nevladnega sektorja oziroma ustanovljenega LAS-a.

6.2. STRUKTURA IZVEDBENEGA DELA RPP

V izvedbenem delu smo zbirali projektne predloge in jih potem razvrstili na **SEDEM KLJUČNIH PROGRAMOV**, pri katerih prikazujemo UKREPE in nazadnje PROJEKTNE PREDLOGE.

Predloge projektov smo razvrstili v **SKUPNE, POTENCIALNO SKUPNE** (tiste posamične lokalne, ki imajo tendenco in možnosti oblikovanja skupnih projektov) ter **INDIVIDUALNE**.

Projektne predloge prikazujemo skladno z Navodilom na naslednji način:

Pregled izvedbenih projektnih predlogov z opredelitvijo prioritet, ki morajo biti soglasno sprejete na programskem odboru oz. po statutu o ustanovitvi pravne osebe pristojnem organu:

- skupni projekti – pomembni za celotno območje
- posamični projekti – pomembni za del območja
- individualni projekti - pomembni za posamezne upravičence

Struktura programov in projektov izvedbenega dela

Spodnja tabela 14 izkazuje strukturo SKUPNIH projektov, v prilogi k RPP pa se nahajajo vsi PRISPELI PROJEKTI: lokalni (take, kot so jih predlagale občine oziroma drugi akterji na lokalnem nivoju) oziroma drugi projekti predlagateljev.

Kam spada določen program in njegovi ukrepi in projekti, navajamo na koncu tabele, podrobneje pa so vsi ukrepi in prednostne naloge že predhodno opredeljene v poglavju **7.0 NACIONALNI IN LOKALNI UKREPI ZA SPODBUJANJE RAZVOJA PODEŽELJA NA OBMOČJU RPP**.

Struktura RPP po ukrepih je torej:

Tabela 14: Izbor prednostnih programov, ukrepov in skupnih projektov območja RPP

PROGRAM	UKREPI/ PREDNOSTNE NALOGE	SKUPNI PROJEKTI
ORGANIZIRANOST ZA RAZVOJ PODEŽELJA	<ul style="list-style-type: none"> • VZPOSTAVITEV LAS • PODPORE DELOVANJU IN PROJEKTOM LAS • SPODBUJANJE IN USPOSOBITEV PREBIVALSTVA TER PARTNERJEV LAS ZA AKTIVNO IZVAJANJE LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJ 	<ul style="list-style-type: none"> - Dogovor o sodelovanju treh občin pri spodbujanju sofinanciranja investicij in skupnih razvojnih programov in projektov, - dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja na področju razvoja podeželja - oblikovanje Pisma o nameri v prvi fazi.
		<ul style="list-style-type: none"> - Vzpostaviti LAS in povezave med podpornimi institucijami ter drugimi akterji, - določitev izbranih projektov LAS , - spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij, - pomoč pri upravljanju kmetij, celostno svetovanje in usposabljanje na podeželju.
		PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI
		<ul style="list-style-type: none"> - Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja v obliki Pisma o nameri - 1. faza. - vzpostaviti LAS in zasnovati projekte LAS - 2. faza. - spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij.
IDENTITETA, SKUPNO TRŽENJE IN PROMOCIJA PODEŽELJA	<ul style="list-style-type: none"> • POVEČANJE PREPOZNAVOSTI OBMOČJA • SKUPNO TRŽENJE Z UPORABO NOVIH ZNANJ, IZKUŠENJ IN TEHNOLOGIJ 	<ul style="list-style-type: none"> - Identiteta in podoba območja, - izdelati model razvoja eko podeželja območja/ regije, - zasnova sistema blagovnih znakov območja, - tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov - organiziran nastop na trgu, - zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov
		PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI
		<ul style="list-style-type: none"> - Identiteta in podoba območja, zasnova sistema blagovnih znakov območja ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov (Vizija turistične destinacije območja, Management turistične destinacije Kras, Ustanovitev regijskega naravnega parka Planinsko polje, Postojna-središče svetovnega Krasoslova , Evropski muzej Krasa), - tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov, - organiziran nastop na trgu in zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov, - Izdelati model razvoja eko območja/ regije.

TURIZEM	<ul style="list-style-type: none"> • POVEČANJE RAZNOVRSTNOSTI IN KAKOVOSTI TURISTIČNE PONUDBE, TEMATSKE POTI • TURISTIČNA INFRASTRUKTURA • UPRAVLJANJE IN MARKETING TURISTIČNE DESTINACIJE <ul style="list-style-type: none"> - Razne tematske poti območja, - izdaja vodnika, kataloga, spletnih strani in drugega promocijskega gradiva, - uvajanje ekoloških standardov v turističnih objektih, - turistična signalizacija, - vzpostavitev ostale turistične infrastrukture, - prireditve, običaji, - namestitive kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč, - trženje in upravljanje turistične destinacije, - vzpostavitev rezervacijskega sistema. 				
OHRANJANJE IN VAROVANJE, UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">SKUPNI PROJEKTI</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> - Nadaljnja izgradnja infrastrukture na podeželju - Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Ljubljanice, - skupen nastop vseh treh občin na razpisih za fizično infrastrukturo in druge projekte, - zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..). </td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> - Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih </td></tr> </table>	SKUPNI PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> - Nadaljnja izgradnja infrastrukture na podeželju - Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Ljubljanice, - skupen nastop vseh treh občin na razpisih za fizično infrastrukturo in druge projekte, - zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..). 	PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> - Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih
SKUPNI PROJEKTI					
<ul style="list-style-type: none"> - Nadaljnja izgradnja infrastrukture na podeželju - Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Ljubljanice, - skupen nastop vseh treh občin na razpisih za fizično infrastrukturo in druge projekte, - zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..). 					
PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI					
<ul style="list-style-type: none"> - Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih 					

SPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU	<ul style="list-style-type: none"> • VSEŽIVLJENSKO UČENJE, KREPITEV ČLOVEŠKEGA POTENCIALA - posodobitev raznih vrst izobrazbe • SPODBUJANJE USTVARJALNOSTI IN PODJETNIŠTVA TER ZAPOSPLITVENIH MOŽNOSTI NA PODEŽELJU 	SKUPNI PROJEKTI
		<ul style="list-style-type: none"> - Povečati informiranost in ozaveščanje ljudi na podeželju, - vzpostavitev regionalnega časopisa, - posodobitev raznih vrst izobrazbe, - izvajanje jezikovnih in drugih tečajev, - Center vseživljenjskega učenja, - Središče za samostojno učenje - razne delavnice, - študijski krožki, - tečaji za izobraževanje in usposabljanje kmetovalcev, - spodbuditev širjenja znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane , - krepitev funkcionalnih znanj za osebnostni razvoj in teamsko delo.

PREDNOSTNI PROJEKTI

- (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje

6.2.1 Program: organiziranost za razvoj podeželja

Ozadje programa

Za učinkovit razvoj podeželja je organiziranost in skupno delovanje bistvenega pomena. **Oblikovanje LASa in razvojne skupine na območju** je ena temeljih nalog za dosego želenega učinka. Nositci različnih vsebin in dejavnosti, tako kmetijskih kot nekmetijskih predstavljajo osnovo za skupno delo in dosega skupnega cilja. Pogoj za uspešnost je proaktivni pristop, prvenstveno na lokalni ravni, ki se nato povezuje na širši, subregionalni in nazadnje regionalni ravni.

Območje RPP nujno potrebuje **RAZVOJNI PREOBRAT**. Opredeljene probleme območja in Notranjsko-kraške regije kot so nezaintesiranost za sodelovanje, povezovanje, mreženje je potrebno preko konkretnih primerov dobrih praks preseči. LAS tako predstavlja najprej za posameznike z idejami, ki se prostovoljno vključujejo v razvoju območja in so sočasno motivirani za njihovo udejanjanje v vsakdanjem življenju.

LAS mora imeti pridobljeno zaupanje in predvsem v začetnem obdobju tudi podpora ostalih, ključnih akterjev na vseh nivojih, kajti le tako dosežemo zadane cilje in beležimo rezultate. Šele takrat, ko se znamo sami zorganizirati in delovati v skupno dobro in smo sposobni zasnovati in prednostno izbrati dobre projekte, ki jih bo naše okolje tudi finančno podprlo, lahko pričakujemo (finančno) podporo s strani države in/ali EU. LAS z razvojno skupino tako postane ključna pri izvajanju določenih nalog pridobivanja domačih in tujih sredstev, ki bodo na razpolago za izbrane projekte v celotnem obdobju 2007-2013. Kot je razvidno iz NSP-ja, je predvideno število izbranih LAS-ov v Sloveniji v ciljnem letu 2013 dvajset, kar pomeni, da bo potrebno biti dober v več pogledih.

Aktivnosti LEADER+ bodo namenjene animaciji podeželskih prebivalcev, njihovemu povezovanju v razvojna partnerstva (LAS), pripravi lokalnih razvojnih strategij in njihovi realizaciji. Lokalne razvojne strategije (ali RPP-ji kot trenutna osnova) bodo temeljile na lokalnih potrebah in izhajale iz lokalnih razvojnih potencialov.

Realizacija lokalnih razvojnih strategij se lahko nanaša na vsebine vseh treh prednostnih osi politike razvoja podeželja in drugih inovativnih vsebinah, ki za lokalno okolje predstavljajo razvojno prioriteto, poseben poudarek bo na zaposlovanju in gospodarski diverzifikaciji. Pozornost bo namenjena tudi omrežnemu in čezmejnemu povezovanju med lokalnimi akcijskimi skupinami. Stalno izobraževanje in usposabljanje ter informiranje ciljnih skupin, kakor tudi članov/partnerjev LASa je tudi bistvenega pomena za **območje RPP, ki se šele vzpostavlja KOT OBMOČJE ZA SKUPEN RAZVOJ PODEŽELJA**.

Izvajanje programa Organiziranost za razvoj podeželja se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov/prednostnih nalog:**

- **VZPOSTAVITEV LAS**
- **PODPORE DELOVANJU IN PROJEKTOM LAS**
- **SPODBUJANJE IN USPOSOBITEV PREBIVALSTVA TER PARTNERJEV LAS ZA AKTIVNO IZVAJANJE LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJ**

6.2.1.1 Vzpostavitev las

LAS bo na posameznem območju USMERJAL IN USKLAJEVAL IZVAJANJE AKTIVNOSTI IN PROGRAME RPP OZIROMA PO NOVEM PROGRAMA LEADER+. **ZATO JE PRVA, KLJUČNA NALOGA VZPOSTAVITI LAS.**

K temu morajo zagotavljati vsi partnerji določena znanja in sposobnosti, med katere štejemo:

- IZVEDBENO SPOSOBNOST (organizacijske sposobnosti, sposobnosti vodenja in koordiniranja, izkušnje pri izvajanju projektov)
- TEHNIČNO SPOSOBNOST (znanje za pripravo programov in njihovo izvajanje)
- FINANČNO SPOSOBNOST (dostop do finančnih virov potrebnih za izvedbo projektov), POLITIČNO SPOSOBNOST (sposobnost uvrstiti zastavljene projekte v delovne načrte lokalnih skupnosti).

Na ta način si LAS zagotovi sposobnost odločitve in izvedbe razvojne strategije nekega območja, saj v okviru svojega delovanja predlaga lokalno razvojno strategijo zasnovano na načelih LEADER+ in je tudi odgovoren za njihovo izvedbo, kar pomeni, da se znotraj LAS-a izberejo in koordinirajo projekti, ki se financirajo v okviru strategije.

Cilj ukrepa:

- Vzpostaviti/ ustanoviti LAS (ureditev pravnega statusa in drugih pogojev)
- Uspešno kandidirati na razpisu 2007 in pridobitev možnosti sofinanciranja projektov LAS v programske obdobju 2007-2013

Kazalniki:

- Preboj med izbrane LAS v Sloveniji za programsko obdobje 2007-2013

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
DOGOVOR O SODELOVANJU TREH OBČIN PRI SPONDUJANJU SOFINANCIRANJA INVESTICIJ IN SKUPNIH RAZVOJNIH PROGRAMOV IN PROJEKTOV	Dogovoriti se o sodelovanju na ključnih projektih LAS-a in njegovi skupni podpori- uvedbi skupnega ukrepa finančnih spodbud	Do konca leta 2006	Razni partnerji, povabljeni k sodelovanju	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS		Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka
OBLIKOVANJE PISMA O NAMERI	Vzpostaviti LAS	Do konca leta 2006	Razni partnerji, povabljeni k sodelovanju	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS		Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka
VZPOSTAVITI LAS IN POVEZAVE MED PODPORNIMI INSTITUCIJAMI TER DRUGIMI AKTERJI	Vzpostaviti LAS	Do marca 2007	Razni partnerji, povabljeni k sodelovanju	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	2,0mio SIT Viri: Občine	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka

Projekti, ki smo jih navedli zgoraj, so bili definirani na delavnicah.

6.2.1.2 Podpore delovanju in projektom las

Namen ukrepa je zagotavljanje partnerstev med subjekti javnega in zasebnega prava z upoštevanjem pristopa od spodaj navzgor pri izdelavi in izvedbi lokalnih razvojnih strategij. Obenem se bo aktivno vzpostavljala povezava med podpornimi institucijami in drugimi akterji v okviru katerih bo potrebno povezati ljudi preko LAS in zasnovati projekte LAS, ki se bodo izvajali na območju. Pri tem naj služi RPP kot osnova projektnih predlogov, iz katere se določijo prioritetno projekti LAS po posameznih letih v programskega obdobju 2007-2013.

Dogovor o sodelovanju treh občin pri spodbujanju sofinanciranja investicij in skupnih razvojnih programov in projektov je bil kot prioritetni projekt že definiran v okviru delavnic in RPP-ja.

Cilj ukrepa:

- Podpore delovanju LAS (ureditev pravnega statusa, upravna in administrativna usposobitev ter stroški delovanja);
- Projekti sodelovanja med LAS-i (izmenjave izkušenj in prenos dobrih praks, čezmejno sodelovanje in informiranje med LAS-i).

Kazalniki:

- Število aktivnih partnerjev v LAS in procesih odločanja o izvedbah lokalnih razvojnih strategij
- Število projektov LAS, ki ustreza dogovorjenim merilom za izbor
- Število projektov sodelovanja med LAS-i

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investor	Območje izvajanja
DOLOČITEV IZBRANIH PROJEKTOV LAS	Dogovoriti se o ključnih projektih LAS-a	Do marca 2007	Razni partnerji LAS*, povabljeni k sodelovanju	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka

* Razne partnerje predstavljajo eventualni člani LAS ki skrbijo za razvoj raznih dejavnosti in s tem razvoj celotnega območja-Občine Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna, KS, VS, Turistična društva, druga društva, združenja, podporne institucije (KGZS, LPC Pivka, RC Ilirska Bistrica, RRA N-K regije, Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna,...) ter predstavniki zasebnega sektorja in nevladnega sektorja

Trenutno v okviru tega programa še ne potekajo že obstoječi skupni projekti, ki bi lahko predstavljali eventualne projekte LAS.

Obstajajo pa lokalni projekti s področja priprave projektne in druge dokumentacije, ki je predpogoj za kandidaturo na razne razpise in jo s tega vidika omenjamo na tem mestu. Po drugi strani pa nekateri projekti, ki jih navajamo v globalu spodaj, predstavljajo možno osnovo za oblikovanje skupnih projektov, v kolikor bi obstajal interes za sodelovanje.

LOKALNI / POSAMIČNI PROJEKTI - POTENCIJALNO SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Območje izvajanja
IZDELAVA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA INVESTICIJE V INFRASTRUKTUTO	Izdelati projektno dokumentacijo za investicije v kanalizacijo, ČN, ceste,..ipd	2006-2013	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka	Posamezna občina, glede na pogoje prijave	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka, eventuelno tudi širše
PRIPRAVA RAZVOJNIH PROGRAMOV ZA TRI (3) VASI IN DOKUMENTACIJE ZA IZVEDBO RAZVOJNIH PROGRAMOV IN PROJEKTOV	Pripraviti razvojne programe za vasi investicijsko in projektno dokumentacijo za razvojne programe in projekte	2006-2013	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka LAS Drugi partnerji	Občine In drugi partnerji (LAS, VS, KS, Društva..)	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka, eventuelno tudi širše

Kot potencialni skupni projekt vidimo tudi izdelavo regionalnega prostorskega načrta. Regionalna zasnova prostorskega plana je regionalni projekt, ki se bo izvedel le, če bo to zahtevala nova prostorska zakonodaja. Je pa to eden izmed projektov Regionalnega razvojnega programa (v nadaljevanju RRP).

LOKALNI / POSAMIČNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Območje izvajanja
PROSTORSKI AKTI OBČIN	Urejanje prostora v skladu z določili Ministrstva za okolje in prostor	Konec 2007	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka	Občine, vsaka zase	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka

6.2.1.3 Spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij

Prednostne naloge bodo usmerjene k pravilnemu pristopu podajanja strokovnih znanj posameznikom in glavnim akterjem. Namen teh aktivnosti je vključevanje civilne družbe in zainteresirane javnosti, ki se bo sposobna povezati v LAS, v načrtovanje gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja na lokalni ravni.

Zlasti pomembno se v tej fazi zdi naučiti ljudi skupnega delovanja v smeri zastavljenih skupnih ciljev in odločanja za skupne projekte, kjer bo nujno potrebno določati prioritete projektom LAS in se skupno odločati, kateri projekti LAS bodo sofinancirani v posameznem letu programskega obdobja. Prisluhniti bo potrebno tudi drugim oziroma se naučiti poslušati in odločati v skupno dobro, predvsem pa se ne zapirati v ozke, lokalne meje in razmišljati zgolj lokalno. Spodbujanje bodo izvajale za ta namen usposobljene organizacije in posamezniki.

Cilji ukrepa :

- Pripraviti in izvesti programe spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva za njihovo aktivno vključevanje v izdelavo lokalnih strategij, sodelovanje v LAS in procesih odločanja o izvedbah lokalnih razvojnih strategij,
- Usposobiti akterje LAS za izvajanje programov spodbujanja in usposabljanja lokalnega prebivalstva

Kazalniki:

- Število pripravljenih programov spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva
- Število udeležencev programov spodbujanja in usposabljanja
- Število uspešno izvedenih programov spodbujanja in usposabljanja
- Število aktivnih akterjev v procesih odločanja LAS o izvedbah lokalnih razvojnih strategij

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
SPODBUJANJE IN USPOSOBITEV PREBIVALSTVA TER PARTNERJEV LAS ZA AKTIVNO IZVAJANJE LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJ	Pripraviti in izvesti programe spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva za delovanje v LAS in za lasten razvoj in rast Pomoč pri upravljanju kmetij, celostno svetovanje	2007-2013	Razni partnerji LAS	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	Letno Pribl. 20 mio SIT Viri: Občine Partnerji LAS MKGP-EU	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka

PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja v obliki Pisma o nameri- 1.faza
 Vzpostaviti LAS in zasnovati projete LAS-2.faza
 Spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij

6.2.2. Program: identiteta, skupno trženje in promocija podeželja

Ozadje programa

Območje regije spada v okvir svetovne razpoznavnosti s svojimi kulturnimi in naravnimi posebnostmi. Kot skupni elementi, ki se na območju pojavljajo, je predvsem območje Krasa ter njegove geografske posebnosti, ki jih predstavljajo kraške Jame (Postojnska jama, jama Pivka...) ter druge kraške značilnosti (človeška ribica...), območje Brkinov ter bogata naravna in kulturna dediščina (območje Nature, gozdovi, reke, jezera), mlini, žage, gradovi (npr. Predjamski grad, Premski grad...). Zanimivi so izsledki delavnice na temo Identiteta območja, kjer so udeleženci kot pomembne elemente, po katerih je območje prepoznavno opredelili: človeško ribico, Postojnsko jamo, kapnike, ovce, lipo, medvede, Snežnik, Sviščake, Brkine, javorov list, Martina Krpana, Perutninarstvo Pivka, gradove, presihajoča jezera, krompir v zelnici, belo polento, Sv.Trojico, Predjamski grad, brkinska jabolka in druge proizvode.

Pomembno je dejstvo, da so bili udeleženci pripravljeni iskati skupno rdečo nit in so bili pri tem tudi inovativno in akcijsko naravnani. Strinjali so se, da je potrebno na strokovni način poiskati skupno identitetno in razviti sistem blagovnih znamk. Na ta način bi bilo območje bolj prepoznavno in bi dosegalo tudi višje cene svojih pridelkov, izdelkov in storitev. Tako območje RPP kot celotna regija nista v Sloveniji prepoznavna kot samostojna turistična destinacija.

Na drugi strani pa se ugotavlja, da ni vzpostavljen organiziran odkup in trženje pomembnih produktov območja in da poteka trženje na individualni ravni, veliko premalo je skupnega trženja in promocije. Pri ostalih kmetijskih produktih, predvsem ekoloških pridelkih in izdelkih velja, da kmetje niso zainteresirani sami prodajati in bi zato morali spodbujati tako povečanje količin kot tudi organiziran odkup in prodajo teh produktov.

Vsega tega pa si ne zamišljamo brez Javno-zasebnega partnerstva in spodbujanje skupnih investicij, v kar so usmerjeni ukrepi in prednostne naloge tega RPP, kot tudi NSN in Uredba EU ter uporabe novih znanj, izkušenj in tehnologij, da bi proizvodi in storitve na podeželju postali bolj konkurenčni.

Izvajanje programa se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov / prednostnih nalog:**

- **POVEČANJE PREPOZNAVOSTI OBMOČJA**
- **SKUPNO TRŽENJE Z UPORABO NOVIH ZNANJ, IZKUŠENJ IN TEHNOLOGIJ**

6.2.2.1 Povečanje prepoznavnosti območja

Aktivnosti potrebne za doseg ukrepa bo usmerjene k povečanju prepoznavnosti in razvoju lokalnih tipičnih produktov podeželja z ustreznim izobraževanjem in usposabljanjem nosilcev storitev ter raziskavi identitete in podobe območja RPP. Na podlagi izsledkov je smiselno izdelati sistem blagovnih znamk in celostno grafično podobo, pod katero se bo območje predstavljalo, pri čemer je smiselno sodelovanje z območjem celotne regije, v katero spada območje RPP.

Kot izredna priložnost območja RPP in celotne N-K regije se kaže **EKO RAZVOJ**, za kar sta dve občini iz območja RPP že podpisale Pismo o nameri, katerega podpisnik je tudi Ministrstvo za okolje in prostor.

Za območje regije je značilna velika ohranjenost okolja in bogata ponudba naravnih in kulturnih vrednot. Poleg tega je za regijo značilno izredno gozdno bogastvo in energetski potencial. Značilen je tudi velik odstotek Nature 2000 (54%, kar je tudi največ v

Slovenji) in pa zelo malo okoljsko sporne industrije. Vse to pa so prednosti regije, ki bi jih bilo potrebno izkoristiti tudi v naslednjem programskem obdobju.

Cilji ukrepa:

- Ugotoviti po katerih elementih je območje najbolj prepoznavno
- Razvoj in uveljavitev blagovne znamke destinacije
- Prepoznavanje Notranjsko - kraške turistične regije kot turistične (in eko) destinacije
- Razviti sistem blagovnih znamk, s pomočjo katerega se poveča prepoznavnost
- Učinkovito upravljeni z blagovnimi znamkami
- V celoten proces povečanja prepoznavnosti vključiti čim širši krog ljudi in ciljne javnosti
- Izdelati načrt komuniciranja s ciljnimi javnostmi

Kazalniki:

- Povečana merljiva prepoznavnost območja
- Število aktivno sodelujočih v procesu identitete, skupnega trženja in promocije območja
- Število razvitih blagovnih znamk
- Število novih shem kakovosti (geografsko poreklo, tradicionalni značaj...).
- Število prepoznavnih proizvodov območja
- Število posameznikov pridelovalcev, ki so vključeni v sheme dodane vrednosti proizvodov.

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
IDENTITETA IN PODOBA OBMOČJA	Raziskati identiteto in podobo območja RPP oziroma regije	2007	Razni partnerji LAS	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	20 MIO SIT Viri Občine Partnerji LAS MKGP-EU	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka, eventualno širše
MODEL RAZVOJA, EKO PODEŽELJA *	Izdelati model razvoja eko eko podeželja na podlagi pripravljenih programskih izhodišč N-K regije	2006, 2007	Razni partnerji LAS	RRA N-K regije LAS	20 MIO SIT Izvajanje: 50 MIO SIT Viri Občine Partnerji LAS MKGP-EU	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka in širše območje N-K regije
ZASNOVA SISTEMA BLAGOVNIH ZNAMK OBMOČJA	Razviti in uveljaviti sistem blagovnih znamk in njihovega upravljanja	2007 Razviti sistem blagovnih znamk 2008-2013 Izvajanje in stalen razvoj novih	LAS Razni partnerji	RRA N-K regije LAS	30 MIO SIT Viri MKGP, občine, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev, EU LAS	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka
TIPIČNI IZDELKI IN ZAŠČITNE ZNAMKE KMETIJSKIH PROIZVODOV	Ovrednotenje in promocija tipičnih kmet. pridelkov in izdelkov območja, pridobitev zaščitnih znakov: geografsko poreklo, geografska zaščita, tradicionalni ugled, višja kakovost	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, organizacije proizvajalci	KGZ, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalci	Letno: 15 MIO SIT Viri: Občine Partnerji LAS MKGP-EU kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalci	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka

* V RRP Notranjsko-kraške regije je opredeljena projektna naloga: »Upravljanje z eko regijo« v vrednosti 441 MIO SIT, kjer je večina sredstev namenjenih za izvedbene projekte. Projekt Eko podeželja vidimo kot enega izmed podprojektov, s poudarkom na razvoju eko podeželja.

**LAS: menimo pa da bi lahko ti projekti predstavljali potencialne skupne projekte, kjer bi se vključeval tudi LAS. In to iz dveh ključnih razlogov:

- zaradi samih vsebin projektov
- kot tudi zaradi potencialnega sofinanciranja projektov.

V nadaljevanju prikazujemo nekatere primere konkretnih projektov, ki lahko zaradi svoje osnovne širine in tematike predstavljajo projekte, s katerimi se povečuje prepoznavnost območja in njeno identiteto. Projekti so večinoma krovni (osenčeni z oranžno barvo). Krovni projekti vsebujejo podprojekte, ki jih na tem mestu prikazujemo v celoti. Posamezne podprojekte določenega krovnega projekta (npr. Postojna-središče svetovnega krasoslovja) pa predstavljamo zaradi njihovega pomena potem tudi pri ostalih ključnih programih. Vsi ti projekti so naravnani na širše območje od zgolj lokalnega, čeprav pa po drugi strani opažamo, da delujejo še vedno preveč lokalno. Zato priporočamo, da se spodaj navedeni projekti razširijo na celotno območje in s pomočjo skrbnika projekta zagotovijo tisto mesto, ki si ga že zaslužijo.

Naziv projekta	Cilji projekta Kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
POSTOJNA-SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA *	Povečati turistično ponudbo v regiji s poudarkom na enakovrednem vključevanju naravnih vrednot, kulturne dediščine in dopolnilne turistične ponudbe Dvigniti prepoznavnost območja, Podaljšati čas bivanja obiskovalcev v regiji.	2006-2013	Občini Pivka in Postojna Župnija Slavina in Zavod za varstvo kulturne dediščine.	občini Postojna in Pivka, Kulturno društvo Slavina in družba Postojnska Jama, turizem d.d. LAS*	1,3 MIA SIT	Občina Postojna, Pivka, smiselno povezati še z ostalimi na območju in v Notranjsko-kraški regiji ter širše
PROGRAMSKA DOPOLNITEV OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN OB PIVKI IN NANOŠČICI	varovanje narave in predstavitev naravnih znamenitosti tega prostora		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna
OHRANJANJE NARAVNEGA OKOLJA OB MEANDRIH REK PIVKE IN NANOŠČICE,	Urejena kulturna krajina		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna
VZPOSTAVITEV INFORMACIJSKE TOČKE ZA OBMOČJE PIVKA-NANOŠČICA			Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna
NARAVOSLOVNA UČNA POT OB POREČJU NANOŠČICE			Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna

VZPOSTAVITEV NAMESTITVENIH KAPACITET V POSTOJNI		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
UREDITEV JAVNIH POVRŠIN Z	Umestitev naravnih sestavin in kvalitetnega grajenja javnega dobrega, kot so prometne površin, igrišča, parki, zelenice	Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
RAZVOJ NOVIH PROGRAMOV KOT DODATNE PONUDBE ZA MESTO IN TURIZEM:	Ureditev sprehajalnih poti, kolesarstvo, ribištvo, jahanje, čolnarjenje, opazovalnice živali in naravnih pojavov, rekreacijske površine kot poligon starih in tradicionalnih športov, prireditvene površine ob in na vodi, golf, itd.	Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
UREDITEV VASI PREDJAMA V ZGODOVINSKO AMBIENTALNO SREDNJEVEŠKO VAS		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
TEMATSKI VLAK		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
VZPOSTAVITEV KULTURNO-ZGODOVINSKE ERAZMOVE POTI (OBMOČJE POSTOJNSKEGA JAMSKEGA SISTEMA TER PREDJAMSKEGA JAMSKEGA SISTEMA)		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
UREDITEV REKREACIJSKEGA PARKA SOVIČ (OBNOVITEV TRIM STEZE, POSTAVITEV OZNAK, POSTAVITEV POČIVALIŠČ IN RAZGLEDIŠČ, PRIPRAVA IDEJNIH IN IZVEDBENIH PROJEKTOV)		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
TEMATSKE ARHEOLOŠKE POTI (OTOŠKA JAMA - BETALOV SPODMOL)		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna
VZPOSTAVITEV STARE JAMBORNE CESTE		Že opisano pri projektu kot celota	Občina Postojna

MANAGEMENT TURISTIČNE DESTINACIJE POSTOJNA	Razviti sistem blagovnih znamk ter grafično celostne podobe destinacije, Izbraževati turistične vodnike, informatorje in animatorje Izdelati skupne promocijske Vzpostaviti osrednji - skupni rezervacijski sistem destinacije, Izvajati promocijo in trženjske aktivnosti, Vzpostavili stalno telo za upravljanje turistične destinacije	2004-2006 Projektna faza 2007-2013 faza izvajanja	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna, Postojnska jama, turizem Šolski Center Postojna, Občine Postojna, Pivka, Loška dolina, Cerknica, Bloke, Turistični ponudniki v regiji	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna LAS*	100 MIO SIT Projektna faza Letno izvajanje 200 mio SIT SIT Viri 60% partnerska sredstva iz zasebnih virov-gospodarstva 40% iz ERDF	Občine Postojna, Pivka, Loška dolina, Cerknica, Bloke, razširiti tudi na druga območja
USTANOVITEV REGIJSKEGA NARAVNEGA PARKA PLANINSKO POLJE	Spodbujanje trajnostnega razvoja ob hkratnem zagotavljanju razvojnih možnosti prebivalstva na območju ustanovitve parka z razvijanjem okolju prijaznim turizmom in rekreacijo	2006-ideja o projektu Izvajanje 2007-2013		Občina Postojna	1,3 MIA SIT	Občina Postojna
UREDITEV IN VZPOSTAVITEV INFORMACIJSKE TOČKE REGIJSKEGA PARKA PLANINSKO POLJE V OKVIRU VSTOPNE TOČKE		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
UREDITEV PROSTOROV ZA DELO PARKA		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
IZDELAVA CELOSTNE PODOBE PARKA		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
PROGRAM NOVIH DELOVNIH MEST V POVEZAVI Z ZAVAROVANIM OBMOČJEM)	Definirati in raziskati potrebe po delovnih mestih na območju parka; povezovanje različnih delovnih mest v kmetijstvu, turizmu in naravovarstvu	Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
UREDITEV NASELJA PLANINA KOT URBANO VSTOPNO TOČKO V REGIJSKI PARK		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
VAŠKA GALERIJA V NASELJU		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
UREDITEV PARKOVNE INFRASTRUKTURE, POTREBNE ZA OBISK PARKA		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
NARAVOSLOVNA RAVBERJEVA POT	Izbor enot kulturne dediščine za vključitev v naravoslovno pot	Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna

VZPOSTAVITEV INFORMACIJSKE TOČKE ZA RAVBARJEVO POT V NASELJU		Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
SANACIJA GRADU HAASBERG		Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
PRIPRAVA DOKUMENTACIJE ZA IZVEDBO TURISTIČNO-ZGODOVINSKEGA PROGRAMA GRAJSKA POROKA NA PROSTEM NA GRADU HAASBERG		Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
VZPOSTAVITEV PLANINSKE PEŠPOTI V OKOLICI MALEGA GRADU V PLANINI Z OBNOVO MALEGA GRADU		Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
SPODBUJANJE DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI NA KMETIJAH, VKLJUČENIH V OBMOČJE PARKA		Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
IZBOLJŠANJE TURISTIČNE INFRASTRUKTURE Z GRADNJO PRENOČITVENIH ZMOGLJIVOSTI,	Usmerjanje obiskovalcev na ekološko manj občutljiva območja	Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
OBNOVA VASI NA OBMOČJU	Izboljšava okoljske, cestne in energetske infrastrukture	Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA IN OZAVEŠČANJA PREBIVALSTVA NA OBMOČJU PARKA		Že opisano pri projektu kot celota		Občina Postojna
PARK VOJAŠKE ZGODOVINE	Izrava bogate vojaško zgodovinske dediščine in izrednih naravnih danosti za razvoj turizma, večje prepoznavnosti občine in njen gospodarski razcvet	2004-2015	Občina Pivka	726 MIO Sit Lastna sredstva: 210 MIO Sit, Državna sredstva: 112 MIO Strukturni skladi EU: 251.090.000 Sit Ostali viri: 152.885.000 Sit
KROVNI PROJEKT VIZIJA RAZVOJA TURISTIČNE DESTINACIJE POSTOJNA - IZDELAVA DOKUMENTACIJE	Pospeševanje razvoja turizma v občini Postojna z naborom ukrepov	2004 Priprava 2005-2013 Izvajanje	Občina Postojna, družba Postojnska jama, turizem d.d. In Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna	Priprava projekta: 2 mio SIT Izvedbeni projekti so ovrednoteni spodaj
INFO TOČKA NA IZVOZU AVTOCESTE		Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	7.000.000,00 SIT
			Občina Postojna	Občina Postojna

UREDITEV ENOTNE IN PREPOZNAVNE TURISTIČNE SIGNALIZACIJE NA VPADNICAH IN SKOZI MESTO	Oblikovanje celostne podobe turistične signalizacije	Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	17.000.000,00 SIT	Občina Postojna
UREDITEV TURISTIČNO INFORMACIJSKEGA CENTRA	Posredovanje informacij o ponudbi ter usmerjanje gostov	Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	40.000.000,00 SIT	Občina Postojna
SKUPEN INFORMACIJSKI PORTAL DESTINACIJE		Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	2.000.000,00 SIT	Občina Postojna
POSTAVITEV ZUNANJIH TOUCH-SCREEN INFO TERMINALOV		Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	6.000.000,00 SIT	Občina Postojna
UREDITVE KOLESARSKIH POTI		Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	15.000.000,00 SIT	Občina Postojna
UREDITVE POHODNIŠKIH POTI		Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	7.000.000,00 SIT	Občina Postojna
UREDITVE JAHALNIH STEZ		Navedeno zgoraj	Eden izmed partnerjev: Občina Postojna	Občina Postojna	5.000.000,00 SIT	Občina Postojna

* **POSTOJNA-SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA:** je samostojna projektna naloga v okviru RRP Notanjsko-kraške regije, ocenjena na 8.149 MIO SIT. Potrebno je ugotoviti kateri del je namenjen podeželju, kateri pa razvoju mesta Postojne in okolice.

LOKALNI / POSAMIČNI PROJEKTI **

Naziv projekta	Cilji projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec in koordinator	Predračun. vrednost Viri financiranja	Občina izvajanja
OŽIVITEV ZGODEBE MARTINA KRPANA	turistična ponudba	2006-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, Vaška skupnost, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	10 MIO SIT Partnerji v projektu	Občina Pivka
LOGOTIP VASI SUHORJE	oblikovanje logotipa	2006	vaščani, Občina Pivka, strokovnjaki	KS SUHORJE	20.200,00 SIT občina Pivka	Občina Pivka
OZNAČITEV KRAJA	Postavitev novih krajevnih tabel (2-3)	2006, 2007	vaščani, Občina Pivka, strokovnjaki	Vaški odbor Buje	100.000 Sit Občina Pivka	Občina Pivka
OZNAČBE HIŠ V TURISTIČNI VASI NARIN	Postavitev tabel z domaćimi imeni domaćij	2007	vaščani, Občina Pivka, strokovnjaki	VS Narin	2.000.000 do 3.000.000 SIT z pripravo projekta in izdelavo ter postavitev tabel-označb Viri: Občina Pivka, sredstva države in EU	Občina Pivka

** Nekateri zgoraj navedeni projekti presegajo lokalni nivo in so potencialno skupni projekti: npr. Oživitev zgodbe Martina Krpana, prav tako tudi ostali, če jih povezujemo s skupno tematiko in bi lahko predstavljali skupne projekte LAS.

6.2.2.2 Skupno trženje z uporabo novih znanj, izkušenj in tehnologij

Vzpostavitev učinkovitega podpornega okolja za razvoj, proizvodnjo, skupno promocijo in trženje tipičnih produktov podeželja pa bo pripomogla k večji razpoznavnosti kot tudi povečanju ekonomske moči posameznikov in območja. Vsekakor drži, da sta organiziranost pridelovalcev in uspešno trženje pridelkov med najpomembnejšimi dejavniki uspešnega razvoja kmetijskih in drugih gospodarstev na podeželju.

Vse pogosteje se tudi dogaja, da bi lahko posamezni kmetje dobre pridelke ali izdelke sicer lahko prodali, vendar samo v primeru zagotavljanja količin, določenih na pogodbeni ravni. To pa je seveda možno samo v primeru sodelovanja večjega števila sicer manjših proizvajalcev. Nujno pa je tudi povezovanje manjših in večjih ponudnikov na območju, to povezovanje je potrebno ves čas spodbujati ter razviti manjšo podporno infrastrukturo za trženje in promocijo, kar je tudi vloga LAS-a.

Poleg organiziranega skupnega nastopa na trgu pa je nedvomno pomembna tudi USTREZNA INFRASTRUKTURA ZA TRŽENJE KMETIJSKIH PRIDELKOV, IZDELKOV IN STORITEV NA PODEŽELJU.

Poleg manjših prodajnih mest, kjer bi bilo možno prodajati različne pridelke in izdelke, je potrebno kmetijam in drugim akterjem na podeželju zagotoviti tudi stalno lokacijo, kjer bi lahko mesečno ali tedensko prodajali svoje izdelke. Potrebno bi bilo urediti tržnice v vseh občinah, kar bi dodatno vplivalo na oživitev mestnih in vaških jeder. Tržnice in prodajna mesta bodo privabljala tudi turiste. Dodatna ponudba obiskovalcem pa bo pomenila dodatno spodbudo za diverzifikacijo kmetij in iskanje alternativnih virov zasluga v obliki odpiranja turističnih kmetij in drugih dopolnilnih dejavnosti.

Uspešnost nastopa na trgu je odvisna od prilagajanja ponudnikov na povpraševanje. Trg postaja vse bolj zahteven in potreba po starnem izobraževanju je nujno potrebna. Konkurenčnost lahko dosežemo le s tem, da smo boljši od ostalih ponudnikov na trgu. Od tega pa je odvisno sledenje in uporaba novih znanj ter izkušenj, bistvenega pomena pa je razvoj tehnologije za boljše doseganje rezultatov. **Razviti je torej potrebno nove storitve, uporabiti nova znanja, tehnologije in izkušnje.** Nove tehnologije pa obvladujejo zlasti mladi na podeželju, zato jim je potrebno dati priložnost, saj se šolajo z namenom, da bi ostali na območju. Pritegnemo jih lahko z razvojno naravnanimi projektmi, v katere jih vključujemo že v zgodnji fazi študija.

Cilji ukrepa :

- Spodbuditi razvoj podeželja z vzpostavitvijo razmer za uspešno prodajo kmetijskih pridelkov in izdelkov ter storitev
- Diverzifikacija dopolnilnih dejavnosti na podeželju
- Zagotoviti dodatne vire dohodkov na podeželju in kmetijah
- Dvig kvalitete produktov
- Povečanje prepoznavnosti podeželja območja in njegovih proizvodov
- Izboljšanje konkurenčnosti in tržne naravnosti kmetijskih gospodarstev
- Izboljšanje tržne organiziranosti in enoten nastop na trgu, združevanje pridelovalcev
- Uvajanje novih tehnologij, znanj, prenos dobrih praks in izkušenj
- Dvig konkurenčnosti z izboljšanjem ponudbe in prepoznavnosti
- Povečati organiziranost prebivalstva za skupno: skupni obiski sejmov...
- Uveljavljanje dobrih praks
- Razvoj tehnologije za potrebe ponudbe

Kazalniki:

- Število ustanovljenih oblik združevanja posameznih akterjev
- Število združenj proizvajalcev

- Število udeleženih akterjev v programih skupnega trženja in promocije
- Število uspešno izvedenih programov spodbujanja in usposabljanja ,
- Število na novo uvedenih prodajnih mest za trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov ter izdelkov drugih akterjev
- Število vključenih mladih ljudi v razvojne projekte s področja trženja, promoviranja in inoviranja novih izdelkov in storitev s tega področja
- Vrednost sredstev, ki se namenja za trženje in promocijo
- Obseg prometa kmetijskih pridelkov preko organizirane prodaje
- Vrednost sredstev, ki se namenja za ureditev infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun.vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
ORGANIZIRAN NASTOP NA TRGU	Izobraževanje in informiranje proizvajalcev, pomoč pri ustanavljanju organizacij proizvajalcev	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, organizacije	KGZ, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev, LAS*	20 MIO SIT Viri: MKGP, občine, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev, EU LAS	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka, eventuelno širše
USTREZNA INFRASTRUKTURA ZA TRŽENJE KMETIJSKIH PRIDELKOV (TRŽNICE, GROSISTI...)	Proučitev primerov dobrih praks, izgradnja infrastrukture	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, organizacije proizvajalce	KGZ, kmetijska gospodarstva, LAS *	100 MIO SIT Viri: MKGP, občine, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev, EU LAS	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka, eventuelno širše

* LAS: ti projekti niso definirali kot nosilcev tudi LAS, vendarle bi lahko tudi ti projekti predstavljali potencialne skupne projekte, kjer bi se vključeval tudi LAS zaradi samih vsebin projektov kot tudi zaradi potencialnega sofinanciranja projektov.

POTENCIALNI SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun.vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
UREDITEV TRŽNICE IN OBČASNA VZPOSTAVITEV EKOLOŠKE TRŽNICE V PIVKI	Dopolnitev infrastrukture za trženje, ponudba domačih proizvodov, povečanje turističnega utripa	2006-2013	Trška skupnost Pivka, Vaške skupnosti, Občina Pivka	LPC Pivka, LAS*	30 MIO SIT Viri: partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka, eventuelno tudi širše območje
UREDITEV TRŽNICE V PIVKI	Pripraviti investicijsko dokumentacijo Izvesti potrebna GOD dela prispevati k promociji pivškega podeželja, prodaje domačih pridelkov, razmahu kmetijske dejavnosti	2009-2011	Občina Pivka	Občina Pivka	55 MIO Sit Občina:45 MIO Ostali viri: 15 MIO	Občina Pivka

UREDITEV MESTNE TRŽNICE V POSTOJNI	Dopolnitev infrastrukture za trženje,, ponudba domačih proizvodov, povečanje turističnega utripa	2006-2008	Občina Postojna	Občina Postojna , LAS*	158 mio -projektna dokumentacija – 8 mio SIT, -izvedba – 150 mio SIT)	Občina Postojna , eventuelno širše območje
TRŽNICA EKO PRIDELOKOV IN OSTALIH KMETIJSKIH IZDELKOV V ILIRSKI BISTRICI		2007-2010	Občina II. Bistrica, KGZ, društva, kmetijska gospodarstva	RC II. Bistrica, LAS	15 MIO Sit	Občina II. Bistrica, eventuelno širše območje

PREDNSTVNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

- Identiteta in podoba območja ter zasnova sistema blagovnih znamk območja
- Tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov
- Organiziran nastopu na trgu in zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov
- Izdelati model razvoja eko podeželja območja/ regije

6.2.3. Program turizem

Ozadje programa

Projektno območje je z vidika turizma zelo razgibano in ima nedvomno veliko priložnosti. Postojnsko jamo obišče največje število turistov v Sloveniji, kar kažejo spodnji podatki. Poleg Postojnske jame ima območje Turistične destinacije KRAS še tri druge znamenitosti, kar je razvidno iz spodnje tabele:

Najbolj obiskane turistične znamenitosti v Sloveniji

Turistična znamenitost	Število obiskovalcev
Postojnska jama	498.694
Muzej na Blejskem gradu	187.834
Virtualni muzej Ljubljanski grad	111.314
Kobilarna lipica	108.267
Predjamski grad	103.071
Škocjanske jame	89.700

Od prvih petnajst najbolje obiskanih znamenitosti Slovenije obišče:

- Naravno kulturne znamenitosti turistične destinacije KRAS = 837.691 obiskovalcev, kar pomeni 52%
- Vse ostale skupaj = 781.667 obiskovalcev ali 48%

(Vir: Slovenski turizem v številkah 2004, STO)

Delež tujih obiskovalcev v RS:

- Naravno- kulturne znamenitosti turistične destinacije Kras 84%
- Ostale znamenitosti 39%

(Vir: Slovenski turizem v številkah 2004, STO)

Današnje stanje kaže na to, da z izjemo hotela v Postojni in hotel Sport ter hotela Rakov Škocjan, druge občine nimajo hotelskih kapacitet, kjer bi se turisti lahko namestili, kar predstavlja velik problem, hkrati pa tudi velika tržna priložnost za celotno območje turistične destinacije KRAS, kar presega tudi območje RPP.

Na območju se nahajajo penzioni, apartmaji, gostišča in turistične kmetije, kjer lahko obiskovalci prenočijo oziroma, kjer je mogoče najti gostinsko in preostalo turistično ponudbo. Visoko kvalitetnih nastanitvenih objektov v regiji ni, hotel Jama je dotrajан in ne zagotavlja ustrezne kakovostne ravni storitev. Na ta način območje in turistična destinacija Kras in Postojna ne pridobivata na pomenu.

Za oživitev projektnega območja bo potrebno razširiti turistično ponudbo, jo narediti zanimivo za obiskovalca z novimi produkti in z povečanjem kakovosti obstoječe. Turist ima danes potrebo po sprostitvi v naravi in spoznavati kulturno krajino, katero obišče. Izboljšanje in dopolnjevanje turistične infrastrukture (ureditev tematskih poti, dvig kakovosti nastanitvenih zmogljivosti, ureditev potrebne signalizacije, promocijskih material...) pripomore k temu, da se turist v okolju dobro počuti. Pri vsem tem pa imajo glavno vlogo institucije in posamezniki, ki se morajo med seboj povezovati in sodelovati za skupno dobro.

Za uspešnejši razvoj območja je nujno treba vzpostaviti gostinsko in nastanitveno turistično infrastrukturo, ki bo omogočala obiskovalcem, da kvalitetno preživijo čas na območju. V tej smeri so zasnovani tudi nekateri večji projekti na območju občine Ilirska Bistrica, ki vidi uresničevanje strategije razvoja turizma v svoji občini z realizacijo več turističnih središč, ki so navedena med projektnimi predlogi. Prav tako občini Pivka in Postojna načrtujeta povečanje namestitvenih kapacitet.

Izrednega pomena pa je tudi učinkovito trženje območja in njegovo upravljanje, zato ta del posebej prikazujemo kot eno izmed prednostnih nalog.

Izvajanje programa se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov/prednostnih nalog:**

- **POVEČANJE RAZNOVRSTNOSTI IN KAKOVOSTI TURISTIČNE PONUDBE IN UREDITEV TEMATSKIH POTI**
- **TURISTIČNA INFRASTRUKTURA**
- **UPRAVLJANJE IN MARKETING TURISTIČNE DESTINACIJE**

6.2.3.1 Povečanje raznovrstnosti in kakovosti turistične ponudbe & ureditev tematskih poti

Obstoječo turistično ponudbo bo potrebno popestriti in jo povečati, tako v obsegu, kakor tudi v pomenu njene kvalitete ter narediti pomembne korake naprej v smislu zagotavljanja kakovostnih in unikatnih storitev, po katerih bo območje prepoznavno. Izkoristiti je potrebno vse razpoložljive prednosti in priložnosti območja, vključujuč naravno in kulturno dediščino kot primarno vrednoto.

Podeželsko območje ima velik potencial za ureditev tematskih poti, ki pa se morajo medsebojno povezati pri skupnem nastopu na trgu in delovati skupaj za dosego skupnih ciljev, ne glede na občinske meje. Turizem je namreč dejavnosti, ki ne prenese zapiranja v lastne meje, ampak zahteva veliko mero sodelovanja in povezovanja. Je kompleksna dejavnost, ki omogoča tistim, ki znajo sodelovati, sinergijske učinke.

Cilji ukrepa:

- Ponuditi obiskovalcem celovito paleto turističnih storitev z namenom podaljšati njihov čas bivanja na območju
- Dvig nivoja kakovosti ponudne in cen
- Specializacija in diverzifikacija ponudbe
- Dolgoročno zagotavljanje kakovosti storitev in zadovoljstva gostov
- Uvajanje novih vrst ponudbe
- Spodbujati investicije zasebnih ponudnikov turističnih storitev na podeželju in jih povezati z večjimi ponudniki na območju
- Povezati obstoječe in predvidene tematske poti na območju v celovito ponudbo ter zagotoviti njihovo skupno koordinacijo
- Spodbuditi tako načrtovanje, kot izvedbo javnih naložb, ki podpirajo razvoj turizma ter doseči skupna vlaganja v obliki javno-zasebnih partnerstev

Kazalniki:

- Povečanje obsega turistične ponudbe (število prenočitev, število turistov na območju)
- Število razvitih novih turističnih storitev in programov na podeželju ter njihovo spremljanje po rangu kakovosti
- Število inovativnih projektov s področja turizma
- Število novo zaposlenih oseb v turizmu na podeželju
- Število podjetij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo na podeželju
- Število tematskih poti, ki na območju povezujejo svoje programe in se skupaj tržijo in promovirajo
- Število skupaj izvedenih naložb javno/zasebnega partnerstva
- Število podprtih projektov s področja turizma na območju na raznih razpisih

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
PRIREDITVE IN OŽIVITEV OBIČAJEV	Povečanje turistične ponudbe na podeželju in s prireditvami s ciljem povečati obisk turistov	2006-2013	KS in VS, Turistična društva, Občine Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem in drugi partnerji	LAS	43.600.000 Sit Viri: občine, državna sredstva EU LAS	Občina Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, eventualno tudi širše območje
REGIONALNE KOLESARSKE POTI	Ureditev kolesarskih poti in hkrati tujim in domaćim obiskovalcem ponuditi dodatno ponudbo in storitve.	2007-2013	Koordinator projekta bo RRA Notranjsko-kraške regije.	Nosilci projekta bodo: Občina Loška Dolina, Ilirska Bistrica, Cerknica, Postojna, Pivka, Bloke, Logatec Koordinator projekta bo RRA Notranjsko-kraške regije d.o.o..	458.500 .000 Sit- celoten regijski projekt Ocena projekta za območje: 320 mio SIT	Občina Loška dolina, Ilirska Bistrica, Cerknica, Postojna, Pivka, Bloke, Logatec
KULTURNO ZGODOVINSKE IN NARAVNE POTI	Urediti celovit sklop kulturno zgodovinskih in naravnih poti. Izobraževanje zainteresirane javnosti o znamenitostih območja ter z dopolnitvijo standardne ponudbe vplivati na podaljšanje dolžine bivanja v regiji.	2007-2013	Koordinator projekta bo RRA Notranjsko-kraške regije.	Nosilci projekta bodo: Občine Logatec, Občine Postojna, Občina Pivka, Občina Bloke, Občina Cerknica., Občina Loška Dolina, Občina Ilirska Bistrica ter Notranjski regijski Park, Društvo Štirna Kal.	747.400.000 SIT celoten regijski projekt Ocena projekta za območje: 520 mio SIT	Vse tri občine in širše: Občina Logatec, Postojna, Pivka, Bloke, Cerknica, Loška Dolina, Ilirska Bistrica

POTENCIJALNI SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
UREDITEV TURISTIČNIH SREDIŠČ V OBČINI ILIRSKA BISTRICA	Ureditev turističnih središč na območju Ilirske Bistrike in jih povezati v mrežo za skupen nastop območja občine, kot tudi širše	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor Društva in drugi partnerji	Vrednosti in vire prikazujemo posebej pri lokalnih projektih, projekt pa zaradi njegove razsežnosti in pomena za regijo izpostavljamo tudi na tem mestu	Mreža ponudbe turističnih središč na območju Ilirske Bistrike s potencialom širitve

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
FURMANSKI PRAZNIK	Vzpodbujanje turizma in obenem ohranjanje etnološkega izročila	V avgustu vsako leto	TD Postojna	TD Postojna Srečko Šajn	Občinski in sponzorski viri	Občina Postojna
KROMPIRJEVA NOČ	Vzpodbujanje turizma in obenem ohranjanje etnološkega izročila	V avgustu vsako leto	TŠKD Tisa Nanos UV+Belsko	Jana Slivar	Občinski in sponzorski viri 3.715.000,00 SIT	Občina Postojna
GOZDAR - KMET - NEKOČ IN DANES	Vzpodbujanje turizma in obenem ohranjanje etnološkega izročila	V juliju vsako leto	TD Podgora	Stanislav Vidmar	1.515.000,00 SIT občinski in sponzorski viri	Občina Postojna
PRIREDITEV: 36. PUSTOVANJE POSTOJNA 2007	Tradicionalna predstavitev ohranjenih šeg in navad ter etnološki prikaz običajev z območja Brkinov, Krasa in Notranjske	V februarju vsako leto	TD Postojna in Občina Postojna, pokrovitelji, pustne skupine	Turistično društvo Postojna	1,5 MIO SIT 50% Občina Postojna; 50% ostali pokrovitelji in TD Postojna	Občina Postojna in širše okolje
PRIREDITEV: VIII. MEDNARODNI GLASBENI FESTIVAL MLADIH, POSTOJNA 2006	Večletno sodelovanje in prepletanje kulture in turizma ter srečevanje mladih nastopajočih s celega sveta. Istočasno pa tudi obogatitev turistične ponudbe in kulturnega dogajanja v kraju.	junij - september vsako leto	TD Postojna, Zavarovalnica Triglav OE Postojna, Občina Postojna, Postojnska jama, turizem, d.d., drugi pokrovitelji	Turistično društvo Postojna	5.650.000 Sit 40% pokrovitelji, 10% Občina Postojna, 10% TD Postojna, ostalo je še nedorečeno	Občina Postojna
TRADICIONALNO SREČANJE TURISTIČNIH VASI SLOVENIJE IN ZAMEJSTVA V NARINU	Vzpodbujanje turizma in obenem ohranjanje starih kmečkih opravil, poživitev prireditve s ciljem večje prepoznavnosti v slovenskem prostoru	2006-2013 (vsako leto)	Občina Pivka, Društvo podeželjskih žena Narin, Ministrstvo za kmetijstvo, sponzorji, Vaška skupnost Narin	Društvo podeželskih žena narin	15 MIO SIT (letno 1,5 MIO SIT) partnerji v projektu	Občina Pivka z vplivom na celotno Slovenijo
TRADICIONALNI PETELINSKI TEK	Vzpopuda turizma in športnih aktivnosti, večja prepoznavnost in promocija Pivkih presihajočih jezer	vsako leto	Občina Pivka, Športna zveza Pivka, Vaška skupnost Petelinje, Športna zveza Slovenije	Športna zveza Pivka	15 MIO SIT partnerji v projektu	Občina Pivka
PRIREDITEV OB 1. MAJU (KRESOVANJE, KOLESARSKI KROS)	Vzpodbujanje turizma in obenem ohranjanje etnološkega izročila	Aprila vsako leto	ŠKTD Šmihel pod Nanosom	ŠKTD Šmihel pod Nanosom	1.250.000,00 SIT občinski in sponzorski viri	Občina Postojna
VZPOSTAVITEV GOSTINSKO TURISTIČNE PONUDBE V VASEH OB PIVŠKIH JEZERIH	Dodatna turistična ponudba	2007-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, individualni partnerji, TD Pivka	individualna iniciativa	20 MIO SIT, partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
UREDITEV PROSTORA ZA KAMPIRANJE PRI SLOVENSKI VASI	Dodatna turistična ponudba	2007-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, Vaška skupnost, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	10 mio SIT, partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka

POSTAVITEV BRUNARICE V ZAGORJU	Dodatna turistična ponudba	2005-2007	Vaška skupnost Zagorje, Jože Žele, Občina Pivka, TD Pivka	Jože Žele, Zagorje	2 MIO SIT, Vaška skupnost Zagorje, privatna inicijativa, Občina Pivka	Občina Pivka
PRENOČIŠČA NA PODEŽELJU	Širitev in izboljšanje kvalitete mreže ponudnikov prenočitvenih kapacitet v naseljih občine Pivka z namenom zaustavitev tranzitnega turizma in odpiranja samozaposlitvenih možnosti	2006-2010	Občina, Vaške skupnosti, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	25 MIO partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
EKOLOŠKO POČITNIŠKO NASELJE NA JURIŠČAH	Možnost novih delovnih mest in dodatna turistična ponudba	2010-2013	Občina Pivka , Vaška skupnost, individualni interesenti	Občina Pivka	150 MIO SIT Občina Pivka partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
MLADINSKI HOTEL	Pripraviti ustrezno investicijsko dokumentacijo Izvesti potrebna GOD Prispevati k ponudbi in promociji pivškega podeželja ter širše notranjsko – kraške regije, Načrtovati in izvesti spremljajoče dejavnosti (poletni kampi, delavnice, poletne šole, ...)	2010-2012	Občina Pivka	Občina Pivka	255.000.000 MIO Občinski viri: 40 MIO Struktturna sr. EU: 125 MIO Ostali viri: 90 MIO	Občina Pivka
APARTMAJSKI HOTEL Z WELNESS CENTROM MAŠUN	Izgradnja apartmajskega hotela z Wellness centrom na Mašunu ter priprava potrebnih infrastrukturnih pogojev za njegovo delovanje.	2007 - 2009	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor	Občina II. Bistrica	991.122.459 Sit	Občina Ilirska Bistrica
UREDITEV PLANINSKO NASELJE SVIŠČAKI	Ureditev planinskega naselja Sviščaki v tipičnem gorskem stilu s potrebnou turistično infrastrukturo	2007	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor	Občina II. Bistrica	588.264.000 Sit , Občina 2 MIO Sit Sredstva EU 18 MIO Sit Ostali viri	Občina Ilirska Bistrica
KAMP JEZERO MOLA	Ureditev kampa na jezeru Mola z ustrezno infrastrukturo	2008 - 2009	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor	Občina II. Bistrica	127.095.000 Sit, Občina 10 MIO Država 10 MIO Ostali viri 107.095.000 Sit	Občina Ilirska Bistrica
TURISTIČNO SREDIŠČE PREM	Revitalizacija vasi Prem z izgradnjo srednje velikega apart.hotela in ureditev nekaj hiš v apartmajih ter revitalizacijo gradu Prem in Ljudske šole	2006-2013	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor Društva, nevladne organizacije Podporne institucije	Občina Ilirska Bistrica	Hotel Prem 889.223.930 SIT Grad Prem in Ljudska šola z lokalom 179,457.600 SIT Skupaj ocena: 1,068.681.530 SIT Hotel Prem 30% zasebni kapital, 50% bančni viri 20% namenska	Občina Ilirska Bistrica

					nepovratna sredstva Grad Prem in Ljudska šola z lokalom 15% zasebni kapital, 50% bančni viri 20% namenska nepovratna sredstva 15% proračunska sredstva države, občine	
POPRAVILO STREHE IN UREDITEV MULTIVIZIJSKEGA PROSTORA NA GRADU PREM	Obnova strehe in ureditev multivizijskega prostora	2006-2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	33 mio SIT 16 mio SIT MK in druga državna sredstva 17 mio SIT Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica
TURISTIČNO SREDIŠČE GOMANCI	Celovita zasnova in ureditev Turističnega središča Gomanci	2007	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor	Občina IL. Bistrica	1.554.561.000 Sit Sredstva občine 2 MIO SIT Sredstva EU : 18 MIO SIT OSTALI VIRI: 1.534.561.200 (Ocena)	Občina Ilirska Bistrica
UREDITEV MESTNEGA HOTELA	Revitalizacija mestnega hotela v Postojni s ciljem razvoj mesta v turistično zanimivo mesto	2006-2008	ELGO-LINE d.o.o.	ELGO-LINE d.o.o		Občina Postojna

SKUPNE IN POTENCIJALNO SKUPNE TEMATSKE POTI

REGIONALNE KOLESARSKE POTI	Ureditev kolesarskih poti in hkrati tujim in domaćim obiskovalcem ponuditi dodatno ponudbo in storitve.	2007-2013	Koordinator projekta bo RRA Notranjsko-kraške regije.	Nosilci projekta bodo: Občina Loška Dolina, Ilirska Bistrica, Cerknica, Postojna, Pivka, Bloke, Logatec Koordinator projekta bo RRA Notranjsko-kraške regije d.o.o..	458.500.000 Sit celoten regijski projekt Ocena projekta za območje: 320 mio SIT	Občina Loška dolina, Ilirska Bistrica, Cerknica, Postojna, Pivka, Bloke, Logatec
KULTURNO ZGODOVINSKE IN NARAVNE POTI	Urediti celovit sklop kulturno zgodovinskih in naravnih poti. Izobraževanje zainteresirane javnosti o znamenitostih območja ter z dopolnitvijo standardne ponudbe vplivati na podaljšanje dolžine bivanja v regiji.	2007-2013	Koordinator projekta bo RRA Notranjsko-kraške regije.	Nosilci projekta bodo: Občine Logatec, Občine Postojna, Občina Pivka, Občina Bloke, Občina Cerknica, Občina Loška Dolina, Občina Ilirska Bistrica ter Notranjski regijski Park, Društvo Štirna Kal.	747.400.000 SIT celoten regijski projekt Ocena projekta za območje: 520 mio SIT	Vse tri občine in širše: Občina Logatec, Postojna, Pivka, Bloke, Cerknica, Loška Dolina, Ilirska Bistrica
IZVEDBA PROJEKTA TEMATSKIH POTI: PO POTEH VELIKE KRPANOVE POTI IN KONTRABANTOVE POTI	Izvedba ureditve tematskih poti z namenom turistične promocije območja Ustvariti mrežo tematskih in rekreativskih poti	2005-2013	Občina Ilirska Bistrica –nosilna občina Izvajalec: RC Ilirska Bistrica Ostali partnerji: Občina Hrpelje Kozina, Občina Pivka, Razvojni center Divača, Območna	Prijavitev: Občina Ilirska Bistrica Izvajalec: RC Ilirska Bistrica	1. faza Priprava projekta 20 MIO SIT (2005-2006) Izvedba: 2006-3,8 MIO 2007-2 MIO 2008-2 MIO 2009-2 MIO 2010-2 MIO 2011-2 MIO 2012-2 MIO 2013-2 MIO	Občina Ilirska Bistrica Občina Ilirska Bistrica Pivka Divača Kozina

			razvojna agencija iz Sežane, Zavod za gozdove ter Planinsko društvo Snežnik		(občinska sredstva Občine Ilirska Bistrica	
PRIMER OBLIKOVANJA SKUPNEGA TURISTIČNEGA PRODUKTA OBMOČJA - BRKINSKA SADNA CESTA kot izhodišče	Ohranjanje delovnih mest na podeželju, povezovanje kmetijstva in turizma	2005 – 2007	KGZS- Zavod Gorica Društvo brkinskih sadjarjev	Društvo brkinskih sadjarjev	13 MIO Sit Interreg IIIA Slo-Madžarska-Hrvaška	Občina Pivka, Ilirska Bistrica, Postojna, Divača in Hrpelje-Kozina
UREDITEV TEMATSKEH POTI PO STARI MEJI	Ureditev poti po stari meji, ki povezuje utrdbene objekte nekdanje Rapalske meje in Rupnikove linije. Pot poteka skozi celotno Slovenijo.	2007 - 2009	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor Društva, nevladne organizacije Podporne institucije	Občina Ilirska Bistrica	2006-10 MIO (2 MIO občinska sredstva) 2007-10 MIO	Območje celotne Slovenije
PROJEKT UREDITVE KOLESARSKIH POTI IN TRAS	Rekreativno-turistični izvedbeni projekt	Leto 2006	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor, zasebni viri (upravljač poti)	7.000.000 Sit V letu 2007 in naslednjih letih je predvideno vzdrževanje in dograditev obstoječih kolesarskih poti in tras	Občina Postojna
UREJANJE TEMATSKEH POTI	Načrtovanje in izgradnja kolesarskih, konjeniških in pohodniških poti z ustrezno informacijsko infrastrukturno	2007-2013	Občina Postojna	Občina Postojna	150.000.000 SIT Oddelek za okolje in prostor, zasebni viri (upravljač poti)	Občina Postojna
NAČRTOVANJE IN IZGRADNJA KOLESARSKIH, KONJENIŠKIH IN POHODNIŠKIH POTI Z USTREZNO INFORMACIJSKO INFRASTRUKTUR - del projekta UREJANJE TEMATSKEH POTI	Rekreativno-turistični izvedbeni projekt	Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
KOLESARSKI PARK NOTRANJSKA	Pospeševanje stacionarnega turizma na območju	2006	Občina Postojna in hotel Šport	Občina Postojna in hotel Šport		Občina Postojna
TEMATSKE ARHEOLOŠKE POTI (OTOŠKA JAMA - BETALOV SPODMOL) -del PROJEKTA SREDIŠČE SVETOVNega KRASOSLOVJA		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
VZPOSTAVITEV STARE JAMBORNE CESTE -del PROJEKTA SREDIŠČE SVETOVNega KRASOSLOVJA	izdelati karto istovetne trase, izdelati opis)	Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna

LOKALNE TEMATSKE POTI

UREDITEV SISTEMA PEŠ, KOLESARSKIH IN KONJENIŠKIH POTI	Ureditev infrastrukture za obiskovalce	2006 - 2010	KS Slavina, Kulturno društvo Slavina Občina Postojna	KS Slavina	5 MIO Sit	Občina Postojna
PEŠPOT DO DOLGANOVCA IN VISEČA BRV	Ureditev PEŠPOTI, ureditev UČNE POTI, ureditev VISEČE BRVI	2006	vaščani, Občina Pivka, Zavod za gozdove, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Ministrstvo za okolje in prostor, OŠ Košana	Iniciativni odbor VS Suhorje	1 MIO SIT Občina Pivka 25%, Zavod za gozdove 25%, Zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine 25%, prostovoljo delo vaščanov 25%	Občina Pivka
MARKACIJA IN ČIŠČENJE POTI	3 km od gradišča, 5 km od križišča	2007	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	700.000 Sit	Občina Pivka
UREDITEV SADJARSKIH POTI V BRDA	Ureditev in razširitev poti do sadovnjakov	2007	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	5.000.000 Sit (ocena)	Občina Pivka
KAMNOSEŠKA UČNA POT NA KALU	Pripraviti ustrezeno investicijsko dokumentacijo izvesti obnovo vodnega zbiralnika postaviti apnenco obstoječo učno pot nadgraditi (do gradu Ravne) pripraviti in izvesti program prireditev	2008-2010	Občina Pivka	Društvo Štirna Kal	47 MIO Občina: 3 MIO Država: 12 MIO Strukturna sredstva EU: 32 MIO	Občina Pivka
UREDITEV KOLESARSKIE POTI IN PEŠPOTI VASI BUJE	Vas povezati s sosednjimi vasmi in turističnimi zmogljivostmi v bližini	2007 - 2009	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	2.500.000 Sit (ocena)	Občina Pivka

6.2.3.2 Turistična infrastruktura

Pomembno je, da se vzpostavi kvalitetna turistična infrastruktura, kajti od nje je odvisno počutje turista, ki območje obišče. Infrastruktura mora biti nezapletena, informativne narave, nazorna ter v skladu s zasnovano celostno grafično podobo in tržno znamko turistične destinacije. Pod pojmom turistična infrastruktura pojmujemo na tem mestu fizično turistično infrastrukturo, ki je neobhodno potrebna za to, da klasična gostinska ponudba sploh zaživi in se nadgradi: turistična signalizacija, TIC-i, turistične agencije, visitor centri, rezervacijski sistem, informacijske točke, nudenje raznih storitev, ki so potrebni za turizem...ipd.

Fizična infrastruktura mora postavljena na vidnih, primernih mestih in mora imeti urejeno vso spremiščevalno storitveno infrastrukturo. Velik pomen pri tem ima človeški faktor, ki mora biti ustrezeno izobražen in mora poznati območje, katerega predstavlja.

Cilji ukrepa:

- Ponuditi obiskovalcem celovito paletu turistične infrastrukture z namenom podaljšati njihov čas bivanja na območju
- Dvig nivoja kakovosti obstoječe turistične infrastrukture
- Ureditev novih vrst turistične infrastrukture (kamp prostorov..idr.)
- Spodbujati investicije zasebnih ponudnikov turističnih storitev na podeželju in jih povezati z večjimi ponudniki na območju

- Spodbuditi tako načrtovanje, kot izvedbo javnih naložb, ki podpirajo razvoj turistične infrastrukture ter doseči skupna vlaganja v obliki javno-zasebnih partnerstev

Kazalniki:

- Povečanje obsega po posameznih vrstah turistične infrastrukture na območju (npr. število obvestilnih tabel in druge turistične signalizacije)
- Povečanje turističnega obiska (obsega in vrednosti)
- Podaljšanje dobe bivanja gostov
- Večje zadovoljstvo gostov
- Večje število gostov, ki se vračajo

POTENCIALNO SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
UREDITEV TURISTIČNE SIGNALIZACIJE IN LOKACIJ DO NARAVNIH IN KULTURNIH ZNAMENITOSTI	Ureditev signalnih točk za turiste, postavitev informativnih tabel, smerokazov... Izdelava promocijskega materiala, turistične karte z označbami naravnih in kulturnih znamenitosti	2006 - 2013	Park Škocjanske jame, Postojnska jama Občine Postojna, Pivka, Cerknica, Loška dolina, Bloke, Vrhnik, Logatec, Sežana, Komen, Divača in Kozina Institut za raziskovanje Krasa Kobilarna Lipica RRA N-K RRC Koper GZS Postojna, Koper, OOZ	Glavni nosilec: Notranjsko kraški regionalni zavod za turizem, sodeluje tudi Zavod za pospeševanje turizma in oživljjanje podeželja Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe	Še ni določena	Pivka, Cerknica, Loška dolina, Bloke, Vrhnik, Logatec, Sežana, Komen, Divača in Kozina
VZPOSTAVITEV TURISTIČNE INFRASTRUKTURE v okviru projekta MANAGEMENT RAZVOJA TURISTIČNE DESTINACIJE POSTOJNA	Postavitev Centralnega rezervacijskega sistema CRS za celotno destinacijo Odpreti Visitor Center za obiskovalce Nove informacijske table Velika Krpanova pot Sejemska stojnica	2004-2006 Projektna faza 2007-2013 faza izvajanja	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna, Postojnska jama, turizem d.d., Šolski Center Postojna, Občine Postojna, Pivka, Loška dolina, Cerknica, Bloke, Turistični ponudniki v regiji	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem	Že opisano pri projektu kot celota	Občine Postojna, Pivka, Loška dolina, Cerknica, Bloke
OZNAČITEV BRKINSKE SADNE CESTE	Ohranjanje delovnih mest na podeželju, povezovanje kmetijstva in turizma	2005 – 2007	KGZS- Zavod Gorica Društvo brkinskih sadjarjev	Društvo brkinskih sadjarjev	13 MIO Sit –delno za označitev Viri Interreg IIIA Slo-Madžarska-Hrvaška	Ilirska Bistrica, Pivka, Divača in Hrpelje-Kozina

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
VZPOSTAVITEV INFORMACIJSKE TOČKE ZA OBMOČJE PIVKA-NANOŠČICA -del projekta SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA	Vzpostavitev informacijske točke		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna s širšim pomenom za celotno regijo
RAZVOJ NOVIH PROGRAMOV KOT DODATNE PONUDBE ZA MESTO IN TURIZEM: -del projekta SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA	Ureditev sprehajalnih poti, kolesarstvo, ribištvo, jahanje, čolnarjenje, opazovalnice živali in naravnih pojavov, rekreacijske površine prireditvene površine ob in na vodi, golf, itd.		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna s širšim pomenom za celotno regijo
UREDITEV REKREACIJSKEGA PARKA SOVIČ -del projekta SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA	Obnovitev trim steze, postavitev oznak, postavitev počivališč in razgledišč, priprava idejnih in izvedbenih projektov		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna s širšim pomenom za celotno regijo
PROGRAMSKA DOPOLNITEV OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN OB PIVKI IN NANOŠČICI- del projekta SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA	varovanje narave in predstavitev naravnih znamenitosti tega prostora		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna s širšim pomenom za celotno regijo
OHRANJANJE NARAVNEGA OKOLJA OB MEANDRIH REK PIVKE IN NANOŠČICE - del projekta SREDIŠČE SVETOVNEGA KRASOSLOVJA	Urejena kulturna krajina		Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna s širšim pomenom za celotno regijo
VZPOSTAVITEV MREŽE IZPOSOJE IN SERVISIRANJA KOLES	dodatna turistična ponudba	2006-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, individualni partnerji, TD Pivka, Požar turizem in gostinstvo d.o.o.	LPC Pivka	5 MIO SIT LPC Pivka, Občina Pivka, individualni partnerji	Občina Pivka
UREDITEV PROSTORA ZA KAMPIRANJE PRI SLOVENSKI VASI	dodatna turistična ponudba	2007-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, Vaška skupnost, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	10 mio SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
INFORMACIJSKI CENTER PIVŠKA PRESIHAJOČA JEZERA	urediti ustrezno infrastrukturo za prezentacijo Pivških jezer	2007-2009	TD Pivka, Inštitut za raziskovanje Krasa, Notranjski muzej, ostala društva v občini in vaške skupnosti	Občina Pivka	15 MIO SIT OBČINA Pivka: 4 mio SIT, sredstva razpisov 11 mio SIT	Občina Pivka

INFORMACIJSKI CENTER SLOVENSKA VAS	Namen investicije je nabava potrebne opreme, ureditev neposredne okolice centra za vzpostavitev informacijskega centra o Pivških presihajočih jezerih ter za potrebe območnega čebelarskega učnega centra.	2010-2012	Občina Pivka	Občina Pivka	116 MIO Občina: 36 MIO Strukturna sredstva EU: 80 MIO	Občina Pivka
OGLAŠEVALNE, POZDRAVNE, REKLAMNE TABLE	urediti ustrezno turistično infrastrukturo v občini	2006-2007	Občina Ilirska Bistrica Zasebni sektor Društva in drugi partnerji	Občina Ilirska Bistrica	2006-2 MIO 2007-8 MIO (občinska sredstva)	Občina Ilirska Bistrica
POSTAVITEV OBVESTILNE SIGNALIZACIJE	Narediti vas prijetno in pregledno za domačine in obiskovalce ter obiskovalce opozoriti na vse vaške znamenitosti	2007 projekti, 2008 izvedba	KS Slavina, Kulturno društvo Slavina, Občina Postojna	še ni določen	3 MIO Sit 30% KS Slavina, 10% Kulturno društvo Slavina, 60% Občina Postojna	Občina Pivka
AVTOKAMP PRI PIVKI	vzpostaviti avtokamp na območju Pivških presihajočih jezer za 70 kapacitet.	2008-2010	Občina Pivka	Občina Pivka	35 MIO Občina Pivka	Občina Pivka
UREDITEV PARKIRIŠČ ZA AVTODOME	vzpostaviti parkirišča za avtodomove na območju Občine Pivka za 20 kapacitet	2008	Občina Pivka	Občina Pivka	25 MIO Občina Pivka	Občina Pivka

6.2.3.3 Marketing in upravljanje turistične destinacije

Veliko dejavnikov vpliva na to, da je destinacija na trgu uspešna. Potrebna sta povezovanje in skupen nastop na trgu, predvsem pa kvalitetna ponudba in pravilna predstavitev. Dovršeno oblikovanje in izdelava promocijskega materiala, tako posameznika kot skupnega, zahteva profesionalnost in premišljenost. Predvsem pa mora biti namenjena izključno uporabniku ter usmerjena trženju produkta in turistične destinacije, ki jo predstavlja. Velikega pomena je tudi učinkovit sistem informiranja obiskovalcev, ki enotno uredi obveščanje, informiranje in trženje turističnih storitev in produktov.

Vse aktivnosti naj koordinira en nosilec, ki koordinira posamezne partnerje. Zaradi tega je smiselno, da koordinacijo projekta prevzame organizacija za upravljanje destinacije, ki se trenutno ustanavlja v regiji, priporočamo vključitev celotnega območja RPP.

Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma med leti 2007 – 2011 določa vzpostavitev in upravljanje turističnih destinacij, ki bi postale nosilec turističnega razvoja na nivoju regij oziroma pokrajin ter s tem dopolnile organiziranost slovenskega turizma.

Območje Krasa predstavlja zaokrožen splet turistične ponudbe, ki ga je potrebno pojmovati in oblikovati kot samostojno turistično destinacijo. Slovenski turizem ima veliko priložnost, da pokaže Evropi in svetu prav s turistično destinacijo Kras svojo pravo raznolikost in neponovljivo identiteto.

Samo ime pojava - kras - izhaja iz pokrajine Kras (Karst, Carso), koren te besede pa pomeni kamen, ki je res ena izmed glavnih značilnosti kraša. Na svetu je izredno malo primerov, da bi ime neke pokrajine dalo ime tako splošnemu pojavu kot tudi celotni vedi. Še manj pa, da bi ime pokrajine postal tudi »blagovna znamka« turistično gospodarske dejavnosti. Smiselna je tudi uporaba imena: Kras in Brkini, ki pokrije celotno območje RPP.

Ker je Kras geografsko gledano širši od statističnih meja Notranjsko-Kraške regije se bodo v okviru projekta izvajale tudi aktivnosti, ki bodo spodbudile povezavo med Notranjsko-Kraško in Južno primorsko regijo.

Cilji ukrepa:

- Ponuditi obiskovalcem primeren promocijski material in ažurno, jasno informacijo o destinaciji
- Spodbuditi tako načrtovanje, kot izvedbo potrebnih aktivnosti skupnega trženja destinacije
- Pritegniti in zadržati čim večje število stacionarnih gostov
- Skupna vlaganja v obliki javno-zasebnih partnerstev
- Spodbudili porast števila neposrednih elektronskih on-line informacij in rezervacij vsem ponudnikom namestitvenih in ostalih turističnih kapacetet v destinaciji.
- Vzpostavili partnerski management turistične destinacije KRAS in ustanovitev organizacije za upravljanje turistične destinacije.

Kazalniki:

- Število turističnih agencij na območju
- Število TIC na območju
- Število organiziranih vodenj
- Število podprtih projektov s področja turizma na območju na raznih razpisih
- Število izdanega promocijskega materiala
- Ažurnost spletnih strani

POTENCIALNO SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nositelc / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
MANAGEMENT IN UPRAVLJANJE TURISTIČNE DESTINACIJE KRASA IN BRKINOV	Spodbuditi on-line elektronske rezervacije Management turistične destinacije – skupno upravljanje Razviti lasten kadrovski potencial v regiji - vlagati v razvoj človeških virov	2004-2006 Projektna faza 2007-2013 faza izvajanja	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna, Postojnska jama, turizem Šolski Center Postojna, Občine Postojna, Pivka, Loška dolina, Cerknica, Bloke, Turistični ponudniki v regiji	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem (NKRZ) Postojna LAS	Ocenjena vrednost projekta letno: 20 mio SIT kadri letno izvajanje: 100 mio SIT	Občine Postojna, Pivka, Loška dolina, Cerknica, Bloke, Ilirska Bistrica in druge

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
IZDELAVA KATALOGA: TURISTIČNA PONUDA NA PODEŽELJU KRASA, BRKINOV IN NOTRANJSKE	Podrobnejša predstavitev v skupnem katalogu turistična ponudba na podeželju Krasa, Brkinov in Notranjske	2007 - 2007	Vse navedene občine, kjer deluje KNTZ in še posamezni turistični partnerji, ki delujejo na tem področju	Kraško notranjska turistična zveza Postojna (KNTZ)	5.300.000 sit (odvisno od naklade in jezikovnih različic) Sodelujoči, navedeni partnerji.	Občina Postojna in druge
IZDELAVA SPLETNIH STRANI TD POSTOJNA	Izdelava kvalitetnih spletnih strani in predstavitev vseh turističnih znamenitosti, zanimivosti oziroma celotne turistične ponudbe kraja in podeželja,	v letu 2006	TD Postojna in drugi partnerji	Turistično društvo Postojna	450.000 Sit TD in drugi partnerji	Občina Postojna
TURISTIČNA KARTA: PLANINA Z OKOLICO – PO POTEH NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE	Tiskanje karte in brošure v 3000 izvodih, Distribucija karte na prodajne in informativne točke	2007	Občina Postojna	KS Planina	3 MIO Sit Soinvestitor občina Postojna	
TURISTIČNI PORTAL PIVKA	Vzpostaviti turističen portal občine, na katerem bodo dosegljive vse informacije o turistični ponudbi občine (ponudniki, rezervacije on – line, urniki, ...) Vzpostaviti sistem urejanja portala.	2010-2013	Občina Pivka	Občina Pivka	6 MIO Občina Pivka	Občina Pivka

PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

Povezava in skupna koordinacija projektov tematskih poti območja ter izvedba že obstoječih in predvidenih projektov (Po poteh kontrabanta, kolesarski park Notranjska, Jamborna pot, Velika Krpanova pot, Brkinska sadna pot, Ravbarjeva pot, Evropska pešpot regionalne kolesarske poti, kulturno zgodovinske in naravne poti...idr.)

Namestitvene kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč
Turistična signalizacija in vzpostavitev ostale turistične infrastrukture ter izvedba ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov: postavitev signalizacije, visitor centra, informacijskih točk, vzpostavitev rezervacijskega sistema..etc)

Upravljanje in trženje turistične destinacije

6.2.4 Program: KMETIJSTVO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Ozadje programa

Projektno območje obsega tri mestna jedra, okolico pa predstavljajo naselja, ki imajo izrazito podeželsko osnovo. Značilnosti ruralnega dela območja RPP, so pogojene z naravnimi danostmi, ki pogojujejo ekstenziven razvoj kmetijstva, saj velik del kmetijskih območij spada v okrilje Nature 2000.

Zaradi naravnih danosti in ekstenzivnega načina kmetovanja predstavlja reja drobnice pomemben segment razvoja kmetijstva, pomembno pa je tudi sadjarstvo, znana so brkinska jabolka in drugo sadje. Primarna kmetijska proizvodnja predstavlja pomemben vir dohodka za večino prebivalstva, ki živi v naseljih, zaselkih in vaseh izven večjih mestnih in industrijskih središč. Ohranjanje samozaposlitvenih možnosti v kmetijstvu ni zanemarljivo, dodatna pomoč pri spodbujanju in ohranjanju te možnosti pa predstavljajo tudi dopolnilne dejavnosti na podeželju, ki so vsekakor še pre malo izkoriščene.

Izvajanje programa se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov/prednostnih nalog:**

- **KONKURENČNOST KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA**
- **OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE IN VAROVANJA OKOLJA**

6.2.4.1 Konkurenčnost kmetijstva in gozdarstva

Na projektnem območju ostaja kmetijstvo poglavitna dejavnost na podeželju tudi v naslednjem programskem obdobju od 2007 do 2013. Njegova vloga se ne bo odražala samo v njegovi proizvodni funkciji, ampak priznavanju njegove vecfunkcionalnosti.

Razvoj turizma na podeželju bo slonel na naravni, kulturni, etnološki in tehnični dediščini, ekološkem kmetovanju, gozdarstvu. Vzporedno je potrebno graditi tudi na izboljšanju izobrazbene strukture ljudi na podeželju predvsem s pripravo ustreznih izobraževalnih programov.

Zato je **poglavitni cilj** na področju razvoja kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti **krepitev večnamenske vloge kmetijstva z dopolnilnimi dejavnostmi in gozdarstva.**

Cilji ukrepa:

- Spodbujanje okolju prijaznih kmetijskih praks
- Ohraniti naravne danosti, biotsko pestrost in tradicionalno kulturno krajino kot prednost za razvoj drugih dejavnosti
- Ohraniti in povečati obseg kakovostne kmetijske pridelave in predelave
- Ohranitev in povečanje samo-zaposlitvenih možnosti na kmetijskih gospodarstvih, tudi z uvedbo dopolnilnih dejavnosti kmetijam
- Ureditev kmetijskih površin, reševanje problemov lastništva
- Vzpostavitev aktivnih pridelovalcev hrane na sonaraven način

Kazalniki ukrepa:

- Povečano števila investicij v osnovne in dopolnilne dejavnosti na podeželju, tako individualnih kot skupnih
- Število novih kmetijskih gospodarstev (razvrščenih po osnovnih in dopolnilnih dejavnostih)
- Število novih izdelkov in storitev na podeželju
- Zmanjšan delež obsega zaraščenih površin
- Povečanje deleža ohranjenih travnikov
- Število oddanih vlog na javne razpise na različne možne ukrepe v posameznem letu

- Število skupnih projektov (javnega in zasebnega sektorja) za področje spodbujanja konkurenčnosti kmetijstva, dopolnilnih dejavnosti in gozdarstva

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
REŠEVANJE PROBLEMATIKE LASTNISTVA	Možnost reševanja neurejenega in razdrobljenega lastništva, ugotovitev najprimernejših postopkov, zaokrožitev zemljišč	2005-2013	KGZ, sklad kmetijskih zemljišč, občine, kmetijska gospodarstva	KGZ, sklad kmetijskih zemljišč	50 MIO MKGP, občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
POSPEŠEVANJE RAZVOJA TURIZMA NA KMETIJAH	Povečanje turistične ponudbe na kmetijah (stacionarni in izletniški turizem) Ureditev in razvoj turističnih kmetij z možnostjo prenočevanja, za izletniški turizem, terapevtske kmetije, mojstrske kmetije	2006 - 2013	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva	Partnerji/ člani LAS kmetijska in druga gospodarstva na podeželju	4.000.000.000 SIT EU Država občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
RAZVOJ SADJARSTVA	Usposobitev pridelovalnih površin za specializirane sadjarske kmetije	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, organizacije proizvajalcev	KGZ, Kmetijska gospodarstva	100 MIO MKGP, strukturni skladi, občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
PREDELAVA KMETIJSKIH PROIZVODOV	Usmeritev kmetij v ustreznou dopolnilno dejavnost	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, Občine, društva, kmetijska gospodarstva	KGZ, kmetijska gospodarstva	200 mia SIT MKGP, strukturni skladi, občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
SONARAVNA PAŠNA ŽIVINOREJA	Usmerjanje živinorejskih kmetij k pašnemu načinu reje, ureditev večjih zaokroženih pašnih površin	2005-2013	KGZ Nova Gorica, Občine, društva, kmetijska gospodarstva	KGZ, kmetijska gospodarstva	120 Mio Sit MKGP, občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
REGIJSKA KLAVNICA	Ustanovitev regijske klavnice za potrebe klanja živine	2007 - 2013	kmetijska gospodarstva	KGZ kooperator	Ni še določena	Vse tri občine
ZAOKROŽITEV KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	Izboljšanje konkurenčnosti in tržne naravnosti kmetijskih gospodarstev, povečanje dohodka kmetij	2005 - 2013	KGZ, Sklad kmetijskih zemljišč, občine, kmetijska gospodarstva	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	KGZ, sklad kmet. zemljišč	Občina Postojna, Ilirska Bistrica, Pivka
NAKUP MESNICE	Prodaja domačega mesa iz naše regije	2007-2013	KGZ Kooperacija	Dužnik Milena	20.000.000 Sit nepovratna sredstva 50%, lastna sredstva	Občina Postojna s širšim vplivnim območjem

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
PRENOČIŠČA NA PODEŽELJU	širitev in izboljšanje kvalitete mreže ponudnikov prenočitvenih kapacet	2006-2010	Občina, Vaške skupnosti, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	25 mio SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
NABIRANJE, PREDELAVA IN PRODAJA ZDRAVILNIH ZELIŠČ	možnost samozaposlitve in dopolnilnih dejavnosti, dodatna turistična ponudba	2007-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, Vaške skupnosti, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	3 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
IZVEDB. PROJEKTI ZA ZELJARNO OZ. KLAVNICO	Izdelava projekta za zeljarno	2006, 2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica pobudnica, kmetijska gospodarstva nosilci / investitorji	6 MIO (občinska sredstva)	Občina Ilirska Bistrica
UREDITEV OBJEKTOV KMET. PREDELAVE - ZELJARNA	Izboljšati pogoje za predelavo zelja	2006-2007	Občina Ilirska Bistrica Kmetje oziroma zadruga	Občina Ilirska Bistrica	2006-1 MIO 2007-19 MIO (občinska sredstva)	Občina Ilirska Bistrica
VZREJA IN OSKRBOVANJE KONJ KOT DOPOLNILNA DEJAVNOST NA KMETIJI	zagotoviti pogoje za vzpostavitev dopolnilne dejavnosti vzreje in oskrbe konj	2008-2013	Konjeniško društvo Postojna in Pivka, kmetje posameznik	Konjeniško društvo Postojna in Pivka	42 MIO Sit Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka
OŽIVITEV HLADILNICE NEVERKE	vzpostaviti potrebne pogoje za zagon hladilnice	2008-2009	Društvo sadjarjev Brkini, Kmetijska zadruga	Društvo sadjarjev Brkini, Kmetijska zadruga	30 MIO Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka

INDIVIDUALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
TURISTIČNE SOBE	Povečanje konkurenčnosti in dohodka kmetiji	začetek: marec konec: oktober 2006	Investitor	Bine d.o.o	priprava projekta: 50 MIO Sit, izvedba: 72 MIO Sit Lastna sredstva: 60%, ostalo 40%.	Občina Postojna
STAJA ZA KONJE IN GOVEDO	Izgraditev staje za konje in govedo	2007-2012	Investitor	Dužnik Rafael	12.000.000 Sit 50% lastna sredstva, 50% nepovratna sredstva	Občina Postojna
NAKUP USTREZNE MEHANIZACIJE	Povečanje konkurenčnosti in dohodka kmetiji	2008-2010	Investitor	Dužnik Rafael	8.000.000 Sit 50% lastna sredstva, 50% nepovratna sredstva	Občina Postojna

PRENOČIŠČA NA KMETIJI	Povečanje konkurenčnosti in dohodka kmetiji	do 2013	investitor	Posega Boštjan	20.000.000 SIT 50% lastna sredstva, 50% nepovratna sredstva	Občina Postojna
NAKUP USTREZNE MEHANIZACIJE	Povečanje konkurenčnosti in dohodka kmetiji	2007-2009	investitor	Posega Boštjan	5.000.000 SIT 50% lastna sredstva, 50% nepovratna sredstva	Občina Postojna
ADAPTACIJA STARE KMEČKE DOMAČIJE V TURISTIČNO KMETIJO Z NASTANITVIJO	Povečanje konkurenčnosti in dohodka kmetiji	2006, 2007	investitor	Janez in Nataša Umek	cca 60 mio SIT Lastna sredstva 60% 40%Sredstva Strukturnih skladov	Občina Postojna
PROSTORI ZA PRODAJO IN PREDELAVO SADJA	Ureditev prostorov za predelavo in nabava opreme	2006-2007	investitor	Anton Biščak	15 mio SIT 60% lastna sredstva 40 % sredstva strukturnih skladov	Občina Pivka
UKREP MLADI KMET	Pridobiti sredstva za prevzem kmetije	2007	investitor	Franko Dolgan	cca 300.000 SIT Lastna	Občina Pivka
TURISTIČNA KMETIJA »NA MEJI«	Adaptacija + novogradnja - 5 sob - 1 apartma - kuhinja, jedilnica	Dokončanje del 1.10.07 Trenutno v fazi gradnje	Investitor, agencija za razvoj podeželja in kmetijske trge	Marko Mezgec	Predvidena sredstva za izvedbo projekta: 50 mio SIT Lastna sredstva 60% Sredstva agencije 40%	Občina Ilirska Bistrica
PROSTORI ZA PREDELAVO MLEKA IN PRODAJO IZDELKOV	Adaptacija prostorov, samozaposlitev	2006-2007	Investitor	Franjo Penko	10.000.000 Sit (ocena) 60% lastna sredstva 40 % sredstva strukturnih skladov	Občina Ilirska Bistrica
UREDITEV PRITLIČJA HIŠE ZA IZLETNIŠKI TURIZEM	Adaptacija prostorov, ureditev sanitarij za goste, povečanje finančne stabilnosti kmetije	2007-2009	Investitor	Franjo Penko	20.000.000 Sit (ocena) 20% Ministrstvo za kulturo, 50% krediti, nepovratna sredstva, 30% lastna sredstva	Občina Ilirska Bistrica
UREDITEV PRENOČITVENIH ZMOGJIVOSTI	Adaptacija prostorov (3 apartmaji), povečanje finančne stabilnosti kmetije	2008-2013	Investitor	Franjo Penko	80.000.000 Sit (ocena) 50% lastna sredstva, 50% krediti, nepovratna sredstva	Občina Ilirska Bistrica
TURISTIČNA KMETIJA Z NASTANITVIJO, MLADI KMET	Obnova hleva za potrebe turistične kmetije (izletniške in stacionarne)	2007-2010	Investitor	Anton Šlosar	cca 60 MIO Sit Lastna sredstva 60% 40%Sredstva Strukturnih skladov	Občina Ilirska Bistrica
NAGRADNJA OBSTOJEČIH GOSTINSKIH KAPACITET-IZLETNIŠKI TURIZEM, OBORE ZA DAMJAKE, UKREP MLADI KMET	Dograditi nov prizidek, postavitev ograje -obore za damjake	2006 pripraviti dokumentacijo, drugo leto na razpis (2007)	Investitor	Peternej Feliks	cca 50 MIO Sit Lastna sredstva 60% 40%Sredstva Strukturnih skladov	Občina Ilirska Bistrica

IZLETNIŠKI TURIZEM IN EVENTUELNA PRODAJALNA DOMAČIH IN OKOLIŠKIH IZDELKOV	Prostor je že dograjen, imajo potrebno dokumentacijo. Možna bodo manjša dela	2007	Investitor	Milenko Oblak	cca 25 MIO Sit Lastna sredstva plus Sredstva agencije	Občina Ilirska Bistrica
ADAPTACIJA STARE KMEČKE DOMAČIJE V TURISTIČNE NAMENE	Adaptacija nadstropja in kleti	do konca 2006/07	Investitor	Tavčar Štefanija in Tavčar Milan	cca. 10 MIO SIT 70% EU, 30% lastna sredstva	Občina Pivka
OGRADITEV PAŠNIKOV ZA REJO DAMJAKOV	3 ha ograditev pašnikov	Optimalna varianta: do konca leta 2007, drugače v letu 2008	Investitor	Čekada Dragotin	7 MIO Sit ograja cca. 800.000 Sit, nabava živali 1,5 mio SIT, ostalo lastna sredstva in sredstva države	Občina Ilirska Bistrica
NOVAKOV MLIN, UREDITEV PRENOČITVENIH ZMOGLJIVOSTI	Ureditev prenočitvenih zmogljivosti na kmetiji	2007-2010	Investitor	Dovgan Lidija, Ivan in sin	40 mio SIT Lastno delo in material, lastna sredstva, eventuelno sredstva strukturnih skladov	Občina Ilirska Bistrica
IZGRADNJA KMEČKE LOPE NA INTENZIVNEM SADOVNJAKU ZA SPRAVILO MEHANIZACIJE IN SADJA	Novogradnja (klet, drugi prostori), spravilo mehanizacije in sadja	2005-2007	Investitor	Jadran Možina	12 MIO Sit lastna sredstva	Občina Ilirska Bistrica
RAZŠIRITEV OBSTOJEČE GREZNICE-HLEV	Ureditev gnojišča	2009	Investitor	Dekleva Igor	33.600.000 Sit (40% lastnih sredstev)	Občina Postojna
KMETIJSKA MEHANIZACIJA	Kmetovanje	2009	Investitor	Dekleva Igor	140.000 Sit lastna sredstva	Občina Postojna
OBNOVA TIŠLERJEVEGA MLINA	Ohranitev objekta, ki je zaščiten s strani ZVKND Obnova notranjosti mlina	Ni podano	Investitor	Janko Milharčič	Ni podano	Občina Postojna

6.2.4.2 Ohranjanje kulturne krajine in varovanje okolja

Na celotnem državnem ozemlju je bilo z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/2004) določenih 286 različnih območij Natura 2000. Od tega je bilo 260 območij določenih na podlagi Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst in 26 območij na podlagi Direktive Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic. Območja Natura 2000 obsegajo kar 36 odstotkov ozemlja Slovenije (od tega je 71 odstotkov gozdov), oziroma 30 odstotkov kmetijskih in gozdnih površin, s čimer se glede deleža območij uvrščamo v sam evropski vrh. Ugodno stanje narave z visoko stopnjo ohranjenosti habitatov ter biotske raznovrstnosti v Sloveniji, **kaže s pravilnimi strateškimi usmeritvami in ukrepi ohranjati. Ne sme pa to predstavljati prevelikih omejitev za optimalno koriščanje gospodarskih potencialov kmetijstva in gozdarstva na teh območjih.**

Prednost Nature 2000 je dodana vrednost območja zaradi izrazite biodiverzitete, s čimer je smotrno povečati in pospešiti razvoj sonaravnega načina kmetovanja. Potrebe oziroma povpraševanje po zdravi hrani je veliko, kar ustvarja tržno nišo in tržni potencial za pridelovalce na teh območju regije. Pridelava na teh kmetijah mora biti kakovostna, v skladu s

standardi, evropskimi smernicami (EU standardi, okoljsko kmetijski programi) in dokazljiva s sledljivostjo pridelkov in proizvodov.

Potrebno bo preusmerjanje predvsem živinorejskih kmetij k pašnemu načinu reje, ter ureditev večjih pašnih površin za tovrstno pašo. Poleg tega pa preoblikovanje kmetij, ki majno pogoje za ekološko kmetovanje v to obliko kmetijstva, ki bodo imele za posledico boljšo kakovost pridelane hrane. Tak način kmetovanja pa pogojuje uporabo naravnih sprejemljivih tehnologij.

Razvoj območja bo slonel na nacelih trajnostnega gospodarjenja z obnovljivimi naravnimi viri, ohranjanju kulturne krajine, varovanju okolja in biotske raznovrstnosti in storitvenih dejavnosti. Poseben poudarek bo dan tudi ohranjanju kmetijstva v območjih z neugodnimi naravnimi danostmi za kmetovanje ter spodbujanje okolju prijaznih kmetijskih praks.

Z ukrepi želimo prispevati k ekonomski in socialni krepitevi podeželja na območju in uveljaviti nove.

Cilji ukrepa:

S spodbujanjem ohranjanja kmetijske dejavnost na območju se bo ohranjala krajina s čimer bomo prispevali k ciljem Ohranjanje kulturne krajine in varovanje okolja, Strategije razvoja podeželja Slovenije.

- Razvoj ekološkega kmetijstva in povečanje števila ekoloških kmetij
- Natura 2000 izkoristiti kot razvojno priložnost in ne omejitev
- Povečanje števila trajnostno usmerjenih kmetij (udeležba pri ukrepih SKOP in drugih)
- pridobitev čim večjih sredstev na račun trajnostnega kmetijstva in Nature 2000 na območje

Kazalniki ukrepa:

- Povečano število vključenih v SKOP programe
- Povečano število eko kmetij
- Število kmetijskih gospodarstev, ki delujejo v skladu z EU prilagoditvami in smernicami
- priprava in izvedba skupnega projekta Natura 2000
- spremljanje stanja izrazite biodiverzitete na območju, kot osnove NATURI 2000
- število oddanih vlog na javne razpise na različne možne ukrepe v posameznem letu

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
RAZVOJ EKOLOŠKEGA KMETIJSTVA, SADJARSTVA IN DRUGIH EKO PROJEKTOV	Preusmeritev kmetij, ki imajo pogoje, v ekološko kmetovanje, izboljšanje kakovosti pridelane hrane	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, Občine, društva, kmetijska gospodarstva	KGZ, Kmetijska gospodarstva	150 MIO MKGP, občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
NATURA 2000 KOT RAZVOJNA PRILOŽNOST	Priprava in izvedba skupnega projekta	2007-2013	Razni partnerji LAS-a	LAS	Priprava projekta: 20 mio SIT Izvedba projekta: Letno 60 mio SIT	Vse tri občine
POSPEŠEVANJE IMPLEMENTACIJE NATURE 2000 – KOMUNIKACIJSKA PODPORA IMPLEMENTACIJI NATURE 2000*	Povečati poznavanje Nature 2000 med prebivalstvom in ključnimi nosilci	September 06-december 2007	Pristop, PR'P, RenderSpace, Nasto plus, Kline, RRA N-K regije	Pristop	102.000.000 SIT Ministrstvo za okolje in prostor	Nacionalni projekt

ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA V POREČJU LJUBLJANICE	Pripraviti projekte odvajanja in čiščenja odpadnih voda v porečju Ljubljanice do stopnje, da lahko kandidirajo na Kohezijski sklad	2006 - naprej	RRA – LUR, občine v porečju Ljubljanice, RRA NKR, MOP	RRA N-K in LUR	20.000.000 SIT (predinvesticijska faza) Občine	Vse tri občine in celo N-K regija občine v porečju Ljubljanice
--	--	---------------	---	----------------	---	--

ŠIRŠI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA V POREČJU REKE REKE	Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju reke Reke	2007-2010	Občine v porečju, Razvojni center Ilirska Bistrica, RRA JP in NKR, MOP	RC Ilirska Bistrica	20 mio SIT	Ilirska Bistrica, Pivka, Divača in Italija

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
UREDITEV MIKROSISTEMA DALJINSKEGA OGREVANJA NA LESNO BIOMASO	Urediti sistem za objekte v javni rabi.	2007 - 2008		Občina Postojna, Občina Pivka	20 MIO Sit	Občina Postojna, občina Pivka
POKONČNA UREDITEV METEORNIH VODA, SKUPNA KANALIZACIJA ODPADNIH VODA	Bolj čista in urejena sama vas, narava, podeželje	2008-2015	VS Gabrk, Občina, EKSRP	VS Gabrk	1.000.000 Sit Občina 50% EKSRP 50%	Občina Ilirska Bistrica
IZVEDBA MIKROSISTEMOV DALJINSKEGA OGREVANJA NA LESNO BIOMASO V OBČINI PIVKA	učinkovita izraba OVE, zmanjševanje zaraščenosti podeželja	2006-2013	Enerles d.o.o., Javor d.d., koncesionar,	Občina Pivka, partnerji v projektu	80.000.000 Sit Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka
ENERGETSKA SANACIJA JAVNIH STAVB	učinkovita izbaba OVE, zmanjševanje zaraščenosti podeželja	2006-2013	Občina Pivka	Občina Pivka, partnerji v projektu	150 MIO Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka
VZPOSTAVITEV LOGISTIČNEGA CENTRA ZA LESNO BIOMASO	nova delovna mesta, razvoj in ohranjanje podeželja	2009	Še niso znani	Ni znano	Ni znano	Občina Pivka
CENTER ODLIČNOSTI ZA OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE IN VAROVANJE OKOLJA	zdrževanja znanj v skupino centra odličnosti za obnovljive vire energije in varovanje okolja je združiti potrebna znanja za razvoj in izvedbo konkretnih projektov za uporabo obnovljivih virov energije in promocijo	2006-2013	Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Univerza v Novi Gorici, Občina Pivka	Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka, partnerji v projektu Ni še znana	Občina Pivka

	okoljskih standardov					
BIOLOŠKA PREDELAVA ODPADKOV	Predelava vseh organskih odpadkov v bioplín in kompost	2007-2013	Občina Pivka , Vaške skupnosti	Občina Pivka, partnerji v projektu	BIOFERM d.d., Košana Še ni znana	Občina Pivka
ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA V POREČJU REKE REKE	Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju reke Reke	2007-2010	Občine v porečju, Razvojni center Ilirska Bistrica, RRA JP in NKR, MOP	RC Ilirska Bistrica	20 mio SIT	Ilirska Bistrica, Pivka, Divača in Italija

PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

Pospeševanje kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti
 Pospešiti razvoj turizma na kmetijah, tako stacionarnega kot izletniškega
 Razvoj ekološkega kmetijstva
 Natura 2000 kot razvojna priložnost

6.2.5 Program: SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE IN IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU

Ozadje programa

Slovensko podeželje ima neizkoriščene človeške in naravne razvojne potenciale, izkazuje pa tudi premajhno podjetniško aktivnost in pomanjkanje dohodkovnih alternativ. Vsaj v delu podeželja obstajajo resni razvojni problemi in očitne razlike med mestom in vasjo. Na takih območjih primanjkuje delovnih mest, nadaljuje se odseljevanje mladih, višja je brezposelnost, nižja sta življenjski standard in raven storitev. Vse to velja tudi za podeželje območja RPP.

S spodbujanjem diverzifikacije na podeželju v pravem pomenu z dodajanjem nekmetijskih dejavnosti ter podporo konkretnim investicijam pričakujemo, da se bo odseljevanje, zlasti kvalificirane (mlade) delovne sile zmanjšalo, saj bodo mladi iskali nove priložnosti v domačem okolju. Pomembno pa je tudi, da jih okolje v pravem trenutku podpre in jim tako da priložnost sodelovati pri razvoju območja. Pomembna pa je tudi obnova in razvoj vasi in podpora razvojnih teženj posameznega območja. Gre za ohranjanje naravne in kulturne krajine na podeželju na konkretnih primerih spodbujanja celovitega razvoja.

Izvajanje programa se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov / prednostnih nalog:**

- **VZPOSTAVITEV PODJETNIŠKE INFRASTRUKTURE**
- **RAZVOJ NEKMETIJSKIH DEJAVNOSTI NA PODEŽELJU**
- **IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU**

6.2.5.1 Vzpostavitev podjetniške infrastrukture na podeželju

Gre za vzpostavitev celovite podjetniške infrastrukture, ki bo zanimiva za mlade, izobražene kadre, že obstoječa, kot tudi potencialna podjetja na podeželju; tudi tista, ki iščejo zaposlitvene in razvojne možnosti .

Cilji ukrepa:

- Nadaljna Promocija podjetniških con in uresničevanje Načrta omrežja N-K regije
- Razvoj Mrežnega inkubatorja v N-K regiji
- Razvoj referenčnega centra za E poslovanje.
- Razvoj novih izdelkov in storitev
- Spodbujanje IKT na podeželju in vzpostavitev informacijskih centrov na podeželju
- Mladim podjetjem omogočiti dostop do primernih poslovnih prostorov, ki bodo v okviru njihovih finančnih možnosti
- Omogočiti dostop do svetovalnih storitev
- Zgraditi podporno infrastrukturo, ki bo omogočila prenos aplikativnih znanj v nastanek novih podjetij.
- Spodbuditi razvoj novih storitev in širitev partnerske mreže, ki bo dodatno vplivala na ustanavljanje novih podjetij.
- Tehnološko in poslovno usposobiti podjetja za konkurenčen nastop na domačem in tujem trgu

Kazalniki ukrepa:

- Povečano število podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo tehnološko zahtevnejših izdelkov oziroma storitev v regiji
- Dvig dodane vrednosti na zaposlenega
- Število in kakovost storitev podpornega okolja podjetništvu na podeželju

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
PROMOCIJA PODJETNIŠKIH CON	Na območju SLO-HR-RA pripraviti pregled poslovnih in industrijskih con	Oktober 06 pričetek izvajanja	RRC Koper, PC Novo mesto, RRA Porin - Reka, IDA - Pula, PC Karlovac, RRA N-K regije	RRC Koper, RRA Porin	100.000 EUR Interreg ter lastna sredstva prijaviteljev	Območje N-K regije in Južne Primorske

POTENCIJALNI SKUPNI PROJEKTI*

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
MREŽNI INKUBATOR V N-K REGIJI	Pospešiti podjetništvo v regiji	2006-2013	Občina Postojna, Pivka, RRA N-K regije Porin d.o.o. (reka). Mrežni pomurski inkubator	RRA N-K	120 MIO Projekt se bo izvajal postopoma	Občina Postojna, Pivka
REFERENČNI CENTER ZA E-POSLOVANJE	Računalniško opismenjevanje podjetnikov	2006	NEC - Cerknica	NEC - Cerknica	2 MIO, Lastna NEC, JAPTI, RRA N-K	
MREŽNI MULTIMEDIJSKI CENTER PIVKA	Zagotoviti sodobno IKT infrastrukturo Vzpostaviti program na letni ravni Vzpostaviti sodelovanje z ostalimi MMC v Sloveniji	2005-2013	Občina Pivka Knjižnica Postojna Ministrstvo za kulturo RRA N-K regije	Društvo Hiša Kulture Pivka	44.000.000 Sit Občinski viri: 21 MIO Državna sredstva: 23 MIO	Občina Pivka In druge občine N-K regije

*Zgoraj navedene projekte definiramo kot potencialno skupne zato, ker oobmočje Ilirske Bistrice ni vključeno v Mrežni multimedijski center Notranjsko-kraške regije, kar bi bilo smiselno

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun, vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
INKUBATOR VELIKI OTOK	obnova propadajočega objekta in vzpostavitev delovanja inkubatorja in zagotovitev prostorov za inkubirance	2004-2007	RRA N-K	Občina Postojna	400 mio SIT 25 % državna sredstva, 8 % sredstva EU, ostalo občinski proračun	Občina Postojna
UREDITEV INDUSTRIJSKE CONE ILIRSKIE BISTRICE	Urediti industrijsko cono	2007, 2008	Občina Ilirska Bistrica Zasebniki	Občina Ilirska Bistrica	200 mio sit investicija 110 državna in EU sredstva 90 občinska	Občina Ilirska Bistrica
UREDITEV OBRTNO INDUSTRIJSKIH CON V JELŠANAH, PODGRADU IN KNEŽAKU	Ureditev obrtno - industrijskih con	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica Zasebniki	Občina Ilirska Bistrica	600 mio SIT Občina, 300 MIO SIT EU, država 300 mio	Občina Ilirska Bistrica
POSTAVITEV JAVNIH E-TOČK Z BREZŽIČNIM DOSTOPOM	Brezžični dostop do svetovnega spletja v vsak kraj v občini	Nov.dec 2006	Min. za gospodarstvo	Občina Postojna	10.000.000 Državni proračun	Občina Postojna
VZPOSTAVITEV IN UREDITEV MULTIMEDIJSKEGA CENTRA POSTOJNA	Razvoj novih oblik kulturno-umetniškega ustvarjanja, izvajanje podpornih dejavnosti, mednarodno delovanje, nudenje brezplačnega javnega dostopa in uporabe IKT	konec I. 2006 – prijava na nacionalni razpis, 2007 dalje izvedba projekta	Občina Postojna, mladinska društva, Ljudska univerza, Srednja in Višja šola, Knjižnjica Bena Zupančiča,...	Mladinski center Postojna	Občina Postojna Država	Občina Postojna
UREDITEV KOMUNALNE INFRASTRUKTURE KANALIZACIJE TER OSTALE INFRASTRUKTURE V INDUSTRIJSKI CONI LIV	Širitev cone zaradi prostorske stiske, priprava in opremljanje industrijske cone LIV	2007-2008	Občina Postojna	Občina Postojna	72 mio SIT GOD in 150 mio SIT zemljišče, skupaj 222 mio SIT Viri Občina Postojna	Občina Postojna
UREDITEV INDUSTRIJSKO - OBRTNE CONE PRESTRANEK	Vzpostavitev obrtno-industrijske cone Prestranek in njegova infrastrukturna ureditev ter večanje števila zaposlenih	2006 v primeru odobritve projekta, sicer 2007 Trajanje do 2010	Občina Postojna	Občina Postojna	360 mio SIT (komunalna infrastruktura) 680 mio SIT (vrednost zemljišč) Viri: še niso določeni	Občina Postojna
UREDITEV KOMUNALNE INFRASTRUKTURE KANALIZACIJE TER OSTALE INFRASTRUKTURE V PC KAZARJE	Priprava, širitev in opremljanje obrtne cone Kazarje, večanje števila zaposlenih.	2006 Prva faza zaključek 2008, sicer do 2011	Občina Postojna	Občina Postojna	440.000.000 mio sit Viri še niso določeni	Občina Postojna

6.2.5.2 Razvoj nekmetijskih dejavnosti na podeželju

Osrednji cilj programa je aktiviranje podjetniških potencialov na podeželju – tako z diverzifikacijo kmetij v nekmetijske dejavnosti, kot tudi s spodbujanjem ustanavljanja in razvoja mikropodjetij. Spodbude bodo osredotočene v razvoj podjetništva, ki temelji na inovativnih programih izkorščanja konkurenčnih prednostih podeželja (tradicionalna znanja, delovna sila, surovine, delovno okolje). Podpore poklicnemu usposabljanju in informirjanju bodo usmerjene v pridobivanje specifičnih znanj podjetnikov, potencialnih podjetnikov in drugih prebivalcev podeželja, ki delujejo na področjih tretje osi.

Smiselno in potrebno je spodbuditi zlasti storitvene dejavnosti na podeželju, katerih najbolj primanjkuje na podeželju in lahko dvignejo kakovost življenja, med drugimi so to skrb in druge storitve za starejše osebe in lastnike kmetij na podeželju. Velikega pomena je vzpodbuditi zanimanje prebivalstva za ponovno oživitev domačih obrti na podeželju ter razvoj novih izdelkov in storitev.

Cilji ukrepa:

- Spodbuditi storitvene dejavnosti na podeželju, zlasti oskrbe starejših na podeželju
- Spodbuditi vse storitve, ki izboljšujejo kakovost življenja na podeželju
- Razvoj domače obrti in storitvenih dejavnosti na kmetijah
- Razvoj novih izdelkov in storitev

Kazalniki ukrepa:

- Povečano število podjetij, ki se ukvarjajo s storitvenimi dejavnostmi na podeželju
- Povečano število oskrbovanih starejših ljudi na podeželju
- Povečano število registriranih domačih obrti na podeželju
- Povečano število novih izdelkov na podeželju
- Število novih storitev na podeželju v posameznem letu

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
STORITVENE DEJAVNOSTI NA PODEŽELJU	Spodbuditi razvoj storitvenih dejavnosti na podeželju	2007-2013	partnerji/ člani LAS Zasebni sektor	LAS	Letno izvajanje: 200 mio SIT Viri: MKGP, strukturni skladi, občine Zasebni sektor Javne institucije	Vse tri občine
RAZVOJ DOMAČE OBRTI IN STORITVENIH DEJAVNOSTI NA KMETIJAH	Razvoj različnih oblik domače obrti in storitev na kmetijah za zagotavljanje dodatnega dobička	2005 - 2013	KGZ Nova Gorica, Občine, društva, kmetijska gospodarstva, območna obrtna zbornica II. Bistrica	KGZ, kmetijska gospodarstva	50 MIO MKGP, strukturni skladi, občine, kmetijska gospodarstva	Vse tri občine
RAZVOJ NOVIH IZDELKOV IN STORITEV	Spodbuditi in realizirati razvoj novih izdelkov in storitev –zasnova skupnih projektov ob realizaciji individualnih	2007-2013	partnerji/ člani LAS Zasebni sektor	LAS	Letno izvajanje za skupne projekte : 50 mio SIT Viri: MKGP, strukturni skladi, občine Zasebni sektor Javne institucije	Vse tri občine

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
RAZISKAVA IN IZDELAVA NARODNE NOŠE PODEŽELJA-ideja	Predlog je šele podan in ni še dovolj razvit	2007-2013	TD Postojna Občina Postojna	TD Postojna	Ni še določeno	Občina Postojna
OSKRBA NA DOMU ZA STAREJŠE OBČANE	zagotoviti pogoje za nemoteno delovanje programa oskrbe na domu (materialne, institucionalne in kadrovske)	2007-2013	Občina Pivka	Občina Pivka	63 MIO Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka
EKOHIŠA ZA STAREJŠE OBČANE V PIVKI	izgradnja doma za 30 oskrbovancev	2009-2011	Občina Pivka	Občina Pivka	230 MIO Občina Pivka, partnerji v projektu	Občina Pivka
ZGRADNJA GASILSKEGA DOMA NA NOVI LOKACIJI V POSTOJNI	izgradnja gasilskega doma s pripradajočo prometno in komunalno ureditvijo	2006 do 2009	občina Postojna, gasilsko društvo Postojna, MORS, RRA NKR in ostale podporne institucije	Občina Postojna	cca. 800 mio SIT proračunska sredstva (30%), strukturni skladi EU (70%)	Občina Postojna

INDIVIDUALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
PROIZVODNJA - DELAVNICA 3	Novogradnja, nova strojna delavnica za proizvodnjo oken	2006-2007	Investitor	Franci Šemrl	Priprava projekta: 3,5 mio, gradbena dela: 38 mio, tehnologija ocena 60 mio, lastna sredstva 30%, krediti 30%, tehnologija leasing 40%	Občina Postojna
RAČUNOVODSKE STORITVE TER SVETOVANJE	Ponudba storitev z računovodskega področja in priprava ustreznih poročil (subvencije, javni razpisi)	2006-2013	Začetek del takoj, faznost del v skladu z obstoječo zakonodajo	Alenka Bajc	Priprava: 500.000, izvedba: 4.500.000 100% naročniki	Vse tri občine

6.2.5.3 Izboljšanje kakovosti življenja na podeželju

V okviru tega ukrepa bodo prednostna področja oživitev vaških jeder, obnova večnamenskih objektov oziroma projekti obnova in razvoja vasi ter obnove kulturne in naravne dediščine. Prednostna področja bodo težila tudi k vzpostavitvi ustreznih storitev za gospodarstva na podeželju kot tudi za prebivalce.

Cilji ukrepa:

- Realizirati projekte obnove in razvoja vasi in spodbuditi nastanek novih
- Realizirati projekte ohranjanja in izboljševanje dediščine podeželja

Kazalniki:

- Število realiziranih projektov obnove in razvoja vasi v posameznem letu
- Število realiziranih projektov ohranjanja in izboljševanje dediščine podeželja v posameznem letu

PREDLAGANI SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
OBNOVA IN TRŽENJE NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE ZA TURISTIČNE NAMENE	Obnoviti in skupno tržiti naravno in kulturno dediščino za potrebe turizma	2007-2013	Partnerji LAS	LAS	Priprava projekta: 30 MIO SIT Izvedba projekta letno: 50 MIO SIT	Vse tri občine in eventuelno širše območje

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
KROVNI PROJEKT OZNAČITEV IN OBNOVA KULTURNE DEDIŠČINE NA OBMOČJU OBČINE POSTOJNA	Označiti in obnoviti spodaj navedeno kulturno dediščino	2007-2013?	Občina Postojna Zsebni sektor	Občina Postojna	Ni podana Med viri so predvideni: Občina Postojna Zasebni viri, EU država	Občina Postojna
BETALOV SPODMOL	Opisati arheološki pomen, urediti točko za obisk, izdelati arheološko pot	Že opisano pri projektu kot celota		30 MIO	Občina Postojna	
GRAD PRESTRANEK	Obnova gradu, ureditev jahalnega centra Notranjske	Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna	
TIŠLERJEV MLIN	Obnova mlina ter ureditev za ogled, promocijski letak	Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna	
SLAVINA	Urediti dokumentacijo, reklamni material	Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna	
RAZDRTO	Ureditev vasi, obnova graščine	Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna	
TISA V STRANAH	Ohranitev naravne dediščine	Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna	
NANOS	Več propagandnega materiala, animacija pohodov	Že opisano pri projektu kot celota			Občina Postojna	

UREDITEV IZLETNIŠKE IN RAZGLEDNE TOČKE OB CERKVI SV. LOVRENCA		Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
SAKRALNI OBJEKTI	Opis, opredeliti turistične namene	Že opisano pri projektu kot celota				Občina Postojna
UREDITEV FASADE CERKVE VELIKI OTOK	Ureditev fasade cerkve	2007,2008	Občina Postojna	KS Postojna	7MIO SIT Viri Občina Postojna KS Postojna	Občina Postojna
DOM KRAJANOV ZAGON	Ureditev doma krajanov	2007	Občina Postojna	KS Postojna	4 MIO SIT Viri Občina Postojna KS Postojna	Občina Postojna
REKREATIVNA IGRIŠČA	Ureditev rekreativnih igrišč	2007	Občina Postojna	KS Postojna	5, 5 MIO SIT Viri Občina Postojna KS Postojna	Občina Postojna
GASILSKI DOM IN DOM KRAJANOV VELIKI OTOK	Ureditev gasilskega doma in doma krajanov	2007	Občina Postojna	KS Postojna	5 MIO SIT Viri Občina Postojna KS Postojna Država, EU	Občina Postojna
OBNOVA KULTURNIH SPOMENIKOV V LETIH	Pripraviti ustrezno investicijsko dokumentacijo Izvesti obnovo kulturnih spomenikov Določiti skrbnika urejene kulturne dediščine	2007-2013	Občina Pivka	Občina Pivka	95.000.000 Sit Občina: 34 MIO Državna sredstva: 18 MIO Strukturna sredstva EU: 43 MIO	Občina Pivka
UREDITEV OSREDNJIH VAŠKIH JEDER V OBČINI PIVKA	Ohranjanje podeželja in prispevati k povečanju turističnega obiska v občini	2008-2013	občina Pivka, strukturni skladi EU, državna sredstva, Vaške skupnosti	Občina Pivka	45 MIO Občina Pivka, Partnerji v projektu	Občina Pivka
UREDITEV TURISTIČNE VASI STUDENO	Celovit razvoj in obnova vasi	Leto 2006, 2007	Občina Postojna	Občina Postojna KS Zainteresirani posamezniki	Ni še določena Predvideni viri Občinski viri, zasebni viri, evropska sredstva	Občina Postojna
OBNOVA LJUDSKE ŠOLE NA PREMU	Ureditev Primorskega šolskega muzeja	2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	30 mio SIT 15 mio SIT Občina MK 15 mio SIT	Občina Ilirska Bistrica
SOFINANCIRANJE SPOMENIKOV KS	Sofinanciranje ureditve spomenikov (cerkva..etc)	2006-2013	Občina Ilirska Bistrica KS	Občina Ilirska Bistrica KS	2006-4.934.000 2007-4.012.000 2008-4.012.000 2009-4.012.000 2010-4.012.000 2011-4.012.000 2012-4.012.000 2013-4.012.000 Občinska sredstva Viri države in EU	Občina Ilirska Bistrica
OBNOVA KULTURNIH DOMOV IN DRUGIH OBJEKTOV, KI SO OBLIKOVALI KMEČKO ŽIVLJENJE V PRETEKLOST	Zagotoviti sredstva za obnovo posameznih enot iz kulturne dediščine kmečkega prebivalstva	ciklična permanentna naloga	občina Postojna, MKRS, krajevne skupnosti, društva, ostali	Marta Merkuža	40 mio SIT letno proračunska sredstva, MKRS, struktурни kohezijski skladi EU	Občina Postojna

UREDITEV KOMPLEKSA MUZEJSKIH ZBIRK V VASI	Urediti in povezati nastajajoče zbirke in razstavne prostore na način, ki bo omogočil njihovo skupno predstavitev in trženje	2007 - 2010	KS Slavina, Župnijski urad Slavina, Kulturno društvo Slavina, notranjski muzej, Občina Postojna	Še ni določen. Fazo, ki je v izvajanju koordinira Kulturno društvo Slavina	6 MIO Sit	Občina Postojna
NOTRANJSKI MUZEJ	Sprememba namembnosti objekta komande garnizona za potrebe Notranjskega muzeja	2005-2008	Notranjski muzej	Občina Postojna	305 mio SIT 15 % kulturni tolar, 30% sredstva norveškega finančnega mehanizma, 10% sredstva Interreg 3B, ostalo občina	Občina Postojna
OBNOVA KULTURNEGA DOMA SLAVINA	Infrastruktura za omogočanje kulturnih dejavnost	leto 2006	KS SLAVINA	Predsednik KS Prestranek Oddelek za družbene dejavnosti Občine	2.200.000 SIT občinski viri	Občina Postojna
OBNOVA KULTURNEGA DOMA V. UBELJSKO	Infrastruktura za omogočanje kulturnega udejstvovanja	leto 2006	KS VELIKO UBELJSKO	Predsednik KS Veliko Ubeljsko Sebastjan Ženko, Oddelek za družbene dejavnosti občine	1.500.000 SIT občinski viri	Občina Postojna
OHRANJANJE KULTURNIH IN ZGODOVINSKIH SPOMENIKOV IN NARAVNIH ZNAMENITOSTI	Varovanje kulturne dediščine, posredno vzpodbujanje razvoja turizma	leto 2006	Ni še definirano	Občina Postojna	6.000.000,00 SIT občinski viri	Občina Postojna
OBNOVA KRAJNERJEVE LEDENICE V HRAŠČAH	Ohranitev in obnova ter rekonstrukcija edinega primerka kulturnega spomenika	predvidoma 2007	Ni še definirano	Turistično društvo Postojna	2 MIO Sit	Občina Postojna
PROJEKT: OHRANJANJE IN KONZERVACIJA KMEČKIH EKSPONATOV NA PODEŽELJU	Namen je ohranitev kulturne etnološke dediščine pred propadom.	2007-2013	TD Postojna in drugi zainteresirani partnerji	Turistično društvo Postojna	odvisno od razpoložljivih sredstev	Občina Postojna
OBNOVA IN POSTAVITEV STARE FURMANSKIE GOSTILNE S TIPIČNIMI IN AVTOHTONIMI JEDMI	Idejni predlog je šele podan, večina podatkov še ni znana	2007-2013	TD Postojna in drugi zainteresirani partnerji	TD Postojna	TD Postojna in drugi zainteresirani partnerji	Občina Postojna
MREŽA ZA RAZVOJ STAVBNE IN KULTURNE DEDIŠCINE TER NARAVNIH VREDNOT PLANINSKEGA POLJA	Ustanovitev in vzpostavitev uradne oblike sodelovanja z javnostjo na (med)občinski ravni za razvoj stavbne in kulturne dediščine ter naravnih vrednot Planinskega polja	2007-2012	KŠD Laze Jakovica, LD Planina, LD Logatec, Ribiška družina Vrhnika, Gasilsko društvo Ivanje Selo, KS Planina, KS Grčarevec, Jamarsko društvo Planina, Modelarsko društvo Logatec	KS Planina	25 MIO Sit Soinvestitorji: Občina Postojna, Občina Logatec, Občina Cerknica	Občina Postojna
KNJIŽNICA M VILHARJA	Razširitev knjižničnih prostorov	2005-2008	Ni podatka	Občina Postojna	300 mio Slt 17 % Ministrstvo za kulturo, 30% sredstva norveškega finančnega mehanizma, ostalo občina	Občina Postojna

OBNOVA GRADU RAVNE	Obnoviti in ustrezno sanirati podeželski dvorec	2007-2010	javno zasebno partnerstvo	Občina Pivka	962 mio SIT Občina: 12 MIO Država: 30 MIO EU: 560 MIO Ostalo: 360 MIO	Občina Pivka
OBNOVA IN PREZENTACIJA SREDNJEVEŠKIH FRESK NA ZGORNJI PIVKI	Obnoviti freske, pripraviti in urediti ustrezno prezentacijo	2007-2010	Ministrstvo za kulturo ŽU Zagorje ŽU Pivka Restavratorski center RS	Občina Pivka	40 mio SIT Občina: 11 MIO Država: 13 MIO Strukt. Sredstva EU: 16 MIO	Občina Pivka
RAZVOJNI PROGRAM PODEŽELJA ZA VAS NARIN 2007 – 2013	Pripraviti ustrezno investicijsko dok. Pripraviti program prireditve vključno z največjo prireditvijo, ki v vasi poteka – srečanje turističnih vasi slovenije in zamejstva v Narinu. Urediti naravoslovno učno pot na Šilentabor, Izdelati tipično narodno nošo Za obiskovalce pripraviti predstavitev domače živali - ovce.	2007-2011	VS Narin in drugi zainteresirani partnerji LAS	Občina Pivka LAS-potencialno	52 MIO Sit Občina: 6 MIO Strukturna sredstva EU: 5 MIO	Občina Pivka
RAZVOJNI PROGRAM PODEŽELJA ZA VASI SUHORJE, BUJE V LETIH 2007 – 2013	Pripraviti ustrezno investicijsko dokumentacijo Vzpostaviti ustrezno turistično infrastrukturo-kolesarske in sprehajalne poti, Obnova in ponovna oživitev brvi čez reko reko, Ureditve vaškega jedra ter skupnega vaškega prostora.	2007-2013	VS in drugi zainteresirani partnerji LAS	Občina Pivka	95.000.000 Sit Občina: 34 MIO Država: 18 MIO Strukturna sredstva EU: 43 MIO	Občina Pivka
OBNOVA IN PREZENTACIJA DEDIŠČINE FRANCESCA ROBBE NA PIVKI	Varovanje kulturne dediščine in turistična popestritev	2007-2010	Ministrstvo za kulturo , ŽU Zagorje, ŽU Slavina, ŽU Matenja vas, ŽU Pivka Restavratorski center RS, Občina Postojna	Občina Pivka	40 MIO SIT Občina: 11 MIO Država: 13 MIO Strukt. Sredstva EU: 16 MIO	Občina Pivka
OBNOVA MLINOV IN KAMNITIH MOSTOV NA REKI PIVKI	Varovanje kulturne dediščine in turistična popestritev	2008-2013	Ministrstvo za kulturo, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Občina Postojna in Pivka	Občina Pivka	50 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
NADALJEVANJE PROJEKTA CRPOV-NARIN	Nadaljevanje že začetega projekta	2006-2013	Občina Pivka, Turistično društvo, Vaška skupnost, Ministrstvo za kmetijstvo, DPŽ Narin	Občina Pivka	35 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
KULTURNA OPREMA GALERIJA PIVKA	Urediti in opremiti prostore galerije Nabaviti potrebno opremo	2008-2010		Občina Pivka	45.000.000 Sit Občinska sr: 30 MIO Sredstva EU: 15 MIO	Občina Pivka
ZASNOVA IN IZDELAVA NARODNE NOŠE	Raziskava zgodovine in predstavitev kraja skozi nošo	2007	Občina Pivka, Turistično društvo, Vaška skupnost	Društvo podeželskih žena narin	2 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka

OBNOVA STARE ŠOLE NA KALU	Možnost vzpostaviteve večnamenskega vaškega prostora in prostor za potrebe kamnoseške učne poti	2007-2009	Društvo Štirna Kal, TD Pivka, Občina Pivka	Občina Pivka	7 MIO SIT	Občina Pivka
OBNOVA STARE ŠOLE V PALČJU	Nadaljevanje obnove in povečanje turistične ponudbe ter dopolnitve kulturne infrastrukture na Zgornji Pivki	2007-2008	KD Palče, Vaška skupnost Palče, Občina Pivka	Občina Pivka	5 MIO SIT	Občina Pivka
OŽIVITEV SV.TROJICE IN RAZVALIN CERKVE NA VRHU	Varovanje kulturne dediščine in turistična popestitev	2005-2013	LPC Pivka, Občina Pivka, Vaška skupnost, individualni partnerji, TD Pivka	LPC Pivka	10 mio SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
GRAD	Izkopanine	Ni podatka	Ni podatka	Ni podatka	Ni podatka	Občina Pivka
GRAD D. ZEMON	Ureditev spominskih sob, parka, zidu in prireditvenega prostora pred gradom	2008 - 2012	Občina Pivka	KS Dolnji Zemon in KD Grad	29 mio SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
UREDITEV SREDIŠČA VASI	Ureditev balinišča in otroškega igrišča; postavitev igral	2007 -2008	Občina Pivka	Katja Ronzullo	Ni podatka	Občina Pivka
OBNOVA VAŠKIH VODNJAKOV IN VODNEGA ZBIRALNIKA	Obnova in ohranitev vodnjakov in korit	2006 - 2007	Občina Pivka, vaščani	Katja Ronzullo	1.500.00 Sit Možen prispevek vaščanov	Občina Pivka
UREDITEV KULTURNEGA DELA DOMA NA VIDMU	Prenova in ureditev dvorane Doma na Vidmu, Galerije in spremljajočih prostorov	2007	Občina II. Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	Cca. 400 MIO Sit 40% kulturni tolar, 50% Občina II. Bistrica, 10% ostali viri	Občina Ilirska Bistrica
VAŠKI DOM	Potrebe vaške skupnosti, možna oddaja nočitve	2006-2009 (nakup zemljišča, pridobitev dokumentacije, izgradnja objekta)	vaška skupnost	vaška skupnost	25.000.000 Sit Občina 50%, EKSRP 25%, KŠK 25%	Ilirska Bistrica
UREDITEV VASI, VAŠKE SKUPNOSTI	Lepši izgled same vasi-podeželja	2006-2007	vaška skupnost, EKSRP	Občina Ilirska Bistrica	800.000 Sit Občina 50%, Vaška skupnost 50%	Občina Ilirska Bistrica
PROJEKT REKONSTRUKCIJE DVORCA HAASBERG PRI PLANINI Z GOSPODARSKIMI POSLOPJI, PARKOM IN PROMETNIMI POVRSINAMI TER UREDITEV MUZEJA	2007-2013. (projekt je v fazi mirovanja zaradi pomanjkanja finančnih sredstev)	2007-2013	Notranjski muzej Postojna, partner: občina Postojna	Ni podano	419.900.000,00 sit	Občina Postojna

IZGRADNJA GASILSKEGA DOMA NA NOVI LOKACIJI V POSTOJNI*	izgradnja gasilskega doma s pripradajočo prometno in komunalno ureditvijo	2006 do 2009	občina Postojna, gasilsko društvo Postojna, MORS, RRA NKR in ostale podporne institucije	Občina Postojna	cca. 800 mio SIT proračunska sredstva (30%), strukturni sklad EU (70%)	Občina Postojna
REVITALIZACIJA PREDJAME	Revitalizacija Predjame s ciljem pospešitve razvoja turizma na podeželju in v občini nasploh Izkoristiti Predjamski grad kot svojevrstno atrakcijo	2005 (podana pobuda), izvajanje predvideno v I.2006 - 2008	Ni podano	Postojnska jama turizem d.d. oz. Bodoči upravitelj predjamskega gradu Ocena še ni podana	ni podana Med viri so predvideni: Občina Postojna Zasebni viri, EU država	Občina Postojna
UREDITEV VAŠKIH JEDER Belsko, Gorenje, Grobišče, Hrašče, Hrenovice, Hruševje, Liplje, Malo Ubeljsko, Matenja Vas, Orehek, Rakitnik, Slavina, Stara Vas, Studenec, Šmihel Pod Nanosom, Veliki Otok In Veliko Ubeljsko	Revitalizacija podobe vaških jeder in sanacija delov kulturne dediščine	2007-2013	Občina Postojna VS, KS Zasebni Kmetijska gospodarstva Društva LAS	Občina Postojna	ni podana Med viri so predvideni: Občina Postojna Zasebni viri, EU država	Občina Postojna
OBNOVA "ŠTIRNE" NA KALU	Obnoviti primerek ljudske gradnje in ga nameniti za turistični ogled	2007	Društvo Štirna Kal, TD Pivka, Ministrstvo za kulturo, Restavratorski center RS	Občina Pivka	13 mio SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
UREDITEV TURISTIČNE VASI STUDENO	Kot projekt v Razvojnemu programu podeželja	Leto 2006, 2007	OBČINA POSTOJNA	Še ni določen	ni podana Med viri so predvideni: Občina Postojna Zasebni viri, EU država	Občina Postojna
REVITALIZACIJA REKREACIJ. CENTRA KALIČ (idejni predlog)	Revitalizacija rekreacijskega centra	2007-2013	Eden izmed partnerjev je Občina Postojna, eventuelno Postojnska jama turizem d.d., RRA NKR, Zavod za turizem, športna društva...	Nositelc ni še znan	ni podana Med viri so predvideni: Občina Postojna Zasebni viri, EU država	Občina Postojna
MREŽA KULTURNIH DOMOV V OBČINI PIVKA	Namen investicije je obnova kulturnih domov: Dolnja Košana, Kal, Palčje, Jurišče.	2007-2011		Občina Pivka	136.000.000 Sit Občinski viri: 36 MIO Strukturna sredstva EU: 100 MIO	Občina Pivka
VAŠKA HIŠA V SLOVENSKI VASI	Izobraževanje lastnikov nepremičnin, ozaveščanje trajnostne in prijaznej rabe okolja	2007-2013	TD Pivka, Inštitut za raziskovanje Krasa, Notranjski muzej, ostala društva v občini	Občina Pivka	10 MIO Partnerji v projektu	Občina Pivka
UREDITEV IGRIŠČ NA PODEŽELJU	Izboljšanje športne infrastrukture s poudarkom na kakovostni izrabi prostega časa mladih, navezava na ponudbo turističnih kmetij	2008-2013	Občina Pivka, Športna zveza Pivka, Vaške skupnosti v občini, Ministrstvo za šolstvo in šport	Občina Pivka	45 MIO, partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
SANACIJA OBSTOJEČEGA STAVBENEGA FONDA V MESTNEM JEDRU POSTOJNA	Sanacija obstoječega stavbenega fonda v mestnem jedru Postojna zaradi spodbujanja razvoja turizma	2007 -2013	Občina Postojna	Občina Postojna	Občina Postojna	Občina Postojna

*IZGRADNJA GASILSKEGA DOMA NA LOKACIJI V POSTOJNI je lahko potencialni projekt za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju v primeru, da se na lokaciji ponujajo skupne storitve, ki so na razpolago ne samo dejavnosti gasilstva, ampak tudi drugi društveni dejavnosti, ki se nahaja na območju in v primeru, da mesta ne bodo izločena iz območja podeželja.

PREDNSTNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

Obnova in razvoj vasi

Obnova in trženje naravne in kulturne dediščine v turistične namene

Razvoj domače obrti in storitev na podeželju

Razvoj novih izdelkov in storitev na podeželju

6.2.6 Program: OHRANJANJE, VAROVANJE IN UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA

Izhodišče:

Kmetijska zemljišča in gozdovi na območju imajo tudi pomembno okoljsko, estetsko in prostorsko funkcijo. Splošna zavezanost k ciljem varstva okolja se kaže tudi v dejstvu, da ima Slovenija znaten del površine opredeljen kot ekološko pomembna območja. Na celotnem državnem ozemlju je bilo z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/2004) določenih 286 različnih območij Natura 2000, ki predstavlja na območju cleotne N-K regije izredno visok delež.

Ugodno stanje narave z visoko stopnjo ohranjenosti habitatov ter biotske raznovrstnosti kaže tudi na območju RPP s pravilnimi strateškimi usmeritvami in ukrepi ohranjati. Za razvoj območja pa je nedvomno potrebna urejana infrastruktura na podeželju (tako prometna, komunalna, komunikacijska ...).

Izvajanje programa se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov/prednostnih nalog:**

➤ Izboljšanje in razvoj infrastrukture na podeželju

6.2.6.1 Izboljšanje in razvoj infrastrukture na podeželju

Prometna dostopnost do regije je dobra, slabša pa je kakovost cest. Obremenitev cest je velika zaradi dnevne migracije in tranzitnega prometa. Povečuje se tudi uporaba osebnega avtomobila kot glavnega prevoznega sredstva, zanemarljiva pa je raba bolj trajnostnih oblik prometa. Tako za območje RPP, kot celotno regijo je značilno kraško površje in vse kar se dogaja na površju, se odraža v kakovosti vode. Zato bo treba vzpostaviti območja varstva pitne vode. Eden izmed problemov je tudi velika izguba vode v vodovodnem sistemu. Potrebno bo obnoviti vodovodne sisteme ter tako zmanjšati izgubo vode ter sočasno zmanjšati črpanje in porabo pitne vode. Opremljenost s kanalizacijo je v glavnem slaba. Komunalno opremljena in priključena na čistilne naprave so običajno samo večja naselja. Odvajanje odpadnih voda je v ostalih naseljih regije neustrezno in vode se neprečiščene stekajo v vodotoke in podzemlje. Treba bo posodobiti in dograditi kanalizacijsko infrastrukturo.

Cilji ukrepa:

- Nadaljnja izgradnja infrastrukture na podeželju
- Skupen nastop vseh treh občin na razpisih za fizično infrastrukturo in druge projekte
- Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..)

Kazalniki:

- Število novozgrajenih km prometne, kanalizacijske in vodovodne infrastrukture na podeželju

- Število obnovljenih km prometne, kanalizacijske in vodovodne infrastrukture na podeželju
- Delež recikliranih odpadkov
- Delež gospodinjstev, priklopnjenih na čistilne naprave

Skupnih predlaganih projektov nimamo na tem programu, obstaja pa interes za povezovanje in sodelovanje, kar so izrazili tudi predstavniki javnega in zasebnega sektorja na delavnicah. **Ugotavlja se da je območje treh obravnavanih občin pri oblikovanju projektov komunalne infrastrukture premalo ambiciozno, v kolikor upoštevamo možnosti financiranja v novi finančni perspektivi 2007-2013 ter izhajamo iz števila in obsega za prihodnost načrtovanih programov in izvedb občin. Indeksi rasti (razvoja) kažejo na krepko nazadovanje v načrtovanju investiranja. Do sredstev evropske skupnosti pa lahko pridemo le, če se organiziramo širše, kot je nivo ene same občine, kar pomeni da se moramo biti sposobni zorganizirati za skupen nastop treh občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna oziroma celo širše. Dobro organizirana in sistematično vodena združba najmanj treh občin (RPP) je nujna in neobhodna za potencialno uspešen nastop na trgu nepovratnih sredstev evropskih skladov.**

V nadaljevanju zato prikazujemo lokalne in individualne projekte, med katerimi imajo nekateri nedvomno veliko možnosti za skupno povezovanje in tako nastanek več skupnih projektov.

Zaradi različnih pomenov lokalnih projektov jih prikazujemo na sledeči način:

- Lokalni projekti pomembni za podeželje
- Lokalni projekti v mestih

LOKALNI PROJEKTI POMEMBNI ZA PODEŽELJE

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
PREČIŠČEVANJE ODPADNIH VODA V OBČINI POSTOJNA	vzpostavitev celotnega kanalizacijskega sistema v občini	2005-2018	KOVOD	Občina Postojna	300 mio SIT 15 % občinski proračun ostala sredstva EU-kohezija	Občina Postojna
UREDITEV KANALIZACIJE V POC VELIKI OTOK	ureditev poslovne cone s kanalizacijskim sistemom in ČN	2004-2007	Petrol Plin, Telekom Slovenije	Občina Postojna	365 mio SIT 15 % državna sredstva ostalo občinski proračun	Občina Postojna
KANALIZACIJSKO OMREŽJE V NASELJU VELIKI OTOK	Ureditev ločenega sistema odvajanja odpadnih in padavinskih voda (varstvo okolja)	2006-2008	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	114 mio Sit Skladi DP, OP	Občina Postojna
IZGRADNJA KOMPOSTARNE ZA BIOLOŠKE ODPADKE - I.FAZA	Ločevanje bio razgradljivih odpadkov in obdelava v kombinaciji z muljem iz ČN	2006-2008	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	53 mio Sit Ekološka taksa, OP	Občina Postojna
SANACIJA VODOVODA KOČE - PRESTRANEK	III.FAZA urejanje dotrajanega vodovodnega in kanalizacijskega omrežja s sanacijo cest v naselju Koče	2007	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	51 mio Sit OP	Občina Postojna

REKONSTRUKCIJA CČN POSTOJNA	Sanacija za doseganje zahtevanih parametrov čiščenja	2007-2009	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	155 mio Sit Vodna taksa, OP, Skladi EU	Občina Postojna
SANACIJA KOMUNALNE DEPONIJE (IZCEDNE VODE,ZATESNITEV DEPONIJE)	Zapiranje komunalne deponije - zatesnitev in odvodnjavanje	2006-2010	Izvajalec javne službe	Oddelek za okolje in prostor	164 mio Sit Ekološka taksa, OP	Občina Postojna
KANALIZACIJSKO OMREŽJE POD KOLODVOROM	Ureditev ločenega sistema odvajanja odpadnih in padavinskih voda (varstvo okolja)	2007-2008	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	40 mio Sit Vodna taksa, OP	Občina Postojna
KANALIZACIJSKO OMREŽJE V NASELJIH RAKITNIK, MATEJAVA, VAS, PRESTRANEK, KOČE, SLAVINA	Ureditev ločenega sistema odvajanja odpadnih in padavinskih voda (varstvo okolja)	2008-2010	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor,	900 mio Sit Skladi EU, DP, OP	Občina Postojna
KANALIZACIJSKO OMREŽJE V NASELJIH HRAŠČE, FARA, HRENOVICE, GORIČE, DILCE	Ureditev ločenega sistema odvajanja odpadnih in padavinskih voda (varstvo okolja)	2009-2011	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	600 mio Sit Skladi EU, DP, OP	Občina Postojna
PREPLASTITEV CESTE V STRMCI	Sanacija cestišča	apr.06	OBČINA POSTOJNA	Oddelek za okolje in prostor	10 MIO SIT OBČINA , SPONZORJI	Občina Postojna
UREDITEV AP PLANINA IN LIPLJE	Izboljšanje varnosti predvsem šolarjev in starejših občanov v cestnem in peš prometu	2007-2008	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor	28 mio Sit OP	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA CESTE HRUŠEVJE - DILCE	Izboljšanje prometnih povezav med naselji na tem območju	2007	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor	10 mio Sit OP	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA CESTE STRANE - VELIKA BRDA	Izboljšanje prometnih povezav med naselji na tem območju	2008	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor	15 mio Sit OP	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA CESTE PRESTRANEK - HRUŠEVJE	Izboljšanje prometnih povezav med naselji na tem območju	2008-2009	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor	45 mio Sit OP	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA CESTE PLANINA - MEJA OBČINE CERKNICA	Sanacija dotrajane lokalne ceste	2007-2008	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor	70 mio Sit OP	Občina Postojna
SANACIJA CESTE BELSKA ŽAGA - STUDENO	Sanacija dotrajane lokalne ceste	2008	Občina Postojna	Oddelek za okolje in prostor	30 mio Sit OP	Občina Postojna
REVITALIZACIJA DEGRADIRANIH OBMOČIJ OPUŠČENIH KMETIJSKIH FARM V OBMOČJU OBČINE POSTOJNA	Projekt bo potekal fazno, in sicer: a) priprava strokovnih podlag za urejanje prostora b) projekt.tehn.dokumentacija c)komunalna	2007-2013	Občina Postojna	Urad za gospod. S stavbnimi zemljišči in urbanistično načrtovanje	830 MIO SIT	Občina Postojna

(OREHEK, RAZDRTO, HRUŠEVJE, HRENOVICE)	infrastruktura d)izvedba					
VZPOSTAVITEV OMREŽJA EKOLOŠKIH KAMPOV (PLANINA, OSTALA OBMOČJA REGIJE KOT NPR. OBMOČJE SNEŽNIKA)	Projekt bo potekal fazno, in sicer: a) priprava strokovnih podlag za urejanje prostora b) projekt.tehn.dokumentacija c)nakup zemljišča d)izvedba	2007-2013	Občina Postojna	Urad za gospod. S stavbnimi zemljišči in urbanistično načrtovanje	125 MIO SIT	Občina Postojna
UREDITEV KANALIZACIJA – OBMOČJE OREHEK, RAZDRTO, HRAŠČE, STUDENEC, GORIČE, DILCE, STUDENO, STRMCA IN PLANINA	priprava in opremljanje naselij z ločenim kanalizacijskim omrežjem	2011-2014		Občina Postojna	1.260 mio SIT	Občina Postojna
UREJANJE POLJSKIH POTI IN GOZDNIH VLAK	Upravičeni stroški UKREPA: stroški dovoza in planiranje gramoza pri poljskih poteh oz. čiščenje trase, gradiranje in vgradnja nasipnega materiala pri gozdnih vlakah	2007-2013	sofinancira se do 50% upravičenih stroškov izvedenih del ureditve poljskih poti oz. gozdnih vlak.	Občina Postojna sofinanciranje-ukrep	Občina Postojna	Občina Postojna
UREDITEV KANALIZACIJE ZA OBMOČJE OREHEK, RAZDRTO, HRAŠČE, STUDENEC, GORIČE, DILCE, STUDENO, STRMCA IN PLANINA	priprava in opremljanje naselij z ločenim kanalizacijskim omrežjem glede na zahteve Pravilnika o odvajjanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode	2011-2014	KS, država	Občina Postojna	1. 260 MIO SIT viri: občina, država, EU, KS	Občina Postojna
JAVNA RAZSVETLJAVA V MESTU POSTOJNA	Urediti javno razsvetljavo	2007	Občina Postojna	KS Postojna	8 mio SIT Viri Proračun občine	Občina Postojna
ČISTILNE NAPRAVE PO VASEH KS POSTOJNA	priprava in opremljanje naselij z ločenim kanalizacijskim omrežjem glede na zahteve Pravilnika o odvajjanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode	2007	Občina Postojna Vaščani	KS Postojna	20 mio SIT Viri Proračun občine	Občina Postojna
UREJANJE KOMUNALNE IN CESTNE INFRASTRUKTURE PODEŽELJA	priprava in opremljanje naselij z ločenim kanalizacijskim omrežjem glede na zahteve Pravilnika o odvajjanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode	2007	Občina Postojna Vaščani	KS Postojna	30 mio SIT Viri Proračun občine KS Država, EU	Občina Postojna
REKONSTR. LC REČICA-ZAREČJE-BUBEC	Ureditev cestne povezave	2007-2008	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	64.476.000 SIT občinska sredstva	Občina Ilirska Bistrica
REKONSTR. ROZMAN. ULICE IN ULICE 4.ARMIJE	Ureditev cestne povezave	2008-2012	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	150.000.000 SIT 2006-5 MIO 2007-10 MIO 2008-40 MIO (15 MIO obč. sredstva) 2009-40 MIO (15	Občina Ilirska Bistrica

					MIO obč. sredstva) 2009-2012 – 55 MIO	
REKONSTRUKCIJA PREŠERNOVE ULICE	Ureditev cestne povezave	2006-2009	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	163.000.000 SIT 2006-5 MIO 2007-58 MIO (23 MIO obč. sredstva) 2008-50 MIO (15 MIO-obč. sredstva) 2009-50 MIO (15 MIO-obč. sredstva)	Občina Ilirska Bistrica
INV. V KS - PODR.CEST. INF. IN ASFALT.	Sanacije - asfaltiranje, podporni zidovi, pločniki, ipd	2006-2009	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	177.864.000 SIT 2006-44.466.000 2007-44.466.000 2008-44.466.000 2009-44.466.000 (obč. Sredstva)	Občina Ilirska Bistrica
REKONSTRUKCIJA LC HARIJE-PREGARJE	Ureditev cestne povezave	2006-2008	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	187.629.000 SIT 2006-120.816.000 2007-35 MIO 2008-31.813.000 (občinska sr.)	Občina Ilirska Bistrica
REKONSTRUK. DAVOR- PODSTENJE	Ureditev cestne povezave	2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	77 MIO SIT občina 5 MIO SIT, Elektro primorska, drugi viri	Občina Ilirska Bistrica
REKONSTRUK. CESTE PODTABOR - GLAV.C.	Ureditev cestne povezave	2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	25 MIO SIT Občina 2 MIO SIT, Elektro Primorska	Občina Ilirska Bistrica
REKONSTRUKCIJA CESTE BITNJA - KILOVČE	Ureditev cestne povezave	2008 - 2010	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	60 MIO SIT občinska sredstva 2008-20 MIO 2009-20 MIO 2010 -20 mio	Občina Ilirska Bistrica
LOKALNA CESTA BETULA-KUTEŽEVO	Ureditev cestne povezave	2007-2008	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	2007, 2008 po 30 mio sit v celoti občina	Občina Ilirska Bistrica
PROM.URED.OBM.ZD DOMA NA VIDMU	Ureditev prometne ureditve	2008-2010	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	50 MIO Sit Vsako leto po 15 mio SIT (2008, 2009), od 15 mio SIT je: občinskih 6 OSTALI UPORABNIKI 9 mio SIT V letu 2010 - 20 MIO, od tega 12 mio SIT občinskih, 8 mio SIT ostali porabniki	Občina Ilirska Bistrica
KS - UREDITEV KANALIZACIJ V KS	Ureditev kanalizacije po KS	2006-2013	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	Vsako leto 11,5 MIO (obč. sredstva)	Občina Ilirska Bistrica

SOFIN.SKUPNEGA, REGIJSKEGA CENTRA ZA LOČENO ZBIRANJE ODPADKOV	Ureditev regijskega centra za ločeno zbiranje odpadkov	2006-2008	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	35 MIO SIT občinska sredstva 2006-7.148.000 2007-14 MIO 2008-14 MIO	Vse tri občine
SANACIJA GLOBOVNIKA (ZBIRNI CENTER ODPADKOV)	Sanacija zbirnega centra odpadkov	2006-2009	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	260 MIO SIT občinska sredstva 2006-42 MIO 2007-100 MIO (10 MIO obč. sr.) 2008-80 MIO (10 MIO obč. sr) 2009-38 MIO	Občina Ilirska Bistrica
LOČENO ZBIR.ODP.- OBČ.CENTER: ZEMLJŠČE IN PROJEKTI	Ureditev občinskega centra za ločeno zbiranje odpadkov-priprava	2006	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	2006-6,5 MIO SIT (obč. sr.)	Občina Ilirska Bistrica
LOČENO ZBIR.ODP.- OBČ.CENTER: IZVEDBA	Ureditev občinskega centra za ločeno zbiranje odpadkov-izvedba	2006-2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	75,7 MIO SIT občinska sredstva 2006-32.171.000 (25.563.000 obč. sr) 2007-18 MIO	Občina Ilirska Bistrica
IZVEDBA EKOL.OTOKOV	Ureditev ekoloških otokov v občini	2006-2008	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	64,3 MIO SIT občinska sredstva 2006-4,3 MIO 2007-30 MIO 2008-30 MIO	Občina Ilirska Bistrica
ODLAGALIŠČE ZA IZKOPANI MATER.: PROJEKTI IN IZVEDBA IDEJNI PROJ.ZA ODLAG.GRADB. MATERIALA	Ureditev odlagališča za izkopani material	2006-2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	7 MIO SIT Občinska sredstva 2006-3 MIO 2007-4 MIO	Občina Ilirska Bistrica
POSTAVITEV HIDRANTOV PO NASELJIH OBČINE	Ureditev hidrantov po občini	2006-2013	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	9.320.000 (obč. sr.) vsako leto	Občina Ilirska Bistrica
POSODOBITEV ČRPALIŠČA KRALJEVI HRIB	Posodobitev črpališča	2007	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	25.767.000 SIT občinska državna EU Viri: 25.767.000 SIT (14.830.000 obč. Sr.)	Občina Ilirska Bistrica
OBNOVA VODOVODA VISOKI KRAS	Ureditev vodovoda Visoki Kras	2007-2011	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	1,630. 000.000 SIT OBČINSKA DRŽAVNA EVROPSKA	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA ILIRSKA BISTRICA (vklj. Jasen)	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	248.400.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PODGRAD	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	287.280.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica

KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA ZABIČE (vklj. Podgarje)	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	322.080.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA KNEŽAK	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	302.880.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA VRBOVO (vkl. Vrbica)	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	182.400.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA BAČ	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	271.200.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA KOSEZE	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	25.200.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA TOPOLC	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	196.800.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA HARIJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	181.440.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA DOLNJI ZEMON	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	88.800.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA HRUŠICA	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	157.680.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA DOLENJE PRI JELŠANAH	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	104.640.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA DOLNJI ZEMON	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	84.000.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA KUTEŽEVO	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	96.480.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA ZAREČJE	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	88.800.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica

KANALIZACIJA VELIKA BUKOVICA	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	51.600.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA JELŠANE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	186.240.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA NOVOKRAČINE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	135.360.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA RAČICE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	130.080.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA SUŠAK	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	48.000.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA STAROD	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	47.280.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA KORITNICE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	124.080.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA JABLJANICA	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	56.160.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA TRPČANE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	90.480.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA SMRJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	94.800.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA TOMINJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	75.600.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA VELIKO BRDO	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	84.240.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA ZAREČICA	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	65.520.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica

KANALIZACIJA GORNJI ZEMON	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	56.160.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PREM	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	72.480.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA HUJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	24.896.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PODBEŽE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	70.320.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA OSTROŽNO BRDO	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	65.520.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA REČICA	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	28.080.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA SABONJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	68.880.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PRELOŽE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	42.240.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PODSTENJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	60.000.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA DOBRO POLJE	Ureditev kanalizacije	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	32.880.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA ČELJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	48.720.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA ZAJELŠJE	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	37.680.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PREM	Ureditev kanalizacije in čistilne naprave (ČN)	2006-2017	Občina Ilirska Bistrica	Občina Ilirska Bistrica	42.240.000 SIT Državni Občinski EU	Občina Ilirska Bistrica

SANACIJA JAVNE POTI NADANJE SELO	razširitev in obnova dotrajane ceste	2007	Občina Pivka	VS NADANJE SELO	21.000.000 Sit Občinski proračun	Občina Pivka
OBNOVA VAŠKIH ULIC IN CEST	Asfaltiranje vaške ulice in poti na predelu novozgrajenih hiš in v zazidalnem območju	2007 - 2009	Občina Pivka	VS NADANJE SELO	18.000.000 Sit (ocena)	Občina Pivka
UREJANJE POLJSKIH POTI	Nadaljevanje urejanja poljskih poti	v teku, 2006 - 2008	Občina Pivka	VS NADANJE SELO	1.500.000 Sit (ocena) Viri: Proračun 100% - vaščani prispevek z delom	Občina Pivka
UREDITI HUDOURNIKE IN IZTOK GLAVNE KANALIZACIJE	Ureditev pretoka voda in preprečitev prelivanja po poljskih poteh in njivah	2008 - 2010	Občina Pivka	VS NADANJE SELO	Ni podatka	Občina Pivka
IZDELAVA KANALIZACIJSKEGA PRIKLJUČKA IN PODPORNEGA ZIDU	Priklop dela vasi na kanalizacijo in razširitev dostopa v vas	2008 - 2010	Občina Pivka	VS NADANJE SELO	Ni podatka	Občina Pivka
SANACIJA STARIH SMETIŠČ	Sanirati stara smetišča	Ni podatka	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	800.000 Sit	Občina Pivka
POŽARNA VARNOST	Postavitev hidrantov	Ni podatka	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	1.200.000 Sit	Občina Pivka
PODPORNI ZID	Postavitev podpornega zidu na cesti v vas	Ni podatka	Občina	Vaški odbor Buje	1.500.000 Sit Viri: Občina	Občina Pivka
JAVNA RAZSVETLJAVA	razvetljava za hišne št. 2, 2a, 3 (6 luči)	2006	Občina, elektro	Vaški odbor Buje	2.000.000 Sit Viri: Občina, elektro Primorska	Občina Pivka
UREDITEV STARE POTI V VAS	Urediti staro pot v vas	Ni podatka	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	3.800.000 Sit	Občina Pivka
UREDITEV METEORNIH IN FEKALNIH VODA IN BIOLOŠKA ČISTILNA NAPRAVA	Urediti meteorne in fekalne vode ter biološko čistilno napravo	Ni podatka	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	115.000.000 Sit	Občina Pivka
UREDITEV JAVNEGA VODOVODA	Neoporečna voda, urejena vodovod in kanalizacija	absolutna prioriteta	občina, Kovod	Vaški odbor Buje	80.000.000 SIT Viri: občina	Občina Pivka
UREDITEV POTI DO GORNJE KOŠANE (1,5 KM)	Ureditev poti do Gornje Košane	Ni podatka	Občina Pivka	Vaški odbor Buje	6.500.000 Sit	Občina Pivka

ŠIROKOPASOVNI DOSTOP DO INTERNETA (ADSL)	Hiter in poceni dostop do interneta	2006	Telekom	Vaški odbor Buje	Viri . Telekom	Občina Pivka
PRIKLOP KABELSKE TV IN ADSL PRIKLJUČKA	Vaščanom omogočiti dostop do sodobnih telekomunikacij	2007	Občina Pivka	Matej Stavanja VS Nadanje Selo	Ni podatka	Občina Pivka
POVEZOVALNA POT	izboljšanje uporaba in izkoristek prostora	2007 - 2011	Občina Ilirska Bistrica	KS Dolnji Zemon	99.343. EUR - 23.806.576 SIT Viri : ni podatka	Občina Ilirska Bistrica
KANALIZACIJA IN UREJANJE VASI ZAGORJE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006-2009	MOP, Vaška skupnost Zagorje, Občina Pivka	Občina Pivka	130.000.000 Sit Partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisih	Občina Pivka
VZDRŽEVANJE POLJSKIH POTI	zboljšanje pogojev kmetovanja, navezava na sprehajalne, kolesarske in jahalne potikvalitetnejše življenje na podeželju	2006-2013	Vaške skupnosti v občini, TD Pivka, KSS, Občina Pivka	Občina Pivka	23 MIO Partnerji v projektu	Občina Pivka
INFRASTRUKTURA DOLNJA KOŠANA - NEVERKE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006-2009	MOP, Vaška skupnost Zagorje, Občina Pivka	Občina Pivka	30.000.000 Sit Partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisih	Občina Pivka
KAL - UREDITEV INFRASTRUKTURE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006-2009	MOP, Občina Pivka	Občina Pivka	154 MIO Sit Partnerji v projektu	Občina Pivka
ASFALTIRANJE ULIC STARĀ SUŠICA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006-2013	Trška skupnost Pivka, Vaške skupnosti, Občina Pivka	LPC Pivka	30 MIO Sit Partnerji v projektu in sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
PARJE - UREDITEV INFRASTRUKTURE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2007-2009	Občina Pivka , Vaška skupnost	Občina Pivka	10 MIO Partnerji v projektu	Občina Pivka
INFRASTRUKTURA RADOHOVA VAS	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2009-2013	Občina Pivka	Občina Pivka	40 MIO Sit Partnerji v projektu	Občina Pivka
KANALIZACIJA MALA PRISTAVA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2009-2013	Občina Pivka	Občina Pivka	30 MIO Sit Partnerji v projektu	Občina Pivka
KANALIZACIJA IN UREJANJE VASI ZAGORJE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006-2009	Občina Pivka	Občina Pivka	130 MIO MOP	Občina Pivka

INFRASTRUKTURA DOLNJA KOŠANA-NEVERKE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006-2010	Občina Pivka	Občina Pivka	156 MIO MOP	Občina Pivka
PIVKA - UREDITEV INFRASTRUKTURE IN ČISTILNA NAPRAVA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2007-2010	Občina Pivka	Občina Pivka	230 MIO MOP	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA PIVKA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	371.412.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA KOŠANA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	68.904.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA KAL	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	46.764.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA TRNJE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	32.724.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA NARIN	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	31.428.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA PALČJE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	30.564.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA SELCE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	30.456.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA KLENIK	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	26.784.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA JURIŠČE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	24.624.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA G KOŠANA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	20.952.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA PARJE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	13.500.000 SIT	Občina Pivka

ČISTILNA NAPRAVA NOVA SUŠICA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	13.176.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA DRSKOVČE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	13.068.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA VOLČE	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	8.964.000 SIT	Občina Pivka
ČISTILNA NAPRAVA MALA PRISTAVA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	- 2013	Občina Pivka	Občina Pivka	8.964.000 SIT	Občina Pivka

LOKALNI PROJEKTI V MESTIH

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
TELOVADNICA OŠ A. GLOBOČNIKA	rušitvena dela in nadomestna gradnja	januar 2005-januar 2007	Občina Postojna	Občina Postojna	390 mio SIT 20% državna sredstva, Ostalo proračun	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA CČN POSTOJNA	Sanacija za doseganje zahtevanih parametrov čiščenja	2007-2009	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	155 mio Sit Vodna taksa, OP, Skladi EU	Občina Postojna
SANACIJA KOMUNALNE DEPONIJE (IZCEDNE VODE,ZATESNITEV DEPONIJE)	Zapiranje komunalne deponije - zatesnitve in odvodnjavanje	2006-2010	Izvajalec javne službe	Oddelek za okolje in prostor	164 mio Sit Ekološka taksa, OP	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA NOTRANSKE Ulice (UREJANJE KANALIZACIJSKEGA OMREŽJA)	Ureditev ločenega sistema odvajanja odpadnih in padavinskih voda (varstvo okolja)	2007-2008	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	50 mio Sit Vodna taksa, OP	Občina Postojna
REKONSTRUKCIJA VILHARJEVE ULICE (UREJANJE KANALIZACIJSKEGA OMREŽJA)	Ureditev ločenega sistema odvajanja odpadnih in padavinskih voda (varstvo okolja)	2007-2009	KOVOD Postojna	Oddelek za okolje in prostor	120 mio Sit Vodna taksa, OP	Občina Postojna
PRENOVA TITOVEGA TRGA S TRŽAŠKO ULICO V MESTU POSTOJNA		2007 -2010	Občina Postojna	Urad za gospod. S stavbnimi zemljišči in urbanistično načrtovanje	400 mio SIT	Občina Postojna
JAVNA RAZSVETLJAVA V MESTU POSTOJNA	Urediti javno razsvetljavo	2007	Občina Postojna	KS Postojna	8 mio SIT Viri Proračun občine	Občina Postojna

DOVOZNA POT	Ogled gradišča + priprava na izkopanine	2006 - 2010	Občina Pivka	KS Dolnji Zemon	30.639 EUR - 7.342.526 SIT	Občina Pivka
PREČNA ULICA-PIVKA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2007-2008	Občina Pivka	Občina Pivka	35 MIO	Občina Pivka
KETEJEVA ULICA-PIVKA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006	Občina Pivka	Občina Pivka	40 MIO	Občina Pivka
VILHARJEVO NASELJE -UREDITEV	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2008-2009	Občina Pivka	Občina Pivka	15 MIO	Občina Pivka
KANALIZACIJA VILHARJEVA ULICA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2006	Občina Pivka	Občina Pivka	4 MIO	Občina Pivka
KANALIZACIJA IN UREDITEV KOSOVELOVA-PIVKA	vzpostavitev infrastrukture, izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti	2008		Občina Pivka	10 MIO	Občina Pivka

INDIVIDUALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
UREDITEV POTI SMRJE- NOVAKOV MLIN	Ureditev dostopne javne poti do kmetije Novakov mlin	2007-2008	Občina Ilirska Bistrica Dovgan Lidija, Ivan	Občina Ilirska Bistrica	7 MIO SIT Občinska sredstva Zasebnik Sredstva države in EU	Občina Ilirska Bistrica
REKONSTRUKCIJA STAREGA VODOVODA	Oskrba s pitno vodo	2013	Investitor	Dekleva Igor	9.600.000 SIT (40% lastnih sredstev)	Občina Pivka
KANALIZACIJA	Ureditev odpadnih voda	2013	Investitor	Dekleva Igor	4.800.000 SIT (40% lastnih sredstev)	Občina Pivka
RAZŠIRITEV OBSTOJEČE GREZNICE-HLEV	Ureditev gnojišča	2009	investitor	Dekleva Igor	33.600.000 SIT (40% lastnih sredstev)	Občina Pivka

PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju in skupen nastop (občin) na razpisih

6.2.7 Program: SPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU

Ozadje programa

Za razvoj podeželja je najpomembnejši človek, ki s svojim znanjem in sposobnostmi uresničuje cilje ožjega okolja. Kakovost doseženega cilja je odvisna od kakovosti in količine znanja ter usposobljenosti akterjev, ki aktivnosti izvajajo. Pomembno je, da je okolje dovezetno za vlaganje in razvoj človeških virov, kajti znanje je ključni razvojni dejavnik v 21. stoletju, kar nam posledično prinese boljše rezultate v vseh gospodarskih panogah in kvaliteti življenja. Sledenje strukturnim spremembam in razvoju tehnologije zahteva stalno izobraževanje in usposabljanje.

Razvoj človeških virov temelji na različnih oblikah izobraževanja. Na podlagi formalnega izobraževanja in usposabljanja je potrebno povezovanje različnih predstavnikov tako socialnih kot izobraževalnih institucij in ustvariti pogoje za izboljševanje kakovosti in povečevanje privlačnosti poklicnega izobraževanja. Potrebno je vzpostaviti povezano med potrebami gospodarstva in izobraževalnim sistemom, kajti samo tako lahko dosežemo maksimalni učinek, ki je potreben za razvoj nekega območja.

Izvajanje programa se bo izvajalo s pomočjo naslednjih **ukrepov/prednostnih nalog:**

- **VSEŽIVLJENJSKO UČENJE IN KREPITEV ČLOVEŠKEGA POTENCIALA - POSODOBITEV RAZNIH VRST IZOBRAZBE**
- **SPODBUJANJE USTVARJALNOSTI IN PODJETNIŠTVA TER ZAPOSPLITVENIH MOŽNOSTI NA PODEŽELJU**

6.2.7.1 Vseživljenjsko učenje in krepitev človeškega potenciala - posodobitev raznih vrst izobrazbe

Cilji ukrepov:

- Pridobitev formalnih oblik znanja, ki jih potrebuje prebivalstvo in druge ciljne skupine pri svojem delu
- Povečati informiranost in ozaveščanje ljudi na podeželju - Vzpostavitev mreže za ažurno informirjanje prebivalcev in (regionalnega) časopisa

Kazalniki ukrepa:

- Število vključenih oseb v razne oblike izobraževanja

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
VZPOSTAVITEV REGIONALNEGA ČASOPISA*	Informiranost prebivalcev o dogajanju v celotni regiji	začetek junij 2006	Občine NKR in gospodarstvo, RRA NKR	RRA NKR	40 mio sit 2 leti	Neposredne regionalne spodbude (NRS) sredstav občin
PRIDOBITEV IZOBRAZBE - OŠ ZA ODRASLE	pridobitev formalne izobrazbe, povišanje izobrazbene ravni občanov	izvedba vezana na šolsko leto in prijavljene kandidate	LU Postojna	Ljudska univerza Postojna	2,2 MIO Sit Občina Postojna 5%, Ministrstvo za šolstvo in šport 95%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
CENTER VŽU (VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA)	zagotoviti kakovostno, strokovno, in celostno informiranje ter svetovanje kot podpora izobraževanju in učenju občanov, oblikovanje lokalne svetovalne mreže skupaj z drugimi ustanovami	2007	LU Postojna, Ministrstvo za šolstvo in šport, Evropski socialni sklad, RRA NK regije, Knjižnica Bena Zupančiča Postojna, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Zavod RS za zaposlovanje- CIPS, Šolski center Postojna (e-šola), OŠ Antona Žnidaršiča II. Bistrica (OE LU in e- šola).	Ljudska univerza Postojna	32 MIO sit Ministrstvo za šolstvo in šport – ESS 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
SSU – SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE	samostojno učenje, izpopolnjevanje, občanom povečati dostop do učenja v kraju bivanja / dela	vsak dan po urniku (po predhodni najavi)	LU Postojna, Ministrstvo za šolstvo in šport	Ljudska univerza Postojna	5 MIO Sit Ministrstvo za šolstvo in šport 50%, Občina Postojna 50%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
ISIO - INFORMATIVNO SVETOVALNA DEJAVNOST V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH	pomoč odraslim pri izobraževanju v obliku informiranja in svetovanja	vsak dan po urniku na sedežu in dislokacijah	LU Postojna, Ministrstvo za šolstvo in šport	Ljudska univerza Postojna	9 MIO Sit Ministrstvo za šolstvo in šport 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
TVU – TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA	udejanjanje načel memoranda o VŽU	oktober	LU Postojna	Ljudska univerza Postojna	85.000,00 za predstavitev LU Postojna 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
PRIDOBITEV IZOBRAZBE - VIŠJEŠOLSKI STROKOVNI PROGRAMI (PROMET, STROJNITVO, KOMUNALA)	pridobitev formalne izobrazbe, povišanje izobrazbene ravni občanov	izvedba vezana na šolsko leto in prijavljene kandidate	LU Postojna	Ljudska univerza Postojna	1 MIO sit (za program v celoti – 2,5 let in diploma) možne so različne kombinacije (npr.- udeleženci, podjetja ali Zavod RS za zaposlovanje 100%, delno udeleženci, delno podjetja, ...)	Vse tri občine in eventuelno širše območje
PRIDOBITEV IZOBRAZBE- VISOKOŠOLSKI STROKOVNI PROGRAMI (VISOKA POSLOVNA ŠOLA)	pridobitev formalne izobrazbe, povišanje izobrazbene ravni občanov	izvedba vezana na šolsko leto in prijavljene kandidate	LU Postojna, EF Ljubljana	Ljudska univerza Postojna	1,8 MIO sit (za program v celoti – 6 let in diploma) možne so različne kombinacije (npr.- udeleženci, podjetja ali Zavod RS za zaposlovanje 100%, delno udeleženci, delno	Vse tri občine in eventuelno širše območje

					podjetja, ...)	
PRIDOBITEV IZOBRAZBE - UNIVERZITETNI PROGRAMI (PRAVO)	pridobitev formalne izobrazbe, povišanje izobrazbene ravni občanov	izvedba vezana na šolsko leto in prijavljene kandidate	LU Postojna, Pravna fakulteta MARIBOR	Ljudska univerza Postojna	1,25 MIO sit (za program v celoti – 3 leta in diploma) možne so različne kombinacije (npr.- udeleženci, podjetja ali Zavod RS za zaposlovanje 100%, delno udeleženci, delno podjetja, ...)	Vse tri občine in eventuelno širše območje
TEČAJI RAČUNALNIŠTVA	povečanje računalniške pismernosti odraslih (brezposelni, zaposleni, upokojenci), približati uporabo računalnikov odraslim	izvedba odvisna od prijavljenih kandidatov	LU Postojna, Ministrstvo za šolstvo in šport - ESS	Ljudska univerza Postojna	50.000,00 sit za 30 urni tečaj Ministrstvo za šolstvo in šport – ESS 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
TEČAJI ZA VILIČARISTE	usposabljanje za delo	izvedba odvisna od prijavljenih kandidatov	LU Postojna, naročnik	Ljudska univerza Postojna	60.000,00 sit za 35 urni tečaj 100% naročnik	Vse tri občine in eventuelno širše območje
ORGANIZIRANJE IZOBRAŽEVANJA - PODROČJE KMETIJSTVA, TURIZMA	izobraževanje	2006-2013	Občina Pivka, Turistično društvo, Vaške skupnosti, KSS	Občina Pivka	5 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka
JAVNA DELA	Zaposlovanje in izobraževanje kmečkih žena (starost nad 50 let)	2007-2013	Občina Pivka, Zavod za zaposlovanje RS	DPŽ Narin	5.000.000 Sit 30% Občina, 50% ZZRS	Občina Pivka
ORGANIZIRANJE IZOBRAŽEVANJA - PODROČJE KMETIJSTVA, TURIZMA	izobraževanje	2006-2013	Občina Pivka, Turistično društvo, Vaške skupnosti, KSS	LPC Pivka	5 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka

* Regionalni razvojni časopis omenjamo, ker ima pomemben vpliv na celotno območje RPP

6.2.7.2 Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju

Cilj ukrepa:

- Obstojičim in potencialnim podjetnikom na podeželju nuditi inovativno okolje za razvoj idej in jim pomagati s svetovanjem na različnih področjih
- Omogočiti celovito svetovanje raznim ciljnima skupinam na podeželju
- Spodbuditev širjenja znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane
- Krepitev funkcionalnih znanj za osebnostni razvoj in teamsko delo

Kazalniki ukrepa:

- Število znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane
- Število opravljenih svetovalnih ur po posameznih področjih raznim ciljnima skupinam v letu

- Število konkretnih pripravljenih in izvedenih inovativnih projektov v prakso

PREDLAGANI SKUPNI PROJEKTI LAS

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
SPODBUDITEV ŠIRJENJA ZNANSTVENIH DOSEŽKOV IN INOVATIVNIH PRAKS	Soodbuditi širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks	2006-2013	Partnerji LAS	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	Letno izvajanje 20 mio SIT Viri: partnerji LAS MKGP, EU	Vse tri občine in eventuelno širše območje
KREPITEV FUNKCIONALNIH ZNANJ ZA OSEBNOSTNI RAZVOJ IN TEAMSKO DELO	Krepiti funkcionalna znanja za osebnostni razvoj in teamsko delo	2006-2013	Partnerji LAS	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS	Letno izvajanje: 15 mio SIT Viri: partnerji LAS MKGP, EU	Vse tri občine in eventuelno širše območje

SKUPNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE KMETOVALCEV	usposobiti kmetovalce za dopolnilne dejavnosti (pridobitev certifikatov), izobraževanja, potrebna za zadostitev pogojev za izpolnjevanje EU standardov (varstvo pri delu ,tečaji FFS, ekološko kmetovanje, SKOP ukrepi)	2006 - 2013	Občine Pivka, Postojna, Ilirska Bistrica	KSS Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica	MKGP, občine, posamezniki	Vse tri občine in eventuelno širše območje
JEZIKOVNI TEČAJI	spodbuditi občane k učenju tujih jezikov, spodbuditi tujce k učenju slovenščine, večje / bolje znanje tujih jezikov, približati znanje tujih jezikov predšolskim in osnovnošolskim otrokom	izvedba odvisna od prijavljenih kandidatov	EF Ljubljana – izpitni center, LU Postojna	Ljudska univerza Postojna	80.000,00 sit za 60 urni tečaj možne so različne kombinacije (npr. udeleženci, podjetja, sklad, OZ, GZ, ali Zavod RS za zaposlovanje 100%, delno udeleženci, delno podjetja, ...)	Vse tri občine in eventuelno širše območje
MOTIVACIJSKE IN TEMATSKE DELAVNICE	spodbujanje kreiranja idej, ustvarjanja, samomotiviranja, domišljije, inovativnosti, motiviranje za vseživljenjsko učenje	izvedba odvisna od prijavljenih kandidatov	LU Postojna, Ministrstvo za šolstvo in šport, andragoški center Slovenije	Ljudska univerza Postojna	90.000,00 sit za delavnico LU Postojna 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
ŠTUDIJSKI KROŽKI	ustvarjalno druženje ljudi z istimi interesni	izvedba odvisna od prijavljenih kandidatov	LU Postojna, društva, Občina, KS, VS	Ljudska univerza Postojna	180.000,00 za študijski krožek Ministrstvo za šolstvo in šport 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
IZOBRAŽEVANJE ZA AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO	vzgoja odgovornih in aktivnih državljanov	izvedba odvisna od prijavljenih kandidatov	LU Postojna	Ljudska univerza Postojna	90.000,00 sit Ministrstvo za šolstvo in šport 100%	Vse tri občine in eventuelno širše območje

UČNA POMOČ	brezplačna pomoč brezposelnim osebam vključenim v izobraževanje	vsak dan v dogovoru s kandidati	LU Postojna, Zavod RS za zaposlovanje	Ljudska univerza Postojna	200.000,00 sit mesečno Ministrstvo za šolstvo in šport 25%, Zavod RS za zaposlovanje 75%	Vse tri občine in eventuelno širše območje
-------------------	---	---------------------------------	---------------------------------------	---------------------------	---	--

LOKALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
ORGANIZIRANJE IZOBRAŽEVANJA - PODROČJE KMETIJSTVA, TURIZMA	izobraževanje	2006-2013	Občina Pivka, Turistično društvo, Vaške skupnosti, KSS	LPC Pivka	5 MIO SIT partnerji v projektu, sredstva pridobljena na razpisu	Občina Pivka s potencialnim širšim vplivom
ISE - ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE ŽENSKE IN DRUŽINE, MEDNARODNA IN EKUMENSKA SREČANJA	Vzpostavitev zavoda in pisarne in Planini Redna srečanja skupin žensk različnih narodnosti Redno usposabljanje žensk za samostojno vodenje lastnih skupin	2007-2009	Ni podatka	Corina Harbig Planina 51	19 MIO SIT Viri: Ni podatka	Občina Postojna s širšim vplivom
VZPOSTAVITEV INOVACIJSKEGA CENTRA	skozi inovacijsko, raziskovalno in razvojno sodelovanje omogočati večji tehnološki napredok podjetij in podjetnikov s podeželja, ki bodo vključeni v inovacijski center	2007-2013	podjetniki v občini	Občina Pivka, podjetniki v občini	395 MIO Inovacijski center, zavod za raziskovalno, inovacijsko, ekološko in kulturno dejavnost (IC)	Občina Pivka s širšim vplivom
IZOBRAŽEVANJE S PODROČJA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA V ILIRSKI BISTRICI	Izobraževanje s področja kmetijstva in gozdarstva v Ilirski Bistrici	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica In drugi	Izvajajo: KSS Ilirska Bistrica, Zavod za gozdove – Enota Sežana in Postojna	1 MIO letno	Občina Ilirska Bistrica

INDIVIDUALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Cilji projekta, kratka vsebina projekta	Terminski plan izvedbe/ faznost	Partnerji	Nosilec / investitor	Predračun. vrednost Viri financiranja	Območje izvajanja
IZVEDBA NARAVOSLOVNINH TABOROV IN DELAVNIC	Izobraževanje mladine in podeželskega prebivalstva	2007-2013	LPC Pivka, Osnovna šola Pivka in Košana, Občina Pivka, Fakulteta za biologijo	Turistična kmetija Andrejevi	Ni podatka	Občina Pivka

PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI CELOTNEGA PROGRAMA

Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju
širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje

(Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju

6.3. PREGLED PRIORITETNIH IZVEDBENIH PROJEKTNIH PREDLOGOV

V nadaljevanju podajamo prioritetne izvedbene skupne projekte, ki so bili izoblikovani s strani **podpornih razvojnih institucij na območju RPP in širše v N-K regiji**

(RRA N-K regije, KGZS, RC Ilirska Bistrica, LPC Pivka, Notranjsko kraški regionalni zavod za turizem in druge).

Skupne projekte pa smo ves čas iskali tudi na izvedenih delavnicah v okviru RPP, zlasti pa na dveh zadnjih delavnicah, ki sta bili posvečeni tematiki **SKUPNI PROJEKTI OBMOČJA IN DOLOČANJE PRIORITET** v maju 2006.

Delavnica 8.5. 2006 je potekala v dveh glavnih delih:

- Prvi del: predavanje, kjer smo želeli izpostaviti podatke in informacije o prejetih projektih in njihovi naravnosti do skupnega povezovanja ter pomenu Uredbe EU za razvoj podeželja v novem programskem obdobju.
- Drugi del: aktivno delo udeležencev v treh skupinah, ki smo jih namenoma oblikovali čim bolj pestro.

Delavnica 15.5.2006 je potekala v treh skupinah in je nadaljevala začeto delo predhodne delavnice.

Udeleženci so predhodno dobili gradivo na vpogled, da so se lahko seznanili s predlogi skupnih projektov, ki so bili sprejeti s strani izvajalca programa in s strani podpornih institucij ter zasnovani na izvedenih delavnicah. Število vseh skupnih projektov, razvrščenih po sklopih, je bilo 52. Na delavnici 8.5.2006 smo v prvi fazi določili maksimalno število projektov, ki so prednostni za posamezen sklop in tako prišli do skupnega števila 18 projektov. Od teh smo na delavnicah 8.5. in 15.5. 2006 podrobnejše obravnavali 10 prioritetnih projektov po sklopih.

Na podlagi vseh pridobljenih projektov v celotnem obdobju RPP s strani raznih akterjev in zgoraj navedenega smo pripravili spodaj prikazani predlog SKUPNIH PRIORITETNIH PROJEKTOV **PO KLJUČNIH SEDMIH RAZVOJNIH PROGRAMIH**, kjer pod **SKUPNI PRIORITETNI projekt pojmujememo takega, v katerega je vključeno območje vseh TREH OBČIN RPP**, lahko pa tudi širše, nikakor pa ne ožje območje od treh občin.

Vsi prioritetno navedeni projekti predstavljajo tudi POTENCIALNE PRIORITETNE PROJEKTE LAS-a, za kar pa se bodo partnerji in člani sami odločali, ko bo ta formalno tudi ustanovljen in bo zaživel. **Pri vseh projektih navajamo po posameznih ključnih programih tudi prioriteto.** Ta je nastala kot plod uvrščanja projektov na tematskih delavnicah v maju 2006 ter strokovnega pogleda izvajalca.

Ugotavljam, da so vsi navedeni projekti povezani s **predlaganim tržnim produktom PO TEMATSKIH POTEH KRASA IN BRKINOV** (delovni in ne tržni naziv), eni neposredno, drugi pa posredno.

ORGANIZIRANOST ZA RAZVOJ PODEŽELJA

Naziv projekta: Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja v obliki Pisma o nameri - 1. faza

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1. Celotno območje RPP 2. Subregija 3. Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	Na podlagi oblikovanega Pisma o nameri, ki ga podpišejo zainteresirani partnerji se ustanovi LAS, predvideno kot Društvo
Nosilec/i projekta	Občine na območju RPP, kot pobudnice ob pomoči izvajalca
Partner/ji v projektu	Razni partnerji potencialnega LAS-a, povabljeni k sodelovanju
Okvirna vrednost	2,000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva (sredstva občin) Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	Od Septembra 2006 do predvidoma 31.1.2007 –vzpostavitev LAS Partnerstvo za razvoj –od 2007 -2013
Cilji projekta	Zagotoviti javno / zasebno partnerstvo, ki bo sposobno spodbuditi razvoj podeželja na območju RPP
Indikatorji	Število partnerjev in število članov LAS
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Partnerji LAS-a in drugi

Naziv projekta: Vzpostaviti LAS in zasnovati projekte LAS - 2. faza

Prioriteta	2. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	Območje se srečuje z razvojno stagnacijo in nujno potrebuje razvojni preobrat. Dejstvo je, da je za razvoj podeželja bistvenega pomena skupno delovanje prebivalstva, ki jim za okolje v katerem živijo ni vseeno. Vzpostavitev skupine LAS je nujno potrebna za nadaljni razvoj območja RPP, regije, uresničitev njenih vizij in ciljev. V združbo LAS bodo vključeni nosilci različnih vsebin in dejavnosti.
Nosilec/i projekta	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS
Partner/ji v projektu	Razni partnerji, povabljeni k sodelovanju
Okvirna vrednost	Vodenje, koordinacija LAS :minimalno letno skupaj 10.000.000 SIT Izvajanje projektov LAS-60.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva (občine) Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga

	Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	Do marca 2007 vzpostavitev LAS Od 2007-2013 projekti LAS
Cilji projekta	Vzpostavitev dobrega primera LAS s konkretnimi projekti
Indikatorji	Uspešnost kandidature na razpis za izbor LAS Uspešnost kandidature na razpis za projekte LAS
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Partnerji LAS-a in drugi

Naziv projekta: Spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij

Prioriteta	3. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	Namen projekta je povezovanje in učenje prebivalstva in partnerjev LAS, da delujejo skupaj in povezano v doseganju zastavljenih skupnih ciljev in se skupno odločajo za projekte. Poleg tega, bodo deležni pravilnega pristopa pri podajanju strokovnih znanj, ki bodo potrebna za dosego ciljev. Namen teh aktivnosti je vključevanje civilnega prebivalstva in zainteresirane javnosti, ki se bo sposobna povezati v LAS, v načrtovanje gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja na lokalni ravni.
Nosilec/i projekta	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS
Partner/ji v projektu	Razni partnerji, povabljeni k sodelovanju, LAS
Okvirna vrednost	Letno 20.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva (občine in drugi) Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Pripraviti in izvesti programe spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva za delovanje v LAS in za lasten razvoj in rast Pomoč pri upravljanju kmetij, celostno svetovanje
Indikatorji	Število pripravljenih v programe spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva Število udeležencev programov spodbujanja in usposabljanja , Število uspešno izvedenih programov spodbujanja in usposabljanja , Število aktivnih akterjev v procesih odločanja LAS o izvedbah lokalnih razvojnih strategij
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Partnerji LAS-a in drugi

IDENTITETA, SKUPNO TRŽENJE IN PROMOCIJA PODEŽELJA

Naziv projekta: Identiteta in podoba območja ter zasnova sistema blagovnih znamk območja ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Razpoznavnost območja je bistvenega pomena pri njegovem razvoju. Uspešnost na trgu pa odvisna od njene podobe in blagovne znamke. Potreben je strokovni pristop pri ugotovitvi identitete ter zasnovati primeren sistem blagovnih znamk območja, s katerim se bo območje predstavljalo na trgu.
Nosilec/i projekta	Partnerji/ člani LAS
Partner/ji v projektu	Razni partnerji povabljeni k sodelovanju
Okvirna vrednost	50.000.000 SIT Priprava projekta skupaj brez izvedbenih projektov, ki so prikazani posebej
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje V izvajanju
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Raziskati identiteto in podobo območja RPP oziroma regije, razviti in uveljaviti sistem blagovnih znamk in njihovega upravljanja
Indikatorji	Povečana merljiva prepoznavnost območja Število aktivno sodelujočih v procesu identitete, skupnega trženja in promocije območja Število razvitih blagovnih znamk
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Prebivalci, obiskovalci in podjetniki regije in območja RPP

Naziv projekta: Tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov

Prioriteta	2. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Območje spada v okvir svetovne razpoznavnosti s svojimi kulturnimi in naravnimi posebnostmi. Kot skupni elementi, ki se na območju pojavljajo je predvsem območje Krasa, ter njegove geografske posebnosti ki jih predstavljajo kraške Jame (Postojnska jama, jama Pivka...) ter druge kraške značilnosti (človeška ribica...), območje Brkinov, ter bogata naravna in kulturna dediščina (območje Nature, gozdovi, reke, jezera), mlini, žage, gradovi (npr. Predjamski grad).
Nosilec/i projekta	KGZ, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev
Partner/ji v projektu	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, organizacije proizvajalci
Okvirna vrednost	15.000.000 SIT letno izvajanje skupni projekti 15.000.000 SIT skupaj lokalni projekti

	MKGP, strukturni skladi, občine, kmetijska gospodarstva, partnerji LAS
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje V izvajanju
Dinamika izvedbe projekta	2005-2013
Cilji projekta	Ovrednotenje in promocija tipičnih kmet. pridelkov in izdelkov območja, pridobitev zaščitnih znakov: geografsko poreklo, geografska zaščita, tradicionalni ugled, višja kakovost
Indikatorji	število posameznikov pridelovalcev, ki so vključeni v sheme dodane vrednosti proizvodov. povečana merljiva prepoznavnost območja število aktivno sodelujočih v procesu identitete, skupnega trženja in promocije območja število razvityh blagovnih znamk število novih shem kakovosti (geografsko poreklo, tradicionalni značaj...). število prepoznavnih proizvodov območja število posameznikov pridelovalcev, ki so vključeni v sheme dodane vrednosti proizvodov.
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva

Naziv projekta: Organiziran nastopu na trgu in zagotavljanje ustrezone infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov

Prioriteta	3. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Vzpostavitev učinkovitega podpornega okolja za razvoj, proizvodnjo, skupno promocijo in trženje produktov podeželja bo pripomogla k večji razpoznavnosti, kot tudi povečanju ekonomske moči posameznikov in območja. Vsekakor drži, da sta organiziranost pridelovalcev in uspešno trženje pridelkov med najpomembnejšimi dejavniki uspešnega razvoja kmetijskih in drugih gospodarstev na podeželju. Nedvomno pa je pomembna tudi ustrezena infrastruktura za trženje, ki to šele omogoča.
Nosilec/i projekta	KGZ, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev, LAS
Partner/ji v projektu	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, druge organizacije
Okvirna vrednost	Priprava in izvajanje projekta: 120.000.000 SIT Lokalni projekti skupaj: 258.000.000 SIT
Predvideni viri	MKGP, občine, kmetijska gospodarstva, združenja proizvajalcev, EU LAS
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2005 - 2013
Cilji projekta	Izobraževanje in informiranje proizvajalcev, pomoč pri ustanavljanju organizacij proizvajalcev
Indikatorji	Število ustanovljenih oblik združevanja posameznih akterjev Število združenj proizvajalcev Število udeleženih akterjev v programih skupnega trženja in promocije

	Število na novo uvedenih prodajnih mest za trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov ter izdelkov drugih akterjev Število vključenih mladih ljudi v razvojne projekte s področja trženja, promoviranja in inoviranja novih izdelkov in storitev s tega področja vrednost sredstev, ki se namenja za trženje in promocijo obseg prometa kmetijskih pridelkov preko organizirane prodaje vrednost sredstev, ki se namenja za ureditev infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska in druga gospodarstva

Naziv projekta: Izdelati model razvoja eko-podeželja

Prioriteta	4. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Kot izredna priložnost območja RPP in celotne N-K regije se kaže EKO RAZVOJ , za kar sta dve občini iz območja RPP že podpisale Pismo o nameri, katerega podpisnik je tudi Ministrstvo za okolje in prostor.Kot podprojekt EKO REGIJE predlagamo izdelavo modela EKO PODEŽELJA . Za območje RPP je značilna velika ohranjenost okolja in bogata ponudba naravnih in kulturnih vrednot. Poleg tega je značilno izredno gozdno bogastvo in energetski potencial. Značilen je tudi velik odstotek Nature 2000 (54%, če upoštevamo celotno N-K regijo, kar je tudi največ v Sloveniji) in pa zelo malo okoljsko sporne industrije. Vse to pa so prednosti ki bi jih bilo potrebno izkoristiti tudi v naslednjem programskem obdobju.
Nosilec/i projekta	RRA N-K regije, LAS
Partner/ji v projektu	LAS in drugi partnerji
Okvirna vrednost	Priprava: 20.000.000 SIT Izvajanje: 50.000.000 SIT letno
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog v izvajanju Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2013 Priprava: 2006-2007 Izvajanje: 2007-2013
Cilji projekta	Prepoznavanje območja RPP kot turistične (in eko) destinacije Razviti sistem blagovnih znamk, s pomočjo katerega se poveča prepoznavnost eko območja
Indikatorji	Povečana prepoznavnost
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Prebivalci, obiskovalci in podjetniki regije in območja RPP

TURIZEM

Naziv projekta: Povezava in skupna koordinacija projektov tematskih poti območja ter izvedba že obstoječih in predvidenih projektov (Po poteh kontrabanta, Kolesarski park Notranjska, Jamborna pot, Velika Krpanova pot, Ravbarjeva pot, Evropska pešpot, Brkinska sadna pot, regionalne kolesarske poti, kulturno- zgodovinske in naravne poti.... idr) ali

Po tematskih poteh Krasa in Brkinov (delovni naziv)

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP ozziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta in evenutelni podprojekti	Podeželsko območje ima velik potencial za ureditev tematskih poti, ki pa se morajo medsebojno povezati pri skupnem nastopu na trgu in delovati skupaj za dosego skupnih ciljev, ne glede na občinske meje. Turizem je namreč dejavnosti, ki ne prenese zapiranja v lastne meje, ampak zahteva veliko mero sodelovanja in povezovanja. Je kompleksna dejavnost, ki omogoča tistim, ki znajo sodelovati, sinergijske učinke.
Nosilec/i projekta	LAS , RRA N-K regije
Partner/ji v projektu	Občine RC Ilirska Bistrica LPC Pivka RRA N-K regije LAS in drugi partnerji
Okvirna vrednost	Skupni in potencialno skupni projekti tematskih poti: 1.130.000.000 SIT Lokalne tematske poti : 61.200.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva (občine) Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006 - 2013
Cilji projekta	Povezati obstoječe in predvidene tematske poti na območju v celovito ponudbo ter zagotoviti njihovo skupno koordinacijo s ciljem izboljšanja ponudbe na območju
Indikatorji	Število tematskih poti, ki na območju povezujejo svoje programe in se skupaj tržijo in promovirajo Število skupaj izvedenih naložb javno/zasebnega partnerstva
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska in druga gospodarstva, obstoječi in potencialni podjetniki obiskovalci

Naziv projekta: Turistična signalizacija in vzpostavitev ostale turistične infrastrukture ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov: postavitev signalizacije, visitor centra, informacijskih točk, vzpostavitev rezervacijskega sistema..etc)

Prioriteta	2. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Namen projekta je urediti in postaviti kjer je potrebno nezapleteno turistično signalizacijo in turistično infrastrukturo za boljše informiranje obiskovalca, ki območje obišče.
Nosilec/i projekta	Občine, LAS, Notranjsko kraški regionalni zavod za turizem Postojna, LPC Pivka
Partner/ji v projektu	Občine Postojna, Pivka, Il. Bistrica, Bloke, Loška dolina, Cerknica, Notranjsko- kraški regionalni zavod za turizem Postojna, Postojnska jama turizem d.d., turistični ponudniki v regiji, društva, LPC Pivka, vaške skupnosti, posamezniki, Institut za raziskovanje krasa, Notranjski muzej Partnerji LAS
Okvirna vrednost	Skupni in lokalni projekti: 236.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri): sodelujoči, navedeni partnerji
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2013
Cilji projekta	Ureditev turistične infrastructure v regiji in s tem izboljšanje informiranosti turistov.
Indikatorji	povečanje obsega po posameznih vrstah turistične infrastrukture na območju (npr. število obvestilnih tabel in druge turistične signalizacije)
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Tuji in domači gostje, lokalno prebivalstvo, podjetniki na podeželju

Naziv projekta: Upravljanje in trženje turistične destinacije

Prioriteta	3. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma med leti 2007 – 2011 določa vzpostavitev in upravljanje turističnih destinacij, ki bi postale nosilec turističnega razvoja na nivoju regij oziroma pokrajin, ter s tem dopolnile organiziranost slovenskega turizma. Območje Krasa predstavlja zaokrožen splet turistične ponudbe, ki ga je potrebno pojmovati in oblikovati kot samostojno turistično destinacijo. Slovenski turizem ima veliko priložnost, da pokaže Evropi in svetu prav s turistično destinacijo Kras svojo pravo raznolikost in neponovljivo identiteto.
Nosilec/i projekta	Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem, RRA N-K regije
Partner/ji v projektu	LAS Notranjsko-kraški regionalni zavod za turizem Postojna, Postojnska jama, turizem, Šolski Center Postojna, Občine Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Loška

	dolina, Cerknica, Bloke, turistični ponudniki v regiji
Okvirna vrednost	Ocena izvajanja projekta letno: 120 milijonov SIT Lokalni projekti: 14.750.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Spodbuditi tako načrtovanje, kot izvedbo potrebnih aktivnosti skupnega trženja destinacije
Indikatorji	Število turističnih agencij na območju Število TIC na območju Število organiziranih vodenj Število podprtih projektov s področja turizma na območju na raznih razpisih Število izdanega promocijskega materiala Ažurnost spletnih strani
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Tuji in domači gostje, lokalno prebivalstvo, podjetniki na podeželju

Naziv projekta: Namestitvene kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč

Prioriteta	4. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Območje nima zadostnega števila prenočitvenih kapacetet, ki bi gosta zadržala več kot le en dan. Razen dveh hotelov v Postojni in v Rakovem Škocjanu, druge občine hotelov nimajo. Na podeželju se nahajajo družinski penzioni, ki ponujajo tudi nastanitev, ampak primanjkuje visoko kvalitetnih nastanitvenih obratov. Poleg tega, pa se nastanitvena infrastruktura navezuje z razvojem turističnih središč, ki turista na območju zadrži in mu ponudi vse potrebne storitve, ki jih potrebuje.
Nosilec/i projekta	Občine Pivka, Il. Bistrica, Postojna, LPC Pivka, turistična društva, društvo podeželskih žena, športna zveza, individualna iniciativa
Partner/ji v projektu	Občine Pivka, Il. Bistrica, Postojna, LPC Pivka, turistična društva, vaške skupnosti, nevladne organizacije, zasebniki
Okvirna vrednost	5.681.412.500 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva (občine) Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri):
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje Odvisno od partnerjev
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013

Cilji projekta	Ureditev turističnih središč ter povečanje in izboljšanje nastanitvenih kapacitet
Indikatorji	Povečanje obsega turistične ponudbe (število prenočitev, število turistov na območju) Število razvitih novih turističnih storitev in programov na podeželju ter njihovo spremeljanje po rangu kakovosti
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska in druga gospodarstva, obstoječi in potencialni podjetniki na podeželju, obiskovalci

KMETIJSTVO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Naziv projekta: Pospeševanje kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Razvoj turizma na podeželju bo slonel na naravni, kulturni, etnološki in tehnični dediščini, ekološkem kmetovanju, gozdarstvu. Vzporedno je potrebno graditi tudi na izboljšanju izobrazbene strukture ljudi na podeželju predvsem s pripravo ustreznih obraževalnih programov.
Nosilec/i projekta	Kmetijska gospodarstva
Partner/ji v projektu	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, partnerji LAS
Okvirna vrednost	Skupni in lokalni projekti brez turizma na kmetijah : 591.000.000 SIT Prejeti individualni projekti: 530.000.000 SIT (vključno s turizmom) Ocena za individualne projekte Pospeševanje turizma na kmetijah: 4.000.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2013
Cilji projekta	Ohranitev in povečanje samo-zaposlitvenih možnosti na kmetijskih gospodarstvih, tudi z uvedbo dopolnilnih dejavnosti kmetijam
Indikatorji	Povečano števila investicij v osnovne in dopolnilne dejavnosti na podeželju, tako individualnih kot skupnih Število novih kmetijskih gospodarstev (razvrščenih po osnovnih in dopolnilnih dejavnostih)
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva

Naziv projekta: Pospešiti razvoj (eko) turizma na kmetijah, tako stacionarnega kot izletniškega

Prioriteta	1. prioriteta, isto kot pri predhodnemu projektu
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Za območje in celotno regijo je značilen izraziti tranzitni turizem. Pomembno je, da te turiste zadržimo dlje časa, kajti posledično je tudi izvenpenzionska poraba večja. Z dopolnilnimi dejavnostmi in z razširitvijo ponudbe in kakovosti nastanitvenih kapacitet je možnost podaljšanja bivanja večja.
Nosilec/i projekta	Kmetijska gospodarstva
Partner/ji v projektu	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, partnerji LAS
Okvirna vrednost	Že definirano v predhodnem projektu
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2010
Cilji projekta	Širitev in izboljšanje kvalitete mreže ponudnikov prenočitvenih kapacitet v na območju in v regiji z namenom podaljšati bivanje turistov na območju in v regiji ter odpiranje samozaposlitvenih možnosti
Indikatorji	Povečano števila investicij v turizem na podeželju, tako individualnih kot skupnih
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva

Naziv projekta: Razvoj ekološkega kmetijstva, sadjarstva

Prioriteta	2. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Razvoj in uporaba alternativnih virov energije predvsem ogrevanje na lesno biomaso, postavitev čistilnih naprav, preusmeritev kmetij v ekološke kmetije
Nosilec/i projekta	KGZS
Partner/ji v projektu	Občine kot pobudniki Izvajalec v prvi fazi do ustanovitve LAS, kasneje partnerji/ člani LAS
Okvirna vrednost	150.000.000 SIT
Predvideni viri	MKGP, občine, kmetijska gospodarstva, EU
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2013
Cilji projekta	Preusmeritev kmetij, ki imajo pogoje, v ekološko kmetovanje, izboljšanje kakovosti pridelane hrane

Indikatorji	Povečano število eko kmetij
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva

Naziv projekta: Natura 2000 kot razvojna priložnost

Prioriteta	3. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Prednost Nature 2000 je dodana vrednost območja zaradi izrazite biodiverzitete, s čimer je smotrno povečati in pospešiti razvoj sonaravnega načina kmetovanja. Potrebe oziroma povpraševanje po zdravi hrani je veliko, kar ustvarja tržno nišo in tržni potencial za pridelovalce na območju regije. Pridelava na teh kmetijah mora biti kakovostna, v skladu s standardi, evropskimi smernicami (EU standardi, okoljsko kmetijski programi) in dokazljiva s sledljivostjo pridelkov in proizvodov.
Nosilec/i projekta	LAS, RRA N-K regije
Partner/ji v projektu	Razni partnerji LAS-a in drugi akterji na podeželju (kmetijska in nekmetijska gospodarstva
Okvirna vrednost	Priprava projekta: 20.000.000 SIT Izvedba projekta: letno 60.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Priprava in izvedba skupnega projekta v smislu iskanja priložnosti in povečanja pozitivne podobe
Indikatorji	Priprava in izvedba skupnega projekta Natura 2000 Spremljanje stanja izrazite biodiverzitete na območju, kot osnove NATURI 2000 Število oddanih vlog na javne razpise na različne možne ukrepe v posameznem letu
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva, prebivalci, obiskovalci in podjetniki regije in območja RPP, društva...idr.

SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE IN IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU**Naziv projekta: Obnova in trženje naravne in kulturne dediščine za turistične namene**

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP in širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	V okviru tega ukrepa bodo prednostna področja obnove kulturne in naravne dediščine.
Nosilec/i projekta	LAS

Partner/ji v projektu	Partnerji LAS in drugi akterji na podeželju
Okvirna vrednost	Priprava projekta za območje RPP : 30.000.000 SIT Izvedba projekta letno: 50.000.000 SIT Projekti skupaj : 2.193.218.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2013
Cilji projekta	Obnoviti in skupno tržiti naravno in kulturno dediščino za potrebe turizma
Indikatorji	Število realiziranih projektov ohranjanja in izboljševanje dediščine podeželja v posameznem letu
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva, prebivalci, obiskovalci in podjetniki regije in območja RPP, društva...idr.

Naziv projekta: Obnova in razvoj vasi

Prioriteta	2. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	V okviru tega ukrepa bodo prednostna področja oživitev vaških jedor, obnova večnamenskih objektov oziroma projekti obnova in razvoja vasi .
Nosilec/i projekta	LAS
Partner/ji v projektu	Partnerji LAS in drugi akterji na podeželju
Okvirna vrednost	1.257.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2006-2013
Cilji projekta	Realizirati projekte obnove in razvoja vasi in spodbuditi nastanek novih
Indikatorji	Število realiziranih projektov obnove in razvoja vasi v posameznem letu
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva, prebivalci, obiskovalci in podjetniki regije in območja RPP, društva...idr.

Naziv projekta: Razvoj domače obrti in storitvenih dejavnosti na kmetijah

Prioriteta	3. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija

	3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	Razvoj različnih oblik domače obrti in storitev na kmetijah za zagotavljanje dodatnega dohodka.
Nosilec/i projekta	KGZ, kmetijska gospodarstva,
Partner/ji v projektu	KGZ Nova Gorica, občine, društva, kmetijska gospodarstva, partnerji LAS
Okvirna vrednost	Skupni projekti 50.000.000 SIT Lokalni projekti: 101.500.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Zagotavljanje dodatnega dohodka na kmetijah in diverzifikacije podeželja
Indikatorji	Povečano število podjetij, ki se ukvarjajo z domačo obrtjo in storitvenimi dejavnostmi na podeželju
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva, podjetniki (obstoječi in potencialni)območja RPP

Naziv projekta: Razvoj novih izdelkov in storitev na podeželju

Prioriteta	4. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	Smiselno in potrebno je spodbuditi zlasti storitvene dejavnosti na podeželju, katerih najbolj primanjkuje na podeželju in lahko dvignejo kakovost življenja, med drugimi so to skrb in druge storitve za starejše osebe in lastnike kmetij na podeželju. Velikega pomena je vzpodbuditi zanimanje prebivalstva za razvoj novih izdelkov in storitev.
Nosilec/i projekta	LAS
Partner/ji v projektu	Partnerji LAS in drugi
Okvirna vrednost	Skupni projekti : 50.000.000 SIT Lokalni projekti : 298.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Razvoj novih izdelkov in storitev na podeželju
Indikatorji	Povečano število novih izdelkov na podeželju Število novih storitev na podeželju v posameznem letu
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Kmetijska gospodarstva, podjetniki (obstoječi in potencialni)območja RPP

OHRANJANJE IN VAROVANJE , UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA

Naziv projekta: Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Ureditev infrastrukture na podeželskem območju RPP kot osnove nadaljnega razvoja
Nosilec/i projekta	Občine, določiti nosilno glede na tematiko projekta in razpisnih pogojev
Partner/ji v projektu	KS, VS, Društva in drugi akterji
Okvirna vrednost	Skupaj lokalni projekti : 17.680.145.102 SIT Od tega: Lokalni projekti v mestih: 1.398.342.526 SIT Individualni projekti : 55.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Nadaljnja izgradnja infrastrukture na podeželju Skupen nastop vseh treh občin na razpisih za fizično infrastrukturo in druge projekte Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..).
Indikatorji	Izgrajena in izboljšana kakovost infrastrukture na podeželju po različnih vrstah
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Prebivalci, podjetniki na podeželju

SPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU

Naziv projekta: (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju.

Prioriteta	1. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP
Utemeljitev (ozadje) projekta	Razvoj človeških virov temelji na različnih oblikah izobraževanja. Na podlagi formalnega izobraževanja in usposabljanja je potrebno povezovanje različnih predstavnikov tako socialnih kot izobraževalnih institucij in ustvariti pogoje za izboljševanje kakovosti in povečevanje privlačnosti poklicnega izobraževanja. Potrebno je vzpostaviti povezavo med potrebami gospodarstva in izobraževalnim sistemom, kajti samo tako lahko dosežemo maksimalni učinek, ki je potreben za razvoj nekega območja.
Nosilec/i projekta	LAS, Ljudske univerze, LPC, RRA in drugi akterji
Partner/ji v projektu	Razni partnerji LAS in drugi akterji

Okvirna vrednost	107.250.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Povečati informiranost in ozaveščanje ljudi na podeželju, njihovo izobrazbeno raven, specifično usposabljanje ter izboljšati ponudbo svetovanja raznim ciljnim skupinam na podeželju Celovito svetovanje obstoječim in potencialnim podjetnikom na podeželju
Indikatorji	Izboljšana informiranost in ozaveščanje ljudi na podeželju Izboljšana izobrazbena raven, Povečano število specifičnega usposabljanja Povečana ponudba svetovanja raznim ciljnim skupinam na podeželju Število znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželju
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Prebivalci, podjetniki na podeželju

Naziv projekta: Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje

Prioriteta	2. prioriteta
Geografsko območje	1.Celotno območje 2.Subregija 3.Povezuje dve ali več občin
Širši pomen	Projekt ima pomen za celotno območje RPP oziroma širše območje
Utemeljitev (ozadje) projekta	Za razvoj podeželja je najpomembnejši človek, ki s svojim znanjem in sposobnostmi uresničuje cilje ožjega okolja. Izrednega pomena se kaže spodbujati ustvarjalnost in podjetniški duh ter s tem prispevati k zaposlitvenim možnostim na podeželju.
Nosilec/i projekta	LAS
Partner/ji v projektu	Razni partnerji LAS
Okvirna vrednost	454.000.000 SIT
Predvideni viri	Lastna udeležba – javna sredstva Lastna udeležba – privatni kapital Državna sredstva EU skladi – sredstva Drugi viri (kateri)
Pripravljenost projekta	Idejni predlog Projektna naloga Investicijsko – tehnična dokumentacija Pravnomočno gradbeno dovoljenje
Dinamika izvedbe projekta	2007-2013
Cilji projekta	Spodbuditi ustvarjalnost in podjetništvo ter zaposlitvene možnosti na podeželju Širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje
Indikatorji	Število znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane
Ciljne skupine, katerim je projekt namenjen	Prebivalci, podjetniki na podeželju

6.3.1. Globalna finančna ocena za prioritetne izvedbene projekte območja RPP

V spodnji tabeli 2 prikazujemo finančni« plan želja in potreb območja RPP« za celotno programsko obdobje. Poudariti moramo, da smo pri finančni oceni upoštevali le prioritetne projekte, med katerimi nismo zajeli vrednosti projektov, ki so navedeni pod programom Identiteta, skupno trženje in promocija (Ustanovitev regijskega naravnega parka Planinsko polje, Postojna-središče svetovnega Krasoslovja, ki sta skupaj ovrednotena na 2,6 milia SIT).

V Tabeli prikazujemo tudi možne vire, med katerimi ne izpostavljamo samo sredstev Evropskega kmetijskega sklada, ki je za razvoj podeželja vsekakor najprimernejši, ampak tudi druge EU sklade. Poleg EU sredstev so planirana tudi občinska in državna sredstva ter sredstva posameznikov, ki so povezani v obliko LAS-a, kakor tudi ostalih predstavnikov zasebnega sektorja.

V tabeli navajamo tudi kolikšna vrednost projektov pri posameznem programu je namenjena **individualnim (zasebnim, podjetniškim) projektom in kolikšna skupnim (javnim) projektom.**

Skupna vrednost vseh želja in potreb je tako ocenjena na **37.073.475.602 SIT ali 154.704.872 EUR.**

Glede na dejstvo, da pogoji koriščenja EU virov za 2007-2013 še niso znani, da se posamezne ideje nahajajo v različni fazi pripravljenosti programa ter da bo ves podjetniški del odvisen od uspešnosti pri kandidiranju na razpisih, v tem delu **RPP finančno ne usklajujemo.**

Tabela 15: Ocena finančnih virov v primerjavi s potrebami programov območja RPP 2007 – 2013

PROGRAM	PREDNOSTNI PROJEKTI	VREDNOST V celotnem programskem obdobju		SKUPAJ POVPREČNA VREDNOST PROGRAMA LETNO		Možni viri sredstev
		V SIT	V EUR	V SIT	V EUR	
ORGANIZIRANOST ZA RAZVOJ PODEŽELJA	1. Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja v obliki Pisma o nameri - 1. faza	630.000.000	2.628.943	90.000.000	375.563	EU-EJKUS(LEADER) Država –MKGP Občine LAS
	2. Vzpostaviti LAS in zasnovati projekte LAS - 2. faza					
	3. Spodbujanje in usposoblitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij					
IDENTITETA, SKUPNO TRŽENJE IN PROMOCIJA PODEŽELJA	1. Identiteta in podoba območja ter zasnova sistema blagovnih znamk območja ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov	828.000.000	3.455.183	118.285.714	493.597	EU-EJKUS(LEADER) Država –MKGP Občine Posamezniki LAS
	2. Tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov					
	3. Organiziran nastopu na trgu in zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov					
	4. Izdelati model razvoja eko-območja/ regije					
TURIZEM	1. Po tematskih poteh Krasa in Brkinov (delovni naziv)	7.963.362.500	33.230.523	1.137.623.214	4.747.218	EU-EJKUS(LEADER in 3 os) EU-ESRR Država –MKGP, MG Občine Posamezniki LAS
	2. Turistična signalizacija in vzpostavitev ostale turistične infrastrukture ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov					
	3. Upravljanje in trženje turistične destinacije					
	4. Namestitvene kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč					
KMETIJSTVO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	1. Pospeševanje kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti	5.111.000.000	21.327.825	730.142.857	3.046.832	EU-EJKUS(1 in 2 os) Država –MKGP Občine Posamezniki
	2. Pospešiti razvoj (eko) turizma na kmetijah, tako stacionarnega kot izletniškega					
	3. Razvoj ekološkega kmetijstva, sadjarstva					

	4. Natura 2000 kot razvojna priložnost					
SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE IN IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU	1. Obnova in trženje naravne in kulturne dediščine za turistične namene	4.299.718.000	17.942.405	614.245.429	2.563.201	EU-EJKUS(3 .OS IN LEADER) EU -ESRR Država –MKGP Občine Posamezniki LAS
	2. Obnova in razvoj vasi					
	3. Razvoj domače obrti in storitvenih dejavnosti na kmetijah					
	4. Razvoj novih izdelkov in storitev na podeželju					
OHRANJANJE IN VAROVANJE, UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA	1. Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih	17.680.145.102	73.777.938	2.525.735.015	10.539.705	EU-EJKUS(1. in 3.OS) EU –KOHEZIJSKI SKLAD Država –MKGP Občine Posamezniki
SPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU	1. (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju.	561.250.000	2.342.055	80.178.571	334.579	EU-EJKUS(LEADER) EU –ESS Država –MKGP Občine Posamezniki LAS
	2. Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje					
SKUPAJ		37.073.475.602	154.704.872	5.296.210.800	22.100.696	

V spodnji razpredelnici prikazujemo realnejšo oceno globalnega finančnega okvirja za prednostne projekte območja RPP, ki pa še vedno predstavlja optimistični scenarij

PROGRAM	PREDNOSTNI PROJEKTI	PREDPOSTAVKE
ORGANIZIRANOST ZA RAZVOJ PODEŽELJA	1. Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja v obliki Pisma o nameri - 1. faza 2. Vzpostaviti LAS in zasnovati projekte LAS - 2. faza 3. Spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev LAS za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij	Vrednost programa ohranjamo v celoti , ker je nujno potreben za izvajanje RPP obravnavanega območja. Le na ta način lahko zagotovimo nemoteno izvajanje, koliko sredstev bomo uspeli pridobiti od države in EU je odvisno od kandidature na razpisu za izbor LAS. V primeru neuspešne kandidature vseeno predlagamo, da se ta program izvaja z lastnimi viri območja in poskuša kandidirati tudi na ostala EU sredstva (npr.ESS). Vsi projekti so skupni projekti javnega značaja, sredstva posameznikov na tem programu niso predvidena, razen pri izvajanju tistih projektov, kjer se vključuje tudi zasebni sektor.
IDENTITETA, SKUPNO TRŽENJE IN PROMOCIJA PODEŽELJA	1. Identiteta in podoba območja ter zasnova sistema blagovnih znamk območja ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov 2. Tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov 3. Organiziran nastopu na trgu in zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov 4. Izdelati model razvoja eko-območja/ regije	Vrednost programa ohranjamo v celoti , ker se nam zdi nujno potreben za izvajanje RPP obravnavanega območja v obdobju 2007-2013. Projekti se na tem sklopu delijo na skupne in lokalne projekte, sredstva posameznikov na tem programu so predvidena pri izvajanju tistih projektov, kjer se vključuje tudi zasebni sektor. Od sredstev EU je ključna vloga EJKUSA, kakor tudi ESRR ter sredstva države-MKGP, AKTRP, MG, SVLR
TURIZEM	1. Po tematskih poteh Krasa in Brkinov (delovni naziv) 2. Turistična signalizacija in vzpostavitev ostale turistične infrastrukture ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov 3. Upravljanje in trženje turistične destinacije 4. Namestitvene kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč	Projekti se na tem sklopu delijo na skupne in lokalne projekte, sredstva posameznikov na tem programu so predvidena pri izvajanju tistih projektov, kjer se vključuje tudi zasebni sektor. Od sredstev EU je ključna vloga EJKUSA, kakor tudi ESRR ter sredstva države-MKGP, AKTRP, MG, SVLR Vrednost programa je nerealističen in še vedno ne predstavlja nivoja skupnih projektov, ocenujemo, da je realna vrednost projektov, ki bi lahko kandidirali okvirno polovico dosedanje vrednosti oziroma 4.000.000.000 SIT.
KMETIJSTVO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	1. Pospeševanje kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti 2. Pospešiti razvoj (eko) turizma na kmetijah, tako stacionarnega kot izletniškega 3. Razvoj ekološkega kmetijstva, sadjarstva 4. Natura 2000 kot razvojna priložnost	Projekti se na tem sklopu delijo na skupne in lokalne projekte, največja vrednost predstavlja projekte zasebnikov, ki jih na tem mestu izločamo iz realistične ocene, ker zanje iščejo vire posamezniki na raznih razpisih, predvsem razpisih MKGP, AKTRP, EJKUS- 1. in 2.os.Nujno potrebno pa se nam zdi zagotoviti učinkovito in hitro pomoč posameznikom pri pripravi uspešnih vlog na razne razpise v celotnem programskem obdobju. Tako znaša skupna vrednost programa 1.100.000.000 SIT in zajema skupne in lokalne projekte NE zajema pa individualnih projektov.
SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE IN IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA	1. Obnova in trženje naravne in kulturne dediščine za turistične namene 2. Obnova in razvoj vasi	Vrednost programa je nerealistična in še vedno ne predstavlja nivoja skupnih projektov, ocenujemo, da je realna vrednost projektov, ki bi lahko kandidirali okvirno

NA PODEŽELJU	3. Razvoj domače obrti in storitvenih dejavnosti na kmetijah	65 % dosedanje vrednosti oziroma 2.800.000.000 SIT. Projekti se na tem sklopu delijo na skupne in lokalne projekte, sredstva posameznikov na tem programu so predvidena pri izvajjanju tistih projektov, kjer se vključuje tudi zasebni sektor. Od sredstev EU je ključna vloga EJKUSA-3.os
	4. Razvoj novih izdelkov in storitev na podeželju	
OHRANJANJE IN VAROVANJE, UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA	1. Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih	Projekti na tem sklopu predstavljajo lokalne projekte, ki bi jih bilo smiselno povezovati v skupne programe občin in na razpisih nastopati skupaj. Od vseh lokalnih projektov skupaj (na podeželju) predvidevamo, da je okvirno 40 % projektov primernih, da se uvrsti v oceno finačnega okvirja RPP. To pomeni, da upoštevamo izhodiščno vrednost programa okvirno 7.000.000.000 SIT. Sredstva posameznikov na tem programu so predvidena pri izvajjanju tistih projektov, kjer se vključuje tudi zasebni sektor in bodo predmet razpisov. Od sredstev EU je ključna vloga kohezijskega sklada, računamo pa tudi na 10%-ni delež EJKUSA., kar pomeni v celotnem obdobju na 700.000.000 SIT.
ŠPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU	1. (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju. 2. Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje	Vrednost programa ohranjamo v celoti, ker se nam zdi nujno potreben za izvajanje RPP obravnavanega območja v obdobju 2007-2013. Projekti se na tem sklopu delijo na skupne in lokalne projekte, sredstva posameznikov so v manjši meri predvidena. Od sredstev EU je ključna vloga EJKUSA- 1. in 3.os, LEADER, kakor tudi EU-ESS.

Skupna vrednost vseh projektov po tem scenariju znaša **10.630.250.000 SIT oziroma 44.359.247 EUR.**

Tabela 16: Ocena globalnega finančnega okvirja za prednostne projekte območja RPP v obdobju 2007-2013

PROGRAM	VREDNOST V celotnem programskem obdobju		SKUPAJ POVPREČNO LETNO		EVROPSKA IN DRŽAVNA SRESTVA	SREDSTVA OBČIN IN DRUGIH VIROV (zasebniki, bančni in drugi viri)	
	V SIT	V EUR	V SIT	V EUR		V SIT	V EUR
ORGANIZIRANOST ZA RAZVOJ PODEŽELJA	630.000.000	2.628.943	90.000.000	375.563	EU-EJKUS(LEADER) In MKGP 280.000.000 (1.168.419,30 €)	350.000.000	1.460.524,12
IDENTITETA, SKUPNO TRŽENJE IN PROMOCIJA PODEŽELJA	828.000.000	3.455.183	118.285.714	493.597	EU-EJKUS(LEADER), ESSR Država –MKGP, MG 408.000.000 (1.702.553,83 €)	420.000.000	1.752.628,94
TURIZEM	4.000.000.000	16.691.704	571.428.571	2.384.529	EU-EJKUS(LEADER in 3 os) EU-ESRR Država –MKGP, MG, SVLR 1.600.000.000 (6.676.681,69 €)	2.400.000.000	10.015.022,53
KMETIJSTVO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	1.111.000.000	4.636.121	158.714.286	662.303	EU-EJKUS(1 in 2 os) Država –MKGP, AKTRP 300.000.000 (1.251.877,82 €)	811.000.000	3.384.243,03
SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE IN IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU	2.800.000.000	11.684.193	400.000.000	1.669.170	EU-EJKUS(3 .OS IN LEADER) EU -ESRR Država –MKGP, MK,SVLR 1.100.000.000 (4.590.218,66 €)	1.700.000.000	7.093.974,29
OHRANJANJE IN VAROVANJE, UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA	700.000.000	2.921.048	100.000.000	417.293	EU-EJKUS(1.in 3.OS) EU –KOHEZIJSKI SKLAD Država –MKGP, AKTRP, MOP, SVLR 230.000.000 (959.772,99 €)	470.000.000	1.961.275,25
SPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU	561.250.000	2.342.055	80.178.571	334.579	EU-EJKUS(LEADER) EU –ESS Država –MKG, AKTRP, MDDSZ 280.000.000 (1.168.419,30 €)	281.250.000	1.173.635,45
SKUPAJ	10.630.250.000	44.359.247	1.518.607.143	6.337.035		6.432.250.000	26.841.303,62

PREDVIDENI VIRI FINANCIRANJA PO LETIH

Proračuni občin območja RPP naj namenijo okvirno do 20 % letnih investicijskih odhodkov za sofinanciranje RPP

Predvideno je, da bodo občine območja RPP sofinancirale pretežno javne projekte lokalnega oziroma skupnega pomena. Analiza proračunov občin pokaže, da le te v letu 2006 načrtujejo skupaj **19.626.798 EUR** oziroma **4.703.366.000 SIT** investicijskih izdatkov. V kolikor upoštevamo, da občine za sofinanciranje RPP zagotovijo 20 %-ni delež investicijskih odhodkov proračunov na ravni leta 2006, to pomeni 3.925.360 EUR na letni ravni oziroma **27.477.520 EUR** v celotnem programskem obdobju.

Ob predpostavki, da bo zagotovljeno EU sofinanciranje v predvidenem deležu, bi tak delež sredstev občin za programe in projekte razvoja podeželja povsem zadoščal, kar je razvidno tudi iz zgornje tabele - še posebej če upoštevamo dejstvo da so med viri financiranja sredstva občin in drugi viri mišljena tudi sredstva zasebnikov in bančna sredstva.

Problem lahko predstavlja izpad kohezijskih sredstev EU za kanalizacijsko omrežje ali kateregakoli drugega načrtovanega EU vira. V tem primeru občinski viri ne bodo zadoščali.

Tabela 17: Struktura proračunov občin območja RPP za leto 2006 (v 000 SIT)

Občina	Prihodki		odhodki	
	Skupaj	Skupaj	Tekoči	Investicijski
ILIRSKA BISTRICA	2.986.916	3.530.699	1.407.590	2.123.108
PIVKA	1.359.892	1.459.892	679.736	780.156
POSTOJNA	2.732.807	3.289.024	1.488.922	1.800.102
SKUPAJ				4.703.366

Indikativna alokacija sredstev EJKUS (Evropski sklad za razvoj podeželja)

Glede na dosedaj znani podatek, da naj bi bil celoten program razvoja podeželja v celotnem programskem obdobju ovrednoten na okvirno 1 milijon EUR vseh javih sredstev, ob upoštevanju minimalno 3% sredstev za LEADER pobudo ter uspešnih kandidatur 20-tih LAS-ov v Sloveniji, med katere štejemo tudi našo, bi celotno območje RPP dobilo v celotnem programskem obdobju okvirno 350 milijonov SIT oziroma okrog 50 milijonov SIT letno. To vrednost smo upoštevali tudi v optimističnem scenariju finančnega okvirja.

Glede ostalih programov in projektov, ki bi lahko črpali sredstva iz EJKUS-a na osi 3. gradimo na predpostavki, da bo skupaj na razpolago za tretjo os okvirno 17 milijonov EUR letno oziroma okvirno 4 milijonov SIT, naše potrebe bi skupaj predstavljale okrog 10% sredstev, kar se nam ne zdi realno. S tega vidika je smiselno da se dogovorijo prioritetni projekti, med katere spadajo tisti, ki imajo vsa pravna in druga dovoljenja (npr.gradbeno dovoljenje...).

Sredstva strukturnih skladov ESRR (Evropskega regionalnega sklada) in ESS (Evropskega socialnega sklada)

Sredstva ESRR bodo v novem programskem obdobju ločena na programsko financiranje osrednjih nacionalnih projektov, ki se povezujejo z RRP in na javne razpise za podjetja.

Sredstva ESF bodo namenjena spodbujanju podjetništva, zaposljivosti, razvoj človeških virov, vseživljenjskemu učenju, socialni vključenosti in institucionalni usposobljenosti.

Sredstva kohezijskega sklada

Območje RPP med pomembnejšimi viri financiranja RPP in RRP na področju okoljske infrastrukture predvideva sredstva EU iz naslova kohezijskega sklada, seveda pa bo zato nujno potrebno imeti pripravljeno ready to go projektno in gradbeno dokumentacijo, kar je potrebno nujno upoštevati poleg dejstva, da bi bilo smiselno okrepliti nivo skupnih projektov in skupnih vlog na razpise več občin.

Sredstva razpisov čezmejnega sodelovanja (Hrvaška, Italija) in drugih mednarodnih projektov in programov (INTERREG IV A,B,C)

Nekateri javni skupni projekti RPP, še posebej v neinvesticijskem delu, se bodo potegovali tudi za sredstva iz naslova teritorialnega sodelovanja z Italijo, Hrvaško in drugimi državami v EU.

Zasebni / podjetniški viri

Določen del celotnega programa temelji na zasebnih naložbah in nejavnih sredstvih.

7.0. NACIONALNI IN LOKALNI UKREPI ZA SPODBUJANJE RAZVOJA PODEŽELJA NA OBMOČJU RPP

7.1. UKREPI IN PREDNOSTNE NALOGE PO UREDBI EU IN NACIONALNEM STRATEŠKEM NAČRTU RAZVOJA PODEŽELJA SLOVENIJE 2007-2013

NSN predstavlja referenčni okvir za pripravo Programa razvoja podeželja 2007–2013 za celotno območje Republike Slovenije, zato predstavlja pomembno osnovo za pripravo RPP našega območja.

Nacionalni strateški načrt razvoja podeželja (NSN) opredeljuje prednostne naloge na področju politike razvoja podeželja. Prednostne naloge so zasnovane v skladu s prednostnimi nalogami Skupnosti na področju politike razvoja podeželja. NSN je pripravljen za obdobje 2007-2013 in se bo, če posamezne prednostne naloge ne opredeljujejo drugače, izvajal na celotnem območju Republike Slovenije. Dokument je pripravljen v skladu z izhodišči, podanimi v 11. členu Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Nacionalne prednostne naloge in aktivnosti so izbrane na način in v obliki, ki omogoča ustvarjanje sinergij z drugimi javno-finančnimi inštrumenti na področju kmetijske politike, pa tudi na področju ekonomske in socialne kohezije ter prostora in okolja. Pri pripravi NSN so bile v celoti upoštevane strateške smernice EU ter širše strateške usmeritve Skupnosti na področju trajnostne rabe virov (sklepi Sveta iz Göteborga) ter krepitve gospodarske rasti in zaposlovanja (Lizbonska strategija).

Nacionalni strateški načrt si s pomočjo prednostnih nalog prizadeva h krepitvi večnamenske vloge kmetijstva v Sloveniji. Posebej izpostavlja potrebe po prestrukturiranju kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije ter prispeva k krepitvi konkurenčnosti celotne agroživilske verige. NSN gradi na načelih trajnostnega gospodarjenja z obnovljivimi naravnimi viri in daje posebno pozornost vzdrževanju kulturne krajine, varovanju okolja in ohranjanju poseljenosti podeželja ter njegove identitete. NSN odraža tudi večnamensko vlogo gozdov, ki slovenski krajini dajejo poseben pečat in so pomemben tvorec okolja ter vir biotske raznovrstnosti. Prednostne naloge NSN bodo prispevale tudi k ekonomski in socialni krepitvi podeželja, ter uveljavljale nove pristope k povečanju zaposlenosti na podeželju in to ne zgolj s primarno kmetijsko dejavnostjo.

Skladno z Navodilom o pripravi RPP, je potrebno zagotoviti preglednost predlaganih projektnih idej po ukrepih, kot so predvideni v Uredbi Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (za programsko obdobje 2007-2013).

Zato v spodnji razpredelnici prikazujemo primerjavo **Ukrefov in prednostnih nalog po Uredbi EU in NSN** (Vir: lastna priprava podatkov iz Uredbe EU in NSN).

OS EU	OS SLO	UKREPI in AKTIVNOSTI EU	PREDNOSTNE NALOGE IN AKTIVNOSTI SLO	
OS 1	IZBOLJŠANJE KONKURENČNOSTI KMETIJSKEGA IN GOZDARSKEGA SEKTORJA	<p>(a) ukrepe za spodbujanje znanja in krepitev človeškega potenciala s pomočjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> poklicnega usposabljanja in dejavnosti informiranja, vključno z širjenjem znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane, pomoč mladim prevzemnikom kmetij, zgodnje upokojevanje kmetov in kmetijskih delavcev, uporaba svetovalnih storitev s strani kmetov in lastnikov gozdov, ustanavljanje služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje; <p>(b) ukrepe za prestrukturiranje in razvoj fizičnega potenciala ter za spodbujanje inovativnosti s pomočjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> posodabljanja kmetijskih gospodarstev, izboljševanja gospodarske vrednosti gozdov, dodajanja vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom, sodelovanja pri razvoju novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij na področjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva, izboljševanja in razvoja infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, obnavljanja proizvodnega potenciala kmetijstva, ki ga prizadenejo naravne nesreče, in uvajanja ustreznih preventivnih dejavnosti; <p>(c) ukrepe za izboljšanje kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov, ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> pomoč kmetom pri prilagajanju zahtevnim standardom, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti, podpora kmetom, ki sodelujejo v shemah kakovosti hrane, podpora skupinam proizvajalcev pri dejavnostih informiranja in pospeševanja prodaje za proizvode, ki so vključeni v sheme kakovosti hrane; <p>(d) prehodne ukrepe za Češko republiko, Estonijo, Ciper, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Malto, Poljsko, Slovenijo in Slovaško glede:</p> <ul style="list-style-type: none"> podpore za delno samoskrbna kmetijska gospodarstva, ki so v postopku prestrukturiranja, podpora za ustanavljanje skupin proizvajalcev. 	<p>1. Posodabljanje in prestrukturiranje kmetijstva</p> <ul style="list-style-type: none"> Posodabljanje kmetijskih gospodarstev; Pomoč kmetom pri prilagajanju standardom, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti; Pomoč mladim prevzemnikom kmetij; Zgodnje upokojevanje kmetov in kmetijskih delavcev; Izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva. <p>2. Dvig dodane vrednosti in kakovosti v pridelavi in predelavi kmetijskih, živilskih in gozdarskih proizvodov</p> <ul style="list-style-type: none"> Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom; Podpora kmetom, ki sodelujejo v shemah kakovosti hrane; Podpora skupinam proizvajalcev pri dejavnostih informiranja in pospeševanja prodaje za proizvode, ki so vključeni v sheme kakovosti hrane. <p>3. Trajnostno in ekonomsko učinkovitejše gospodarjenje z gozdovi</p> <ul style="list-style-type: none"> Izboljševanje gospodarske vrednosti gozdov Podpora za ustanavljanje skupin proizvajalcev v gozdarstvu <p>4. Dvig ravni usposobljenosti in povečanje zaposljivosti v kmetijstvu, živilstvu in gozdarstvu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Poklicno usposabljanje in dejavnosti informiranja 	
OS 2	IZBOLJŠANJE OKOLJA IN PODEŽELJA	OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE IN VAROVANJE OKOLJA	<p>(a) ukrepe, ki so namenjeni trajnostni rabi kmetijskih zemljišč in vključujejo:</p> <p>(i) plačila kmetom zaradi omejenih možnosti na gorskih območjih,</p> <p>(ii) plačila kmetom na območjih z omejenimi možnostmi, ki niso</p>	<p>1.Ohranjanje kmetijstva v območjih z neugodnimi naravnimi danostmi za kmetovanje; -Izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za</p>

		<p>gorska območja,</p> <p>(iii) plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo 2000/60/ES,</p> <p>(iv) kmetijsko okoljska plačila,</p> <p>(v) plačila za dobro počutje živali,</p> <p>(vi) podpora za neproizvodne naložbe;</p> <p>(b) ukrepe za trajnostno rabo gozdnih zemljišč, ki vključujejo:</p> <p>(i) prvo pogozdovanje kmetijskih površin,</p> <p>(ii) prvo vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskih zemljiščih,</p> <p>(iii) prvo pogozdovanje nekmetijskih površin,</p> <p>(iv) plačila v okviru Nature 2000,</p> <p>(v) gozdrovsko okoljska plačila,</p> <p>(vi) obnavljanje proizvodnega potenciala gozdov in uvajanje preventivnih ukrepov,</p> <p>(vii) podpora za neproizvodne naložbe.</p>	<p>kmetovanje</p> <p>2. Spodbujanje okolju prijaznih kmetijskih praks</p> <ul style="list-style-type: none"> -Spodbude kmetijskim praksam, ki vplivajo na izboljšanje stanja okolja; -Ohranjanje tradicionalnih kmetijskih praks in vzdrževanje genetskega potenciala; -Ohranjanje trajnostne kmetijske rabe na zavarovanih območjih. <p>3. Izboljšanje dobrega počutja domačih živali.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Spodbude kmetijskim praksam za boljše počutje domačih živali
OS 3			
KAKOVOST ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU IN DIVERZIFIKACIJA PODEŽELSKEGA GOSPODARSTVA	IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA V PODEŽELSKIH OBMOČIJIH IN SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE	<p>(a) ukrepe za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva, ki vključujejo:</p> <p>(i) diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti,</p> <p>(ii) podpora za ustanavljanje in razvoj mikropodjetij z namenom spodbujanja podjetništva in razvoja gospodarske strukture,</p> <p>(iii) spodbujanje turističnih dejavnosti;</p> <p>(b) ukrepe za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, ki vključujejo:</p> <p>(i) osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo,</p> <p>(ii) obnova in razvoj vasi,</p> <p>(iii) ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja;</p> <p>(c) ukrep poklicnega usposabljanja in informiranja gospodarskih subjektov, ki delujejo na področjih, ki jih pokriva os 3;</p> <p>(d) ukrep za pridobitev strokovnih znanj in animacija z namenom priprave in izvedbe lokalne razvojne strategije.</p>	<p>Izboljšanje zaposlitvenih možnosti na podeželju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpore diverzifikaciji nekmetijskih dejavnosti na kmetijah; • Spodbujanje ustanavljanja in razvoja mikropodjetij, ki temeljijo na konkurenčnih prednostih podeželja; • Specifično usposabljanje in informiranje upravičencev za podjetništvo na podeželju. <p>Izboljšanje kakovosti življenja na podeželju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obnova in razvoj vasi; • Podpore za ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja; • Osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo.
OS 4			
LEADER	LEADER	<p>(a) izvajanju lokalnih razvojnih strategij, kakor je določeno v členu 62(1)(a), z namenom, da se dosežejo cilji v okviru ene ali več osi iz oddelkov 1, 2 in 3 ;</p> <p>(b) izvajanju projektov sodelovanja, ki vključujejo cilje iz točke (a);</p>	<p>Pridobitev strokovnih znanj in spodbujanje prebivalcev podeželja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priprave in izvedba programov spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva za njihovo aktivno vključevanje v izdelavo lokalnih strategij, sodelovanje v LAS in procesih odločanja o izvedbah lokalnih razvojnih strategij; • Usposobitev za izvajanje programov spodbujanja in usposabljanja lokalnega prebivalstva. <p>Podpore delovanju javno-zasebnih partnerstev (lokalnih akcijskih skupin) na podeželskih območjih</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpore delovanju LAS (ureditev pravnega statusa, upravna in administrativna usposobitev ter stroški delovanja);

		<ul style="list-style-type: none">• Projekti sodelovanja med LAS-i (izmenjave izkušenj in prenos dobrih praks, čezmejno sodelovanje in informiranje med LAS-i).• Podpora izvajanju lokalnih razvojnih strategij• Izbor in izvajanje prednostnih projektov.
--	--	---

Legenda:

Osenčeni Ukrepi EU predstavljajo tiste, ki jih navaja tudi naša država v naboru svojih projektov v NSN

Komentar: Kot vidimo, se naša država ni odločila za popolnoma iste ukrepe, nekaterih je vsebina pravzaprav ista, le naziv nekoliko drugačen.

V spodnji tabeli 18 pa prikazujemo izbor prednostnih programov, ukrepov in skupnih projektov območja RPP PO UKREPIH OSI

Tabela 18: Izbor prednostnih programov, ukrepov in skupnih projektov območja RPP po ukrepih posamezne osi

PROGRAM	UKREPI/ PREDNOSTNE NALOGE	SKUPNI KROVNI PROJEKTI	OS
ORGANIZIRANOST ZA RAZVOJ PODEŽELJA	<ul style="list-style-type: none"> • VZPOSTAVITEV LAS • PODPORE DELOVANJU IN PROJEKTOM LAS • SPODBUJANJE IN USPOSOBITEV PREBIVALSTVA TER PARTNERJEV LAS ZA AKTIVNO IZVAJANJE LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJ 	<ul style="list-style-type: none"> - Dogovor o sodelovanju treh občin pri spodbujanju sofinanciranja investicij in skupnih razvojnih programov in projektov - Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja na področju razvoja podeželja- oblikovanje Pisma o nameri v prvi fazi - Vzpostaviti LAS in povezave med podpornimi institucijami ter drugimi akterji - Določitev izbranih projektov LAS - Spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev las za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij - Pomoč pri upravljanju kmetij, celostno svetovanje in usposabljanje na podeželju <p>PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dogovor o oblikovanju Partnerstva za razvoj območja v obliki Pisma o nameri- 1.faza - Vzpostaviti LAS in zasnovati projekte LAS-2.faza - Spodbujanje in usposobitev prebivalstva ter partnerjev las za aktivno izvajanje lokalnih razvojnih strategij 	LEADER+ V CELOTI
IDENTITETA, SKUPNO TRŽENJE IN PROMOCIJA PODEŽELJA	<ul style="list-style-type: none"> • POVEČANJE PREPOZNAVOSTI OBMOČJA • SKUPNO TRŽENJE Z UPORABO NOVIH ZNANJ, IZKUŠENJ IN TEHNOLOGIJ 	<ul style="list-style-type: none"> - Identiteta in podoba območja - Izdelati model razvoja eko podeželja območja - Zasnova sistema blagovnih znakov območja - Tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov - Organiziran nastopu na trgu - Zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov <p>PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI</p>	UKREPI LEADER+ Prednostna področja LEADER+ pobude, kot jih je opredelila Komisija, so: <ul style="list-style-type: none"> • povečanje vrednosti lokalnih proizvodov, zlasti z omogočanjem dostopa

		<ul style="list-style-type: none"> - Identiteta in podoba območja ter zasnova sistema blagovnih znamk območja ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov (Vizija turistične destinacije območja, Management turistične destinacije Kras, Ustanovitev regijskega naravnega parka Planinsko polje, Postojna-središče svetovnega Krasoslova) - Tipični izdelki in zaščitne znamke kmetijskih proizvodov - Organiziran nastopu na trgu in zagotavljanje ustrezne infrastrukture za trženje kmetijskih pridelkov - Izdelati model razvoja eko območja/ regije 	<p>do tržišč majhnim proizvodnim enotam prek kolektivnih ukrepov;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporaba novih znanj in izkušenj ter tehnologij, da bi proizvodi in storitve na podeželju postali bolj konkurenčni.
TURIZEM	<ul style="list-style-type: none"> • POVEČANJE RAZNOVRSTNOSTI IN KAKOVOSTI TURISTIČNE PONUDBE, TEMATSKE POTI • TURISTIČNA INFRASTRUKTURA • UPRAVLJANJE IN MARKETING TURISTIČNE DESTINACIJE 	<ul style="list-style-type: none"> - Razne tematske poti območja - Izdaja vodnika, kataloga, spletnih strani in drugega promocijskega gradiva - Uvajanje ekoloških standardov v turističnih objektih - Turistična signalizacija - Vzpostavitev ostale turistične infrastrukture - Prireditve, običaji - Namestitive kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč - Trženje in upravljanje turistične destinacije - Vzpostavitev rezervacijskega sistema <p>PREDNOSTNI VEČJI SKUPNI PROJEKTI</p> <ul style="list-style-type: none"> -Povezava in skupna koordinacija projektov tematskih poti območja ter izvedba že obstoječih in predvidenih projektov (Po poteh kontrabanta, kolesarski park Notranjska, Jamborna pot, Velika Krpanova pot, Ravberjeva pot, Evropska pešpot regionalne kolesarske poti, kulturno zgodovinske in naravne poti....) - Namestitive kapacitete in druga ponudba, vzpostavitev turističnih središč - Turistična signalizacija in vzpostavitev ostale turistične infrastrukture ter izvedba obstoječih in predvidenih projektov: postavitev signalizacije, visitor centra, informacijskih točk, vzpostavitev rezervacijskega sistema..etc) - Upravljanje in trženje turistične destinacije 	<p>Prednostna področja LEADER+, kot jih je opredelila Komisija in med katere spada tudi izvajanje priprava in izvajanje projektov s področja TURIZMA- že navedena.</p> <p>UKREPI TRETJE OSI</p> <p>a) ukrepe za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva, ki vključujejo:</p> <p>(iii) spodbujanje turističnih dejavnosti;.</p>

KMETIJSTVO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • KONKURENČNOST KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA • OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE IN VAROVANJE OKOLJA 	<ul style="list-style-type: none"> - Pospeševanje kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti - Razvoj ekološkega kmetijstva, sadjarstva in drugih eko projektov - Reševanje problemov lastništva - Predelava kmetijskih proizvodov - Pospešiti razvoj turizma na kmetijah, tako stacionarnega kot izletniškega - Regijska klavnica - Obliskovanje skupnega predloga gozdarske in kmetijske stroke za razmejitev gozdnih in kmetijskih zemljišč - Natura 2000 kot razvojna priložnost - Ukrep mladi kmet, zgodnje upokojevanje - Bio masa 	PRVA OS (b) ukrepe za prestrukturiranje in razvoj fizičnega potenciala ter za spodbujanje inovativnosti s pomočjo:
		PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI <ul style="list-style-type: none"> - Pospeševanje kmetijstva in dopolnilnih dejavnost - Pospešiti razvoj turizma na kmetijah, tako stacionarnega kot izletniškega - Razvoj ekološkega kmetijstva, sadjarstva - Natura 2000 kot razvojna priložnost 	DRUGA OS (a) ukrepe, ki so namenjeni trajnostni rab kmetijskih zemljišč in vključujejo: <ul style="list-style-type: none"> (i) plačila kmetom zaradi omejenih možnosti na gorskih območjih, (ii) plačila kmetom na območjih z omejenimi možnostmi, ki niso gorska območja, (iii) plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo 2000/60/ES, (iv) kmetijsko okoljska plačila, (v) plačila za dobro počutje živali, (vi) podpora za neproizvodne naložbe;

SPODBUJANJE DIVERZIFIKACIJE IN IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU	<ul style="list-style-type: none"> • VZPOSTAVITEV PODJETNIŠKE INFRASTRUKTURE • RAZVOJ NEKMETIJSKIH DEJAVNOSTI NA PODEŽELJU • IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU 	<p>VSI SKUPNI PROJEKTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promocija podjetniških con - Mrežni inkubator v N-K regiji - Referenčni center za e poslovanje. - Razvoj novih izdelkov in storitev na podeželju - Vzpostavitev informacijskih centrov na podeželju - Spodbujanje IKT na podeželju - Po poteh dediščine območja RPP ALI Notranjsko –kraške regije - Obnova in trženje naravne in kulturne dediščine za turistične namene <p>PREDNOSTNI PROJEKTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj domača obrti in storitvenih dejavnosti na kmetijah - Razvoj novih izdelkov in storitev - Obnova in trženje naravne in kulturne dediščine za turistične namene - Obnova in razvoj vasi 	<p>TRETJA OS</p> <p>(a) ukrepe za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva, ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti, (ii) podporo za ustanavljanje in razvoj mikropodjetij z namenom spodbujanja podjetništva in razvoja gospodarske strukture.; <p>(b) ukrepe za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo, (ii) obnovo in razvoj vasi, (iii) ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja;
OHRANJANJE IN VAROVANJE, UREJANJE OKOLJA PODEŽELJA	<ul style="list-style-type: none"> • IZBOLJŠANJE IN RAZVOJ INFRASTRUKTURE NA PODEŽELJU 	<p>VSI SKUPNI PROJEKTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nadaljnja izgradnja infrastrukture na podeželju Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Ljubljanice - Skupen nastop vseh treh občin na razpisih za fizično infrastrukturo in druge projekte - Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) <p>PREDNOSTNI SKUPNI PROJEKTI</p> <p>Zagotavljanje ustrezne infrastrukture na podeželju kot osnovo razvoja (ceste, IKT, etc..) in skupen nastop (občin) na razpisih</p>	<p>PRVA OS</p> <p>(b) ukrepe za prestrukturiranje in razvoj fizičnega potenciala ter za spodbujanje inovativnosti s pomočjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izboljševanja in razvoja infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, <p>TRETJA OS</p> <p>Izboljšanje kakovosti življenja na podeželju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obnova in razvoj vasi; • Podpore za ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja
SPODBUJANJE ČLOVEŠKIH VIROV NA PODEŽELJU	<ul style="list-style-type: none"> • VSEŽIVLJENSKO UČENJE, KREPITEV ČLOVEŠKEGA POTENCIALA - posodobitev raznih vrst izobrazbe • SPODBUJANJE USTVARJALNOSTI IN PODJETNIŠTVA TER ZAPOSPLITVENIH MOŽNOSTI NA PODEŽELJU 	<p>VSI SKUPNI PROJEKTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - povečati informiranost in ozaveščanje ljudi na podeželju - vzpostavitev regionalnega časopisa - posodobitev raznih vrst izobrazbe - izvajanje jezikovnih in drugih tečajev - Center vseživljenskega učenja - Središče za samostojno učenje - razne delavnice - študijski krožki - Tečaji za izobraževanje in usposabljanje kmetovalcev - Spodbuditev širjenja znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane 	<p>PRVA OS</p> <p>ukrepe za spodbujanje znanja in krepitev človeškega potenciala s pomočjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poklicnega usposabljanja in dejavnosti informiranja, vključno z širjenjem znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane, • pomoč mladim prevzemnikom kmetij, • zgodnje upokojevanje kmetov in kmetijskih delavcev, • uporaba svetovalnih storitev s strani

		<p>- Krepitev funkcionalnih znanj za osebnostni razvoj in teamsko delo</p> <table border="1"> <tr> <td>PREDNOSTNI PROJEKTI</td></tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> - (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju - Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje </td></tr> </table>	PREDNOSTNI PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> - (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju - Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje 	<ul style="list-style-type: none"> • kmetov in lastnikov gozdov, ustanavljanje služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje <p>TRETJA OS Izboljšanje zaposlitvenih možnosti na podeželju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifično usposabljanje in informiranje upravičencev za podjetništvo na podeželju. <p>LEADER OS Pridobitev strokovnih znanj in spodbujanje prebivalcev podeželja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priprave in izvedba programov spodbujanja in usposabljanja podeželskega prebivalstva za njihovo aktivno vključevanje v izdelavo lokalnih strategij, sodelovanje v LAS in procesih odločanja o izvedbah lokalnih razvojnih strategij; • Usposobitev za izvajanje programov spodbujanja in usposabljanja lokalnega prebivalstva. 	
PREDNOSTNI PROJEKTI						
<ul style="list-style-type: none"> - (Specifično) Usposabljanje, izobraževanje, informiranje, svetovanje na podeželju - Spodbujanje ustvarjalnosti in podjetništva ter zaposlitvenih možnosti na podeželju, širjenje znanstvenih dosežkov in inovativnih praks na podeželje 						

Nacionalni in EU ukrepi so torej določeni, potrebno bo pa počakati še bolj konkretnješje definiranje pogojev na razpise po oseh, na katere se bodo lahko prijavljali posamezni prijavitelji. Za območje RPP sta zlasti pomembna 3. in 4. OS.

7.2. UKREPI IN PREDNOSTNE NALOGE OBMOČJA RPP-OBSTOJEČI IN PREDVIDENI NA OBMOČJU RPP

7.2.1. Obstoeči ukrepi občin v letu 2006

OBČINA ILIRSKA BISTRICA IZVAJA NASLEDNJE UKREPE:

- sofinanciranje izobraževanja kmetov
- subvencioniranje obresti
- pripravništvo - prve zaposlitve – javna uprava
- sofinanciranje kmetijstva(prevoz mleka..)

Skupna vrednost ukrepov za leto 2006 je **15.850.000 SIT.**

OBČINA POSTOJNA IZVAJA NASLEDNJE UKREPE:

- Subvencije malemu gospodarstvu za katerega je v letu 2006 predvidenih 12 mio sredstev,
- javni razpis za dodelitev ugodnejših dolgoročnih kreditov in subvencioniranje obresti za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Postojna v letu 2006, za katerega je predvidenih 124 MIO kreditnega potenciala,
- javni razpis za ugodnejših dolgoročnih kreditov in subvencioniranje obresti za kupce nepremičnin v POC Veliki otok v letu 2005, ki se bo izvajal do prodaje nepremičnin v POC Veliki Otok in za katerega je predvidenih 160 MIO kreditnega potenciala,
- javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za pospeševanje zaposlovanje iskalcev prve zaposlitve v občini Postojna v letu 2006, ki se bo izvajal do porabe sredstev v proračunskem letu 2006, vrednost ukrepa 500.000 Sit,
- so-financiranje aktivnosti mreže lokalnih podjetniških centrov, ki se bo izvajal do konca 2006 in za katerega je predvidena vrednost 2.754.000 Sit,
- kompleksne subvencije v kmetijstvu 2005, ki se izvaja vsako leto v skladu s proračunskimi sredstvi, predvidena vrednost 12 MIO,
- kompleksne subvencije v kmetijstvu 2006, ukrep lokalne skupnosti za katerega so predvidena sredstva v višini **20.177.000 sit.**

Skupna vrednost ukrepov za leto 2006 je 32.177.000 SIT.

OBČINA PIVKA IZVAJA NASLEDNJE UKREPE:

- subvencioniranje obrestne mere za kredite ter stroške najema kredita,
- ureditev pašnikov,
- sofinanciranje investicij (nakup molzne in hladilne opreme, gradbena in obrtniška dela pri ureditvi hlevskih kapacitet za govedo, drobnico in konje),
- spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah,
- sofinanciranje stroškov postopka pri nakupu oziroma menjavi kmetijskih zemljišč, izboljšanje genetskega potenciala v živinoreji,
- sofinanciranje dejavnosti društev s področja kmetijstva in gozdarstva,
- sofinanciranje stroškov prevoza mleka,
- sofinanciranje analiz zemlje in krme ter določanje zrelosti sadja,
- sofinanciranje izobraževanja kmetov,
- sofinanciranje ureditve poljskih poti
- za subvencioniranje obrestne mere ter stroškov najema dolgoročnega kredita.
- sofinanciranje izvedbe investicij na področju turistične infrastrukture – NASTANITVENE KAPACITETE.

Skupna vrednost ukrepov za leto 2006 je **27.250.000,00 SIT.**

7.2.2. Predvideni ukrepi občin v obdobju 2007-2013

ILIRSKA BISTRICA

Naziv ukrepa	Cilji ukrepa	Terminski plan	Partnerji, koristniki ukrepa	Namenska sredstva občine za ukrep	Območje izvajanja
PROJEKTI PRIMARNE KMETIJSKE PRIDELAVE	Podpora investicijam v osnovne kmetijske dejavnosti	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica kmetje	10.000.000 SIT letno	II. Bistrica
VARSTVO KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	Ureditev travnikov, pašnikov, namakanja in osuševanja	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica kmetje	9.200.000 sit letno	II. Bistrica
PROJEKTI DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	Podpora investicijam v dopolnilne dejavnosti na kmetijah	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica kmetje	5.000.000 sit letno	II. Bistrica
SOFINANCIRANJE IZOBRAŽEVANJA KMETOV	Usposobitev kmetov	2006-2013	Občina Ilirska Bistrica kmetje	letno po 1.430.000 SIT	II. Bistrica
REGRESIRANJE PREVOZA MLEKA	Sofinanciranje stroškov prevoza mleka	2006-2007	Občina Ilirska Bistrica kmetje	2.000 .000 SIT letno	
SUBVENCIONIRANJE OBRESTI ZA KMETE	Omogočiti ugodnejše kredite kmetom	2006-2013	Občina Ilirska Bistrica kmetje	letno po 500.000 sit	II. Bistrica
SUBVENCIONIRANJE OBRESTI ZA MALO GOSPODARSTVO	Omogočiti ugodnejše kredite podjetnikom	2007-2013	Občina Ilirska Bistrica Podjetniki	letno po 5.000.000 sit	II. Bistrica

OBČINA PIVKA

Naziv ukrepa	Cilji ukrepa	Terminski plan	Partnerji, koristniki ukrepa	Namenska sredstva občine za ukrep	Območje izvajanja
ORGANIZIRANJE IZOBRAŽEVANJA - PODROČJE KMETIJSTVA, TURIZMA	izobraževanje	2006-2013	Občina Pivka, Turistično društvo, Vaške skupnosti, KSS	5 MIO SIT	Občina Pivka
SUBVENCIJE MALEMU GOSPODARSTVU	Zagotovitev ugodnejših kreditov	2006-2010	Občina Pivka	leto 2006: 1.000.000 od leta 2007-2010: po 2.000.000 SIT	Občina Pivka

IZOBRAŽEVANJE V GOSPODARSTVU	Zagotovitev / nadgradnja izobrazbe v gospodarskem sektorju	2006-2010	Občina Pivka	leto 2006: 6.500.000 od leta 2007-2010: po 7.000.000 SIT	Občina Pivka
RRA N-K REGIJE	Podpora RRA N-K REGIJE	2007-2010	Občina Pivka	Po 500.000 SIT letno od leta 2007-2013	Občina Pivka
LPC PIVKA	Podpora LPC projektom	2006-2010	Občina Pivka	2006: 9.700.000 SIT 2007: 10.000.000 SIT 2008: 11.000.000 2009, 2010: po 12.000.000 SIT	Občina Pivka

OBČINA POSTOJNA

Naziv ukrepa	Cilji ukrepa	Terminski plan	Partnerji, koristniki ukrepa	Namenska sredstva občine za ukrep	Območje izvajanja
PODROČJE POSPEŠEVANJA MALEGA GOSPODARSTVA	Pospeševanje malega gospodarstva	2007-2013		cca 56 mio SIT (približno 8 mio SIT letno)	Občina Postojna
Subvencioniranje obrestne mreže za dodeljevanje kreditov			podjetniki		
Pospeševanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve			podjetniki		
Svetovalne storitve			Podjetniki		
Promocija izdelkov in storitev malih in srednjih podjetij			podjetniki		
Podpora delovanja lokalnih podjetniških centrov			Podjetniški centri		
Podpora podjetniškim centrom za posebne ciljne skupine			podjetniki		
Sofinanciranje projektov podjetniških povezav			podjetniki		
PODROČJA KMETIJSTVA	Pospeševanje razvoja kmetijstva in izobraževanja	2007-2013		cca 140 mio SIT (približno 20 mio SIT letno)	Občina Postojna
Urejanje kmetijskih zemljišč			fizične osebe – kmetje s stalnim prebivališčem v občini Postojna, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na območju občine Postojna, pravne osebe, katerih dejavnost posredno služi kmetijstvu in bodo sredstva uporabili za urejanje poljskih poti in gozdnih vlek na območju občine Postojna.(KS),		
Posodobitev mlekarske in hladilne opreme			fizične osebe – kmetje s stalnim prebivališčem v občini Postojna, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na območju občine Postojna		
Posodobitev klavniške opreme			pravne osebe, katerih dejavnost je zakol in predelava mesa na		

Izobraževanje in društvene dejavnosti		območju občine Postojna Strokovne službe s področja kmetijstva in gozdarstva, registrirana društva s področja kmetijstva in gozdarstva, fizične osebe- čebelarji, člani čebelarskega društva Postojna		
Sofinanciranje analize krme in zemlje in mleka:		fizične osebe- kmetje s stalnim prebivališčem na območju občine Postojna , ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na območju občine Postojna		
Sofinanciranje cene prevozov mleka		fizične osebe- kmetje s stalnim prebivališčem na območju občine Postojna, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na območju občine Postojna in oddajajo mleko mlekarnicam.		
Subvencioniranje obrestne mere za dodeljevanje kreditov		fizične osebe – kmetje in pravne osebe s stalnim prebivališčem oz. sedežem v občini Postojna, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na območju občine Postojna		

Ugotavljam, da imajo občine tako obstoječe, kot planirane ukrepe, ki se izvajajo na območju posamezne občine, ni pa skupnih ukrepov vsaj dveh oziroma vseh treh občin . Ukrepi se nanašajo na pospeševanje kmetijstva, dopolnilnih dejavnosti, malega gospodarstva, turizma ter izobraževanja. Poleg teh ukrepov ugotavljam, da namenjajo občine tudi določena sredstva za sofinanciranje aktivnosti društev in KS ter VS.

Predlagamo, da občine skupaj prevetrijo tako nazive, kot vsebine posameznih predvidenih ukrepov za celotno programsko obdobje 2007-2013 in preverijo možnosti poenotenja ukrepov v smislu pospeševanja razvoja podeželja v vsaki občini posebej ter vseh treh skupaj ter možnost OBLIKOVANJA SKUPNE FINANČNE SHEME ZA RAZVOJ PODEŽELJA NA OBMOČJU RPP.

Projekt naj na eni strani vključuje v prvi fazi uvedbo postavke LAS, v drugi fazi pa nadgradnjo/ razvoj finančne sheme. Gre za ponudbo enotnih spodbud za razvoj podeželja - kmetijstva, dopolnilnih dejavnosti, nekmetijskih dejavnosti posameznikom kot tudi podpora celovitega razvoja in obnovo vasi ter celotnega podeželja območja RPP v vseh treh občinah. Shema bi se oblikovala iz sedaj razdrobljenih občinskih subvencij obrestnih mer in drugih postavk ter se oplemenitila z viri EU in sredstvi bank .

Z vidika pomena razvoja podeželja (tako njegovih kmetijskih kot tudi nekmetijskih vsebin) predlagamo, da občine skupaj oblikujejo v svojih proračunih za celotno programsko obdobje POSTAVKO RAZVOJ LOKALNIH AKCIJSKIH SKUPIN IN NJIHOVIH PROJEKTOV, ki naj bo namenjena:

1. Pridobitvi strokovnih znanj in spodbujanje prebivalcev podeželja za aktivno sodelovanje LAS, za kar predlagamo, da **skupaj vse občine namenijo na letni ravni 10.000.000 SIT**
2. Pridobitvi strokovnih znanj in spodbujanje prebivalcev podeželja za aktivno sodelovanje LAS, za kar predlagamo, da **skupaj vse občine namenijo na letni ravni 10.000.000 SIT**
3. Podpori delovanju LAS (vodenje, koordinacija, upravljanje) na območju RRP, za kar predlagamo, da **skupaj vse občine namenijo na letni ravni 10.000.000 SIT**
4. Podpora izvajanju lokalnih razvojnih strategij oziroma projektov LASa, za kar predlagamo, da **skupaj vse občine namenijo na letni ravni 30.000.000 SIT**

8.0. NAČRT TRAJNEGA IZVAJANJA PROGRAMA IN UPRAVLJANJE TER SPREMLJANJE PROJEKTA

8.1. NEKAJ O LOKALNIH AKCIJSKIH SKUPINAH

V skladu s Predlogom Uredbe Sveta je ena izmed zelo pomembnih aktivnosti za izvajanje zapisanega programa podeželja in pogojev za pridobitev finančnih sredstev **OBLIKOVANJE LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE** (v nadaljevanju LAS).

LAS bo namreč na posameznem območju USMERJAL IN USKLAJEVAL IZVAJANJE AKTIVNOSTI IN PROGRAME RPP OZIROMA PO NOVEM PROGRAMA LEADER+ .

V nadaljevanju želimo na kratko izpostaviti trenutno znana dejstva (osnovna merila) za vzpostavitev in delovanje LAS-ov, ki so bila do sedaj podana s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in jih je potrebno upoštevati:

- 1 podeželsko območje = 1 LAS = 1 lokalna strategija
- v programskega obdobja 2007-2013 je predvideno, da bo na podlagi razpisa v letu 2007 MKGP izbral do 20 LAS v Sloveniji (trenutno jih je 31 kot potencialnih – LAS-i vseh območij, kjer potekajo aktivnosti programov RPP)
- območje mora imeti več kot 5.000 in manj kot 150.000 prebivalcev ter jasno geografsko opredeljen in zaokrožen teritorij, saj se območja LAS-ov ne smejo prekrivati.
- območje predstavlja homogeno enoto v fizičnem, gospodarskem in socialnem pogledu, kjer ni potrebna usklajenost meja z administrativno razmejitvijo
- zaradi same učinkovitosti in uspešnosti delovanja posameznega LAS-a mora imeti le-ta zagotovljeno kritično maso na področju človeških, finančnih in ekonomskih virov, da se podpira vzdržen razvoj.
- Izdelana lokalna razvojna strategija. V tej fazi se v ta namen izdelujejo za vseh 31 območij že omenjeni razvojni programi podeželja, ki bodo bolj ali manj predstavljal dokument lokalne razvojne strategije.

Lokalno akcijska skupina ali na kratko LAS je oblika **JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA**, sestavljenega iz **treh enakovrednih in približno enako močnih skupin**, in sicer; skupine gospodarskih subjektov in zasebnikov, skupine javnih institucij in skupine društev ter posameznikov.

Pri tem je pomembno, da imajo **vsi partnerji določena znanja in sposobnosti med katere**, zaradi narave dela in poslanstva LAS-ov, štejemo:

- IZVEDBENO SPOSOBNOST (organizacijske sposobnosti, sposobnosti vodenja in koordiniranja, izkušnje pri izvajaju projektov)
- TEHNIČNO SPOSOBNOST (znanje za pripravo programov in njihovo izvajanje)
- FINANČNO SPOSOBNOST (dostop do finančnih virov potrebnih za izvedbo projektov), POLITIČNO SPOSOBNOST (sposobnost uvrstiti zastavljene projekte v delovne načrte lokalnih skupnosti).

Na ta način si LAS zagotovi sposobnost odločitve in izvedbe razvojne strategije nekega območja, saj v okviru svojega delovanja predlaga lokalno razvojno strategijo zasnovano na načelih LEADER+ in je tudi odgovoren za njihovo izvedbo, kar pomeni, da se znotraj LAS-a izberejo in koordinirajo projekti, ki se financirajo v okviru strategije.

LAS-i so pravno-formalno lahko različno organizirani. Lahko se formirajo kot samostojne strukture (društvo, zavod...). V tem primeru organ upravljanja zahteva, da LAS izbere administrativnega vodjo, ki je sposoben upravljati z javnimi skladi in zagotavljati zadovoljivo delovanje partnerstva. Podana pa je tudi možnost, da se LAS pridruži že delujoči strukturi s splošnim pravnim statusom. V vsakem primeru pa mora biti LAS sposoben upoštevati skupni pristop, organizirati in upravljati skupni interes partnerstva ter skrbeti za javna sredstva.

Upravljalec mora imeti določene sposobnosti, znanja ter izkušnje ter seveda voljo do dela na razvojnih projektih. V nadaljevanju prikazujemo kaj o tem pravi Uredba EU:
Organ upravljanja zagotovi, da lokalne akcijske skupina ali izberejo administrativnega in finančnega vodjo, ki je sposoben upravljati z javnimi skladi in zagotovljati zadovoljivo delovanje partnerstva, ali pa da se združijo v strukturo s splošnim pravnim statusom, ki bo zagotavljala zadovoljivo delovanje partnerstva in zmožnost upravljanja z javnimi skladi.
Območje, za katero bo strategija določena, mora biti povezano in mora zagotavljati dovolj kritične mase na področju človeških, finančnih in ekonomskega virov, da se lahko podpira vzdržna razvojna strategija.

LAS MORA PRIDOBITI ZAUPANJE IN PREDVSEM V ZAČETNEM OBDOBJU TUDI PODPORO DRUGIH KLJUČNIH AKTERJEV NA VSEH NIVOJIH V OBMOČJU, kajti le tako lahko izpolnimo zadane cilje in dosežemo ugodne rezultate. Šele takrat, ko se znamo sami organizirati in delovati v skupno dobro in ko smo sposobni zasnovati in prednostno izbrati dobre projekte (ki jih bo tudi naše okolje finančno podprlo), lahko pričakujemo (finančno) podporo s strani države in/ali EU.

8.2. KAJ JE BILO DO SEDAJ OPRAVLJENO ZA VZPOSTAVITEV LAS?

Do 30.9.2006, ko se RPP zaključi, je bilo potrebno vzpostaviti lokalno partnerstvo oziroma urediti:

1. Pravni status partnerstva
2. S strani bodočih partnerjev podpisano PISMO O NAMERI ZA USTANOVITEV LAS

Območje RPP se je v tej fazi odločilo za varianto PISMA O NAMERI, zato smo povabili k sodelovanju vse tiste, ki so bili aktivni, tako pri delavnicah, ki smo jih izvajali, kakor tudi pri naboru projektov ter drugih aktivnostih, ki smo jih izvajali tekom dosedanje priprave RPP. Gre za približno skupno okrog 60 ljudi, povezanih v razne institucije (občine, podporne institucije), predstavnike vaških in KS, društev in civilne iniciative ter pobudniki / nosilci konkretnih podjetniških pobud, idej, posamezniki, podjetja.

Podpisana pisma o nameri prilagamo v prilogi k Poročilu.

8.3. KATERE AKTIVNOSTI SO ŠE PREDVIDENE V PRIHODNJIH MESECIH ZA VZPOSTAVITEV LAS-a NA OBMOČJU RPP?

1.faza: (november 2006-januar 2007)

- Dokončno določiti organizacijsko obliko, v kateri bo LAS deloval (že v pismu o nameri je predlagana oblika po Zakonu o društvih)
- Upoštevaje organizacijsko obliko pripraviti konkretne akte o ustanovitvi s konkretnimi predlogi in usklajevanji, upoštevaje vse že sedaj znane in zahtevane pogoje LAS
- Predlagati upravljalca v finančnem smislu in ga skupaj s predstavniki okolja določiti
- Skupaj z LAS-em na predvidoma dveh delavnicah definirati skupne projekte in pri tem kot osnovo koristiti že predlagane skupne projekte, navedene v Izvedbeni fazi RRP območja. Prva delavnica bi bila izpeljana v prvi fazi, druga pa v drugi.
- Predlagati konkretne ljudi (team) za vodenje LAS

2.faza (januar- najkasneje do marca 2007)

- Usposobiti ključne predstavnike LAS-a in vodstvo LAS-a (predaja nalog in posameznih baz podatkov, ki so se izoblikovale pri izvajalcu v uvajalni fazi)
- Pripraviti predlog sodelovanja z drugimi območji LAS-a in vzpostavitev (potencialnih) sodelovanj
- Skupaj z LAS-em na drugi delavnici definirati skupne projekte.

Ob izpolnjevanju vseh zahtevnih pogojev za razvoj podeželja na območju RPP šele lahko kandidiramo na razpisu za izbor LAS-ov v Sloveniji, ki se obeta v letu 2007. V primeru izbora lahko opravimo veliko več zadanih projektov, o katerih se skupaj odločamo, saj pridobimo pomembno podporo države in EU, v primeru neizbora pa poiščemo razloge zanj, nato izboljšamo naš skupni nastop in poskusimo znova ter sočasno izvajamo tiste projekte, ki smo jih sami sposobni realizirati. Občinam smo predlagali tudi skupno postavko LAS, s čimer so so načeloma strinjali tudi župani vseh treh občin na sestanku z izvajalko 6.9. 2006.

Uvajalni fazi RPP sledi torej faza izvajanja, ki pa ne pomeni sklepnega dejanja RPP, temveč šele njegov pravi začetek. Predstavlja najzahtevnejši in trajnostno naravnani del projekta, pri katerem se pokaže dejanska vrednost priprav in možnosti sodelovanja med partnerji.

Po zdajšnjem dopoljenjem predlogu Nacionalnega strateškega načrta razvoja podeželja 2007-2013 iz junija 2006 bodo tisti LAS-i, ki bodo na predvidenem razpisu v letu 2007 **izbrani pridobili možnost sofinanciranja naslednjih prednostnih nalog v okviru osi LEADER:**

1. Pridobitev strokovnih znanj in spodbujanje prebivalcev podeželja (v ta namen je predvidenih 15% skupnih sredstev)
2. Podpore delovanju javno-zasebnih partnerstev (lokalnih akcijskih skupin) na podeželskih območjih (v ta namen je predvidenih 25% skupnih sredstev)
3. Podpora izvajanju lokalnih razvojnih strategij (v ta namen je predvidenih 60% skupnih sredstev)

VSEKAKOR PA JE NUJNO POTREBNO OBLIKOVATI V VSEH TREH PRORAČUNIH OBČIN OBMOČJA RPP POSTAVKO LAS. PREDLOG IZVAJALCA JE, DA SKUPAJ VSE OBČINE NA OBMOČJU ZA POTREBE LAS-a (VODENJE, KOORDINACIJA, USPOSABLJANJE IN IZVEDBO PROJEKTOV) ZAGOTOVIJO NA LETNI RAVNI 50.000.000 SIT.

Sodelovanje z ostalimi območji RPP v Sloveniji in izven nje

RAZMISLITI BI BILO TREBA TUDI O POVEZOVAJANJU Z OSTALIMI OBMOČJI RPP V SLOVENIJI (npr. projektom Od Idrije do Kolpe, ki že vključuje ostale občine statistične N-K regije, območjem Krasa ter drugimi) ter čimprej doreči eventuelne skupne projekte in eventuelno skupno kandidaturo na razpis, pri čemer **moramo upoštevati, da mora biti območje LAS geografsko zaključena, zaokrožena celota.**

Smiselno je, da se območje RPP v sodelovanju ne omejuje zgolj na sosednja območja (kar je z vidika skupnega nastopa na razpisu LAS zaradi pogoja geografske zaokroženosti nujno), ampak vstopa tudi v projektne, programske in druge oblike razvojnega sodelovanja z območji, s katerimi bo območje delilo sorodne ambicije.

Smiselno pa je vzpostaviti tudi mednarodno sodelovanje, med katero spada tudi že vzpostavljeno čezmejno sodelovanje z Italijo in Hrvaško. Za kakršnokoli obliko sodelovanja pa je potrebno biti odprt do sodelovanja, poslušanja drugih, oblikovanja skupnega, za kar je nujno potreben dober, usposobljen in izkušen kader.

Zanimivo: Razvojni program podeželja za občine Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna smo **ZAČELI Z LJUDMI, KONČUJEMO GA Z LJUDMI**
in sloganom, ki je nastal kot plod izvajalčevega enoletnega dela na območju RPP:

»PRIVOŠČIMO SPREMEMBE SEBI IN NAŠEMU PODEŽELJU«

Če bomo to storili, vsak zase in skupaj, smo zmagali na poti razvojnega preobrata

9.0. VIRI IN LITERATURA

- Zupanič, M.; Analiza stanja in teženj v občini Postojna, LOCUS prostorsko informacijske rešitve d.o.o.
- Zupančič, B.; Padavine. Geografski atlas Slovenije. Ljubljana, DZS, 1998
- Strategija gospodarskega razvoja Slovenije, Ljubljana, 2001
- Strategija prostorskega razvoja Republike Slovenije, 2003
- Načrt omrežja poslovnih con in drugih posrednikov inovacijskega okolja v notranjsko – kraški regiji, Open door Iris Suban s.p., 2004/05
- Oblike prostorskega načrtovanja: od mestnega načrta do urejanja naselij. Uredili: Lučka Ažman Momirski in Alenka Fikfak. Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani, 1999
- Komunalna infrastruktura kot konkurenčna prednost, Izidor Habjanič, predavanje in delavnica, 2006
- Meden, M.: Teritorialne identitete Notranjske in njihov današnji pomen, diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2005
- Dekleva, N., Kosič- Barone, M. in Tomšič, N.: Elaborat preveritvene faze RPP za območje občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna, 2005
- Uredba Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) 16.9. 2005

Internetne strani:

- [Občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna](http://www.postojna.si) (www.postojna.si // www.pivka.si // www.ilirska-bistrica.si)
- [Postojnska jama d.d.](http://www.postojnska-jama.si) (www.postojnska-jama.si)
- [Nacionalno turistično združenje](http://www.ntz-nta.si) (www.ntz-nta.si)
- [Slovenski turistični portal](http://www.slovenija-turizem.com) (www.slovenija-turizem.com)
- Vzgojni zavod Planina (www.z-planina.po.edus.si)
- Notranjski muzej (www.notranjski-muzej.si)
- [Inštitut za raziskovanje Krasa](http://www.zrc-sazu.si/izrk) (www.zrc-sazu.si/izrk)
- Varstveno delovna centra Postojna in Ilirska Bistrica (www.vdc-postojna.si/ // www.vdc-ilirska-bistrica.si)
- Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna (www.bolnisnica-po.si)
- Ljudska univerza Postojna (www.lu-postojna.si)
- Regijska razvojna agencija N-K (www.rra-nkr.si)
- Internetne strani osnovnih šol v občini Ilirska Bistrica in Postojna
- Drugi:
- www.ilbis.com/regija/
- sl.wikipedia.org/wiki/Ilirska_Bistrica
- www.sneznik.net
- www.rc-ilb.net
- www.hosting.si